

**T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BANKACILIK VE FİNANS ANABİLİM DALI
BANKACILIK VE FİNANS YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**VADE RİSKİNİN BANKA KARLILIĞINA ETKİSİ – TÜRK
BANKACILIK SEKTÖRÜ İÇİN BİR UYGULAMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIRLAYAN
BİLGE KAĞAN TOPTAŞ**

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. ADALET HAZAR**

ANKARA –2018

**T.C.
BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BANKACILIK VE FİNANS ANABİLİM DALI
BANKACILIK VE FİNANS YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**VADE RİSKİNİN BANKA KARLILIĞINA ETKİSİ – TÜRK
BANKACILIK SEKTÖRÜ İÇİN BİR UYGULAMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**HAZIRLAYAN
BİLGE KAĞAN TOPTAŞ**

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. ADALET HAZAR**

ANKARA –2018

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS / DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Tarih: 25/12/2017

Öğrencinin Adı, Soyadı : Bilge Kagan TOPTAŞ

Öğrencinin Numarası : 21540105

Anabilim Dalı : Bankacılık ve Finans

Programı : Bankacılık ve Finans Tezli Yüksek Lisans

Danışmanın Unvanı/Adı, Soyadı : Doç. Dr. Adalet HAZAR

Tez Başlığı : Vade Riskinin Banka Karlılığına Etkisi - Türk Bankacılık Sektörü İçin
Bir Uygulama

Yukarıda başlığı belirtilen Yüksek Lisans/Doktora tez çalışmamın; Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç Bölümünden oluşan, toplam 199... sayfalık kısmına ilişkin, 25 / 12 / 2017 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından ...turnitin..... adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 11.....'dır.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar hariç
3. Beş (5) kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

"Başkent Üniversitesi Enstitüleri Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Usul ve Esaslarını" inceledim ve bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Öğrenci İmzası: ...h. toptaş...

Onay

25/12/2017

Öğrenci Danışmanı Unvan, Ad, Soyad,

Doç. Dr. Adalet HAZAR

.....Bilge Kağan TOPTAŞ..... tarafından hazırlanan
.....Vade Riskinin Banka Kulluğuna Etkisi - Türk Bankacılık Sektörü.....
.....İçin Bir Uygulama.....
.....adlı bu çalışma jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Kabul (sınav) Tarihi:.....09 / 01 / 2018.....

(Jüri Üyesinin Unvanı, Adı-Soyadı ve Kurumu):

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Adilet HAZAL Boskent Üniversitesi

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Senol BABUSCU Boskent Üniversitesi

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Serhat YENICE Gazi Üniversitesi

İmzası

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../20....

Prof. Dr. İpek KALEMCI TÜZÜN

Enstitü Müdürü

TEŐEKKÖR

Bu çalışmamın her aşamasında bana zamanını ayıran, desteğini ve yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen çok değerli hocam Doç. Dr. Adalet HAZAR'a ve yÖksek lisans eğitimim boyunca tecrÖbelerinden ve bilgilerinden yararlandığım bÖtÖn hocalarıma teőekkÖrÖ bir borç bilirim. Aynı zamanda çalışmalarım sırasında her daim beni cesaretlendiren ve en bÖyÖk destekçim olan çok değerli eşim Sezen TOPTAŞ'a, desteklerini her zaman hissettiren çok değerli babam ErgÖder TOPTAŞ ve annem BetÖl TOPTAŞ'a őÖkranlarımı sunarım.

ÖZET

Risk, günümüzde her alanda karşımıza çıkan bir kavramdır. Dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler bütün sektörleri etkilemiştir. Özellikle bankacılık sektöründe teknolojinin gelişimi ve farklı işlemlerin artması ile karşılaşılan risk türleri de çeşitlilik göstermeye başlamıştır. Bu sebep ile bankaların riske maruz kalmamak için etkili bir risk yönetimi uygulamaları gerekmektedir.

Bu çalışmanın amacı bankaların karşılaştığı en önemli risk olan likidite riskini incelemektir. Türkiye’deki bankaların son 10 senelik bilançoları incelenerek bankaların likit durumları hakkında yorumlar yapılmıştır. Bu şekilde bankacılık sektörünün likidite riski ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

ABSTRACT

Risk is a concept that we faced every field today. Technological developments in the world have affected all sectors. Especially in the banking sector, developing of the technology and increasing the number of different transactions has affected the risk types. Because of this reason, effective risk management is required and important to avoid risk exposure for banks.

The purpose of this study is to examine the liquidity risk, which is the most important risk for banks. Comments is made about liquidity situation of banks by examining last 10 years balance sheets of banks in Turkey. In this way banking sector's liquidity risk tried to reveal.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar LİSTESİ	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR LİSTESİ	xiv
BÖLÜM I. RİSK KAVRAMININ KAPSAMI VE BANKACILIKTA RİSK YÖNETİMİ	1
1.1. Risk Kavramının Epistemolojisi ve Tanımı	1
1.1.1. Risk Epistemolojisi	1
1.1.2. Risk Tanımı	1
1.2. Genel Olarak Risk Türleri	3
1.2.1. Çeşitlendirme Ölçütlerine Göre Riskler	4
1.2.2. Kaynaklarına Göre Riskler	5
1.2.3. Olası Sonuçlarına Göre Riskler	5
1.3. Risk Yönetimi Süreci	5
1.3.1. Risk Yönetiminin Gelişimi	6
1.3.2. Risk Yönetimi Tanımı	7
1.3.3. Risk Stratejisi	8
1.3.4. Risk Yönetimi Aşamaları	9
1.4. Bankalarda Risk Yönetimi	11
BÖLÜM II. BANKACILIK KANUNU ÇERÇEVESİNDE BASEL DÜZENLEMELERİ VE RİSK TÜRLERİ	14
2.1. Bankacılıkta Risk ve Basel Düzenlemeleri İlişkileri	14
2.1.1. BIS Tanımı, Misyonu	14
2.1.2. Basel I-II-III Düzenlemeleri ve 1996 Düzenlemesi	15
2.1.2.1. Basel I Düzenlemeleri	16
2.1.2.2. 1996 Düzenlemeleri	19
2.1.2.3. Basel II Düzenlemeleri	20
2.1.2.3.1. Asgari Sermaye Yeterliliği	21

2.1.2.3.2. Denetim Otoritesinin Gözden Geçirmesi	22
2.1.2.3.3. Piyasa Disiplini	23
2.1.2.4. Basel III Düzenlemeleri	23
2.1.3. 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu Risk Yönetimi Maddeleri.....	26
2.2. Bankacılıkta Risk Yönetimi ve Finansal Skandallar	28
2.2.1. Ulusal Finansal Skandallar	28
2.2.2. Uluslararası Finansal Skandallar	30
2.3. Bankacılıkta Risk Türleri	31
2.3.1. Kredi Riski.....	32
2.3.2. Piyasa Riski	33
2.3.2.1. Faiz Oranı Riski	34
2.3.2.2. Likidite Riski.....	35
2.3.2.3. Kur Riski.....	35
2.3.3. Operasyonel Risk.....	36
2.3.3.1. Personel Riski.....	38
2.3.3.2. Teknoloji Riski.....	38
2.3.3.3. Dış Kaynaklı Risk.....	38
2.3.3.4. Süreç Riski.....	39
BÖLÜM III. BANKACILIKTA LİKİDİTE RİSKİ VE ANALİZ	40
3.1. Likidite Riski	40
3.1.1. Likidite Riski Türleri.....	42
3.1.1.1. Refinansman Riski.....	42
3.1.1.2. Tahsilatlarda Gecikme Riski	43
3.1.1.3. Beklenmeyen Çekilişler Riski.....	43
3.1.1.4. Vade Uyumsuzluğuna Bağlı Likidite Riski	44
3.1.2. Likidite Riskine Sebep Olan Durumlar	46
3.1.3. Likidite Riski Yönetimi	47
3.1.3.1. Likidite Riski Yönetim Yapısının Oluşturulması.....	47
3.1.3.2. Etkili Likidite Riski Yönetimi.....	48
3.1.4. Likidite Riskinin Ölçümü	53
3.1.4.1. Nakit Akım Projeksiyonları.....	54

3.1.4.2. Likidite Rasyoları	54
3.1.4.3. Vade Merdiveni	55
3.1.4.4. Limitleme.....	57
3.2. Likidite Riski ile İlgili Analiz.....	57
3.2.1. Uygulamanın Amacı.....	57
3.2.2. Veri	57
3.2.3. Analiz ve Elde Edilen Bulgular	59
3.2.4. Sonuç.....	192
KAYNAKÇA.....	195
EKLER.....	198

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.1. Bilanço İçi ve Bilanço Dışı Aktiflere Uygulanan Risk Ağırlıkları	18
Tablo 1.2. Operasyonel Risklerden Dolayı Oluşan Büyük Kayıplar	37
Tablo 1.3. 31.3.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	59
Tablo 1.4. 31.3.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	60
Tablo 1.5. 31.3.2006 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	61
Tablo 1.6. 31.3.2006 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	61
Tablo 1.7. 30.6.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	62
Tablo 1.8. 30.6.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	63
Tablo 1.9. 30.6.2006 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	64
Tablo 1.10. 30.6.2006 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	64
Tablo 1.11. 30.9.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	65
Tablo 1.12. 30.9.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	66
Tablo 1.13. 30.9.2006 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	67
Tablo 1.14. 30.9.2006 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	67
Tablo 1.5. 31.12.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	68
Tablo 1.16. 31.12.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	69
Tablo 1.17. 31.12.2006 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	70
Tablo 1.18. 31.12.2006 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	70
Tablo 1.19. 31.3.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	71
Tablo 1.20. 31.3.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	72
Tablo 1.21. 31.3.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	73
Tablo 1.22. 31.3.2007 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	73
Tablo 1.23. 30.6.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	74
Tablo 1.24. 30.6.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	75
Tablo 1.25. 30.6.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	76
Tablo 1.26. 30.6.2007 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	76

Tablo 1.27. 30.9.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	77
Tablo 1.28. 30.9.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	78
Tablo 1.29. 30.9.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	79
Tablo 1.30. 30.9.2007 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	79
Tablo 1.31. 31.12.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	80
Tablo 1.32. 31.12.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	81
Tablo 1.33. 31.12.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	82
Tablo 1.34. 31.12.2007 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	82
Tablo 1.35. 31.3.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	83
Tablo 1.36. 31.3.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	84
Tablo 1.37. 31.3.2008 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	85
Tablo 1.38. 31.3.2008 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	85
Tablo 1.39. 30.6.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	86
Tablo 1.40. 30.6.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	87
Tablo 1.41. 30.6.2008 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	88
Tablo 1.42. 30.6.2008 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	88
Tablo 1.43. 30.9.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	89
Tablo 1.44. 30.9.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	90
Tablo 1.45. 30.9.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	91
Tablo 1.46. 30.9.2008 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	91
Tablo 1.47. 31.12.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	92
Tablo 1.48. 31.12.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	93
Tablo 1.49. 31.12.2008 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	94
Tablo 1.50. 31.12.2008 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	94
Tablo 1.51. 31.3.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	95
Tablo 1.52. 31.3.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	96
Tablo 1.53. 31.3.2009 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	97

Tablo 1.54. 31.3.2009 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	97
Tablo 1.55. 30.6.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	98
Tablo 1.56. 30.6.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	99
Tablo 1.57. 30.6.2009 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	100
Tablo 1.58. 30.6.2009 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	100
Tablo 1.59. 30.9.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	101
Tablo 1.60. 30.9.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	102
Tablo 1.61. 30.9.2009 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	103
Tablo 1.62. 30.9.2009 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	103
Tablo 1.63. 31.12.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	104
Tablo 1.64. 31.12.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	105
Tablo 1.65. 31.12.2009 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	106
Tablo 1.66. 31.12.2009 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	106
Tablo 1.67. 31.3.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	107
Tablo 1.68. 31.3.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	108
Tablo 1.69. 31.3.2010 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	109
Tablo 1.70. 31.3.2010 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	109
Tablo 1.71. 30.6.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	110
Tablo 1.72. 30.6.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	111
Tablo 1.73. 30.6.2010 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	112
Tablo 1.74. 30.6.2010 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	112
Tablo 1.75. 30.9.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	113
Tablo 1.76. 30.9.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	114
Tablo 1.77. 30.9.2010 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	115
Tablo 1.78. 30.9.2010 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	115
Tablo 1.79. 31.12.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	116
Tablo 1.80. 31.12.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	117

Tablo 1.81. 31.12.2010 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	118
Tablo 1.82. 31.12.2010 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	118
Tablo 1.83. 31.3.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	119
Tablo 1.84. 31.3.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	120
Tablo 1.85. 31.3.2011 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	121
Tablo 1.86. 31.3.2011 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	121
Tablo 1.87. 30.6.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	122
Tablo 1.88. 30.6.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	123
Tablo 1.89. 30.6.2011 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	124
Tablo 1.90. 30.6.2011 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	124
Tablo 1.91. 30.9.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	125
Tablo 1.92. 30.9.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	126
Tablo 1.93. 30.9.2011 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	127
Tablo 1.94. 30.9.2011 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	127
Tablo 1.95. 31.12.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	128
Tablo 1.96. 31.12.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	129
Tablo 1.97. 31.12.2011 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	130
Tablo 1.98. 31.12.2011 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	130
Tablo 1.99. 31.3.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	131
Tablo 1.100. 31.3.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	132
Tablo 1.101. 31.3.2012 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	133
Tablo 1.102. 31.3.2012 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	133
Tablo 1.103. 30.6.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	134
Tablo 1.104. 30.6.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	135
Tablo 1.105. 30.6.2012 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	136
Tablo 1.106. 30.6.2012 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif) ..	136
Tablo 1.107. 30.9.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	137

Tablo 1.108. 30.9.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	138
Tablo 1.109. 30.9.2012 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	139
Tablo 1.110. 30.9.2012 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	139
Tablo 1.111. 31.12.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı.....	140
Tablo 1.112. 31.12.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	141
Tablo 1.113. 31.12.2012 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	142
Tablo 1.114. 31.12.2012 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	142
Tablo 1.115. 31.3.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı.....	143
Tablo 1.116. 31.3.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	144
Tablo 1.117. 31.3.2013 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	145
Tablo 1.118. 31.3.2013 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	145
Tablo 1.119. 30.6.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı.....	146
Tablo 1.120. 30.6.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	147
Tablo 1.121. 30.6.2013 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	148
Tablo 1.122. 30.6.2013 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	148
Tablo 1.123. 30.9.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı.....	149
Tablo 1.124. 30.9.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	150
Tablo 1.125. 30.9.2013 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	151
Tablo 1.126. 30.9.2013 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	151
Tablo 1.127. 31.12.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı.....	152
Tablo 1.128. 31.12.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	153
Tablo 1.129. 31.12.2013 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	154
Tablo 1.130. 31.12.2013 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	154
Tablo 1.131. 31.3.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı.....	155
Tablo 1.132. 31.3.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	156
Tablo 1.133. 31.3.2014 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı.....	157

Tablo 1.134. 31.3.2014 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	157
Tablo 1.135. 30.6.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	158
Tablo 1.136. 30.6.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	159
Tablo 1.137. 30.6.2014 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	160
Tablo 1.138. 30.6.2014 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	160
Tablo 1.139. 30.9.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	161
Tablo 1.140. 30.9.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	162
Tablo 1.141. 30.9.2014 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	163
Tablo 1.142. 30.9.2014 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	163
Tablo 1.143. 31.12.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	164
Tablo 1.144. 31.12.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	165
Tablo 1.145. 31.12.2014 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	166
Tablo 1.146. 31.12.2014 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	166
Tablo 1.147. 31.3.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	167
Tablo 1.148. 31.3.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	168
Tablo 1.149. 31.3.2015 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	169
Tablo 1.150. 31.3.2015 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	169
Tablo 1.151. 30.6.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	170
Tablo 1.152. 30.6.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	171
Tablo 1.153. 30.6.2015 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	172
Tablo 1.154. 30.6.2015 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	172
Tablo 1.155. 30.9.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	173
Tablo 1.156. 30.9.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	174
Tablo 1.157. 30.9.2015 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	175
Tablo 1.158. 30.9.2015 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	175
Tablo 1.159. 31.12.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	176
Tablo 1.160. 31.12.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı	177

Tablo 1.161. 31.12.2015 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	178
Tablo 1.162. 31.12.2015 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	178
Tablo 1.163. 31.3.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	179
Tablo 1.164. 31.3.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	180
Tablo 1.165. 31.3.2016 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	181
Tablo 1.166. 31.3.2016 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	181
Tablo 1.167. 30.6.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	182
Tablo 1.168. 30.6.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	183
Tablo 1.169. 30.6.2016 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	184
Tablo 1.170. 30.6.2016 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	184
Tablo 1.171. 30.9.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı	185
Tablo 1.172. 30.9.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	186
Tablo 1.173. 30.9.2016 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	187
Tablo 1.174. 30.9.2016 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	187
Tablo 1.175. 31.12.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı.....	188
Tablo 1.176. 31.12.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı.....	189
Tablo 1.177. 31.12.2016 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı	190
Tablo 1.178. 31.12.2016 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)	190

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1. Risk, Belirsizlik, Tehlike ve Fırsat	2
Şekil 1.2. Genel Olarak Risk Türleri	4
Şekil 1.3. Risk Yönetimi Süreci	9
Şekil 1.4. Basel I'e Göre Sermaye Yeterliliği Rasyosunun Hesaplanması.....	17
Şekil 1.5. Bankalarda Risk Türleri	32
Şekil 1.6. Gün İçi Likidite İhtiyacı Yönetimi	52
Şekil 1.7. Vadelerine Göre Varlıkların Yıllara Göre Değişimi (Kümülatif)	191
Şekil 1.8. Vadelerine Göre Yükümlülüklerin Yıllara Göre Değişimi (Kümülatif)	191

KISALTMALAR LİSTESİ

BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BIS	: Bank for International Settlements
OECD	: Organisation for Economic Co-operation and Development
SPK	: Sermaye Piyasası Kurumu
Kredi RAV	: Kredi Riski Ağırlıklı Varlıklar
Piyasa RAV	: Piyasa Riski Ağırlıklı Varlıklar
Operasyonel RAV	: Operasyonel Risk Ağırlıklı Varlıklar
TMSF	: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

1. BÖLÜM

RİSK KAVRAMININ KAPSAMI VE BANKACILIKTA RİSK YÖNETİMİ

1.1. Risk Kavramının Epistemolojisi ve Tanımı

1.1.1. Risk Epistemolojisi

Risk kelimesinin kökeni ilk olarak M.Ö. 8. yüzyılın sonlarında, Anadolu'nun bir kıyı kenti olan İyonya'da oluşturulduğu tahmin edilen Homeros'un Odyseia destanında kadar uzanmaktadır. Odyseia destanında "rhiza" olarak kullanılmıştır. Homeros, Odyseia destanında Scylla ve Charybdee adındaki karşılıklı iki sarı kayalık yunanca "rhiza" kelimesi ile adlandırmıştır. Daha sonra yine Yunancada, mecburi olarak kıyılar boyunca sahilin ya da kayalıkların yakınında yapılan deniz seferlerindeki tehlikelere atıfta bulunmak için "rhizikon" olarak kullanılmıştır. 13. Yy'da "sarı kayalık" ve "denizcilikte karşılaşılan tehlike" anlamları tarihte ilk sigorta sözleşmesi olarak bilinen denizcilik sigortası sözleşmelerinde bir araya gelmiştir.

Ayrıca risk kelimesinin etimolojisinin Arapça "zenginlik ve iyi talih" anlamındaki rızık kelimesinden geldiğide söylenmektedir.

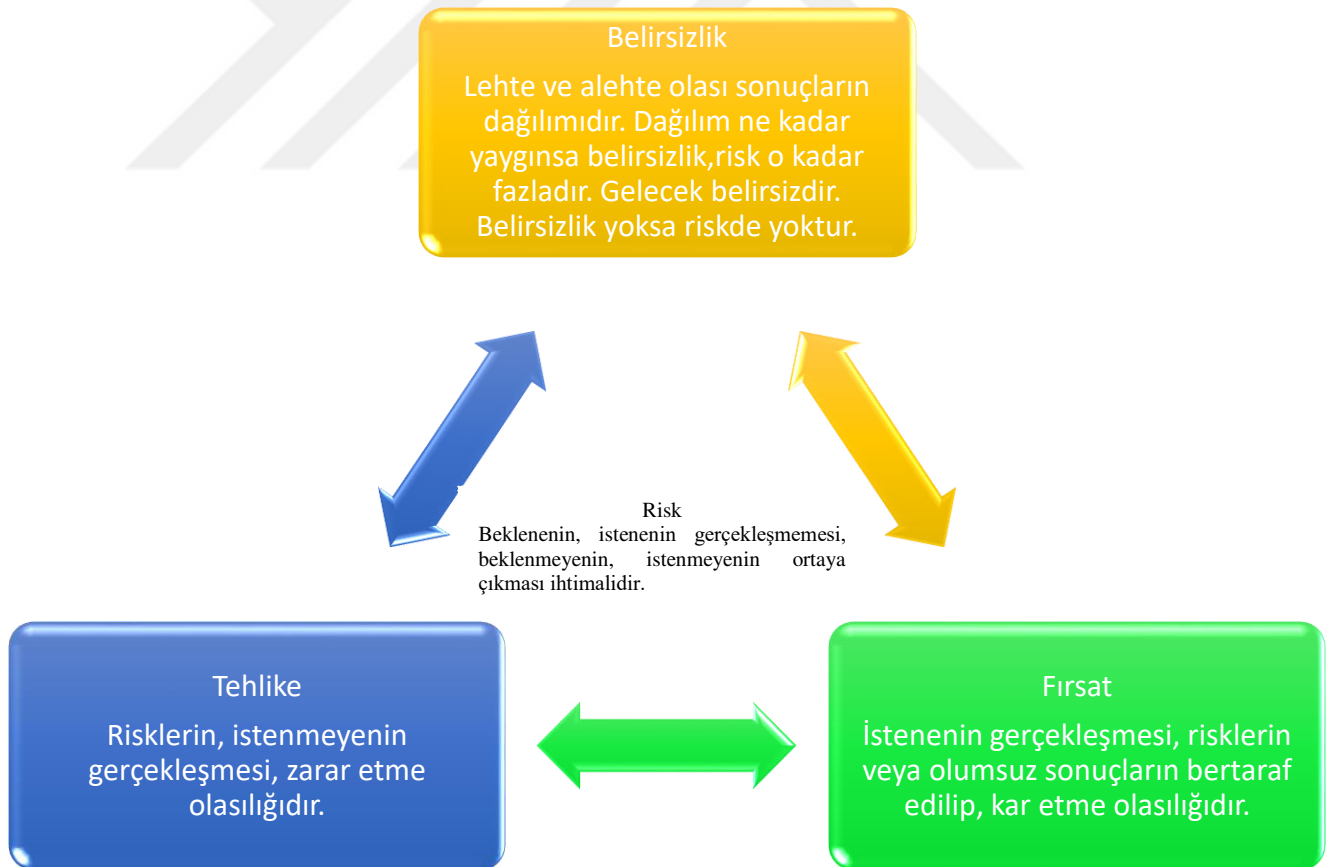
1.1.2. Risk Tanımı

Dilimize Fransızca "risque" sözcüğünden alıntı olarak giren risk, gelecek bir zamanda oluşabilecek beklenmeyen bir durumu ifade eder. Büyük Türkçe Sözlüğe göre risk, "zarara uğrama tehlikesi, riziko" olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2009:1659). Diğer bir tanımla risk, "herhangi bir işleme ilişkin bir kaybın ortaya çıkması veya bir giderin ya da zararın vuku bulması nedeniyle ekonomik faydanın azalması" şeklinde de tanımlanmaktadır (Babuşcu, 2005:4). Finansal sektör için risk, ileride meydana gelebilecek bir zarar durumu veya beklenen getirinin sağlanamaması durumudur. Bankacılık açısından risk, "bankanın zarar uğrama olasılığı" olarak tanımlanmaktadır (Altıntaş, 2006:2).

Beklenmeyen bir durumu ifade etmesi sebebi ile her alanda karşılaşılabilecek olası ve araştırılması gerekli olan bir kavramdır. Genel olarak olumsuz bir durumu ifade etmek için kullanılır. İşletmeler veya kurumlar için ileride doğabilecek olumsuz durumları ifade edebileceği gibi beklenen bir getiri veya faydanın gerçekleşmeme durumu da bir riski ifade eder. Diğer bir anlatımla, riskler, hedeflenen amaçların gerçekleşmesini engelleyen birer durum olarak karşımıza çıkmaktadır (Bozkurt, 2016:18).

Risk'in tanımlarından anlaşılacağı üzere belirsizliğin olduğu yerde risk söz konusudur. Geleceğe yönelik alınan kararlar sonucunda bireyler, işletmeler ya da bankalar tehlike altında olabilir, fırsat yakalayabilir. Bu sebeple risk tanımının yanında belirsizlik, tehlike ve fırsat gibi kavramları da konu bütünlüğü açısından tanımlamak gerekmektedir. Aşağıda şekil 1.1'de belirsizlik, tehlike, fırsat ve risk kavramları ayrıca tanımlanmaktadır.

Şekil 1.1.Risk, belirsizlik, tehlike ve fırsat

Kaynak: Altıntaş, M. A. 2006. Bankacılıkta Risk Yönetimi ve Sermaye Yeterliliği: 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu, Basel I ve Basel II Düzenlemeleri Çerçevesinde. Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları, sayfa 2.

Bireylerin veya işletmelerin karşılaşabileceği risklerin sebepleri aşağıdaki gibi sıralanabilmektedir (Emhan, 2009:212):

- Metodsuzluk ve plansızlık,
- Aşırı motivasyon,
- İhmal ve gerekli araçların olmayışı,
- Zaman baskısı,
- Yönetici baskısı,
- Küçük riskler karşılığında büyük kar beklentisi,
- Çevresel etkiler.

1.2. Genel Olarak Risk Türleri

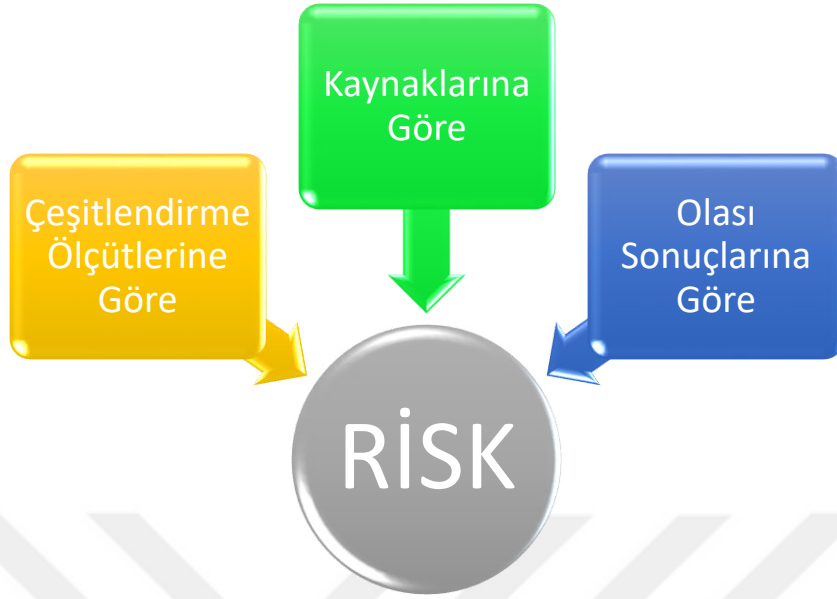
Risk kelimesi ile ilgili olarak ilk aşamada işletme ve bankalarda risk yönetimi ön plana çıkmaktadır. Bu da riskin genellikle parasal bir kayıp olarak akla gelmesini sağlar. Her alanda karşılaşılması muhtemel risk türleri mevcuttur.

Risk;

- Çeşitlendirme ölçütlerine göre,
- Kaynaklarına göre
- Olası sonuçlarına

göre 3 başlık altında sınıflandırılmaktadır.

Şekil 1.2. Genel Olarak Risk Türleri

Kaynak: Şekil tarafımızca oluşturulmuştur.

1.2.1. Çeşitlendirme Ölçütlerine Göre Riskler

Çeşitlendirme ölçütlerine göre riskler iki bölüme ayrılmaktadır. Bunlar ;

- Sistematik risk
- Sistematik olmayan risk

Olarak adlandırılmaktadır.

Sistematik risk, sosyal, ekonomik ve politik olayların sebep olduğu risk türüdür. Kontrol edilemeyen riskler olarak adlandırılır. Mevcut bütün işletmeleri aynı anda ve farklı derecelerde etkileyebilir. Örnek olarak ülkelerde yaşanan ekonomik krizler veya uluslararası finansal krizler, işletmeleri veya ülkeleri aynı anda ve farklı derecelerde etkilemektedir.

Sistematik olmayan risk ise işletmelerin verdikleri kararlar veya yönlendikleri yatırım araçları tercihi sebebiyle maruz kaldıkları risklerdir. Her işletme farklı yatırım araçlarını tercih edebilmesi sebebiyle farklı risklere maruz kalabilir. İşletmeleri bireysel olarak etkileyen bu yatırım kararları “kontrol edilebilir riskler” olarak adlandırılır. İşletmeler yatırım tercihlerini çeşitlendirerek bu riskten kaçınabilir veya en düşük seviyeye çekebilirler.

1.2.2. Kaynaklarına Göre Riskler

Bu kategoride riskler kaynaklarına göre ayrılmıştır. İlerideki bölümlerde kaynaklarına göre riskler, “bankacılıkta risk türleri” başlığı altında konu bütünlüğü sağlanması için kısaca açıklanacaktır.

Bu kategoride riskler aşağıdaki başlıklar altında sıralanabilmektedir.

- Piyasa riski
- Kredi riski
- Likidite riski
- Operasyonel risk
- Yasal risk
- Düzenleme riski
- İş riski
- Stratejik risk
- İtibar riski

1.2.3. Olası Sonuçlarına Göre Riskler

Olası Sonuçlarına Göre Riskler; “Meydana geldiklerinde ortaya çıkacak olası sonuçlara göre riskler tehlikeli ya da saf riskler, kontrol ya da belirsizlik riskleri ve fırsat ya da spekülasyon riskleri” olarak adlandırılmaktadır (Altay, 2015:18). Tehlikeli riskler, sonucunda zarar meydana getiren risklerdir. Kontrol ya da belirsizlik riskleri süreç içerisinde meydana gelebilecek risklerdir. Fırsat riskleri ise sonucunda kar beklenen durumları gösterir fakat beklenen sonuç kesin değildir.

1.3. Risk Yönetimi Süreci

Gelişen ve değişen koşullar, başarılı bir girişimden söz edebilmek için riskin üstlenilmesinin tek başına yeterli olmadığını; asıl başarının, riskin iyi yönetilmesi ile olanaklı olduğunu göstermiş ve bu anlayış “Riski üstlenmeyin, yönetin” ifadesiyle sloganlaştırılmıştır.

Türkiye’de Sermaye Piyasası Kurumu (SPK) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) gibi kurumlar tarafından bankalarda risk yönetimi zorunlu kılınmakta ve teşvik edilmektedir. Risk yönetiminin amacı, işletme ve kurumların karlılık içerisinde faaliyetlerinin devamı için gerekli düzenlemeleri sağlamak ve organizasyondaki mal ve kişilerin korunması ile işletmenin kazanma gücünü korumaktır (Emhan, 2009:213).

1.3.1. Risk Yönetiminin Gelişimi

Risk yönetimi uluslararası finansal piyasalarda 1980 ve 1990 yıllarındaki geçiş dönemiyle birlikte önem kazanmıştır. Finansal piyasalardaki işlem türlerinin artması ve daha karmaşık bir hale gelmesi, piyasalardaki rekabetin artması işletmeleri veya bankaları daha fazla risk almaya yöneltmiştir. Bu da risk yönetiminin yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Risk yönetiminin gelişmesinin sebepleri dört ana başlık altında toplanmaktadır (Babuşcu, 2015:9-11).

➤ Küreselleşme

Dünyada sermayenin serbest dolaşımının önündeki engellerin kalkması ve teknolojinin gelişimi ile piyasalar birbirine entegre olmuştur. Piyasaların birbirine entegre olması, dünyanın bir bölgesinde meydana gelen bir olayın dünyanın başka bir bölgesini etkileyebilir bir hale gelmesine sebep olmuştur.

➤ Uluslararası Piyasalardaki Oynaklık

Uluslararası piyasalardaki oynaklık ifadesi piyasa fiyatlarının inişli çıkışlı olmasını belirtmektedir. Fiyatların değişken olması sonucunda doğal olarak piyasa katılımcıları belirsizlik ve risklerle karşı karşıya kalmaktadır.

➤ Yeni Yatırım Alternatiflerinin Ortaya Çıkması

Finansal piyasalarda kullanılan araçların çeşidi arttıkça, riskten korunmak için kullanılan koruma amaçlı türev ürünlerin çeşitliliği de artmıştır. Bu artış türev ürünlerin kullanılmasından kaynaklanan riskleri artırmaya başlamıştır.

➤ Risklerde Artış

Dünyada kredi arzındaki artışla birlikte ortaya çıkan kaynak fazlalığı kişileri ve kurumları daha riskli alanlara yönlendirilmiştir. Aynı zamanda bankaların, bankacılık sektörü dışındaki alanlarda rekabete girmeleri kredi riskinin karmaşık hale gelmesine sebep olmuştur.

1.3.2. Risk Yönetimi Tanımı

Tasarruf sahipleri için öncelikli amaç tasarruflarını en karlı yatırım araçlarına yönlendirmek ve en fazla karı elde etmektir. Aynı şekilde işletmeler veya bankalar için ortak amaç sürdürülebilir bir büyüme sağlamak, gelir ve giderlerin istikrarlı olması, karın en yüksek düzeyde tutulmasıdır. Karın en yüksek düzeyde tutulması için belirli sınırlar içinde risk alınması gerekmektedir. Aynı zamanda işletmeler arasındaki rekabette daha fazla risk alınmasını sağlayan bir etken olarak gözükmektedir. Hangi risklerin önemli olduğunun belirlenmesi, kurumun ne kadar bir risk alabileceğinin öngörülmesi ve istenmeyen durumların bertaraf edilmesi risk yönetimini gerektirir.

Risk yönetimi hangi risklerin önemli olduğunun belirlendiği ve bu riskleri bertaraf edebilmek için strateji ve planların geliştirildiği proaktif süreçtir (Babuşcu, 2005:7). Diğer bir tanım ile risk yönetimi “ risklerin belirlendiği, hangi risklerin öncelikli olarak çözümlenmesi gerektiğinin değerlendirildiği, risklerin yönetilmesi için stratejiler ve planların geliştirilerek uygulandığı sistematik bir süreç” olarak tanımlanmaktadır (Kırkbeşoğlu, 2015:22).

Risk yönetimi, işletmelerin ileride oluşabilecek risklerin neler olabileceğini tahmin etmesi, bu riskler için ayrı ayrı tedbirler alması, gerçekleşmesi durumunda işletme olarak

nasıl davranılacağıının belirlenmesi ve risklerin bertaraf edilmesi için oluşturulan bir süreçtir. Risk yönetimi ileride oluşabilecek riskleri ve oluşabilecek zararları bir anda durdurabilecek bir yöntem değildir. Risk yönetiminin amacı riskleri kontrol edebilmek ve oluşabilecek zararları minimum düzeye indirmektir. Hangi risk kategorisinde daha fazla risk alınacağı, hangi risklerin düşürülmesi için neler yapılması gerektiği ancak bütünsel bir bakış ile mümkündür (Bolgün ve Akçay, 2016:629). Bu tanımdan anlaşılacağı üzere risk yönetimini bir bütün olarak görmek entegre risk yönetimidir.

Tanımı itibari ile risk yönetimi sadece olumsuz durumlara karşı koyma faaliyeti gibi gözükmektedir. Bazı zamanlarda belirli riskler üstlenilerek daha fazla kazanç sağlanabilir. Bu çerçevede zaman zaman bazı risklerin üstlenilerek ileride oluşabilecek durumlardan fayda sağlama risk yönetimiyle mümkündür.

1.3.3. Risk Stratejisi

İyi bir risk yönetimi için öncelikle kurumun yerleşmiş bir risk politikası olması gerekmektedir. Aynı zamanda risk yönetiminin kurumun her biriminde bilinmesi ve benimsenmiş olması gerekmektedir. Kurumun risklere bakış açısı o kurumun risk stratejisini oluşturur. Etkili bir risk yönetimi için kurumların yerleşmiş bir risk stratejisi olması gerekmektedir. Bu çerçevede risk stratejisi (Babuşcu, 2005:8):

- Kurum kültürü ile uyumlu olmalı,
- Uygulamadan uzak olmamalı,
- Karar verenlerin tamamı tarafından bilinmeli,
- Koşullar çerçevesinde sürekli geliştirilmelidir.

Etkili bir risk stratejisi; kurum kültürü ile uyumlu olmalıdır. Kurumun sahip olduğu risk algısı ile eşgüdümlü olmalıdır. Oluşturulan risk stratejisi uygulamadan uzak olmamalı sadece yazılı olarak kalmamalıdır. Kurum bünyesindeki karar verenlerin tamamı tarafından biliniyor olması gerekmektedir. Zaman geçtikçe kurumların alabileceği risk türleri, riske bakış açıları veya alabilecekleri risk yükleri değişebilir. Aynı zamanda risk yönetimi koşullar çerçevesinde sürekli geliştirilmelidir.

1.3.4. Risk Yönetimi Aşamaları

Bankaların İç Sistemlerine Hakkında Yönetmeliğe göre risk yönetim faaliyetleri; risk ölçümü, risklerin izlenmesi, risklerin kontrolü ve raporlanması faaliyetlerinden oluşur. Risk yönetim sürecini beş ana başlık altında toplanmaktadır (Babuşcu, 2005:12).

- Risklerin tanımlanması, risk politikaları ve uygulama usullerinin oluşturulması,
- Risklerin ölçümü ve analizi ve azaltımı,
- Risklerin izlenmesi,
- Risklerin gözden geçirilmesi ve raporlanması,
- Risklerin araştırılması, teyidi ve denetimi.

Yapılan literatür taraması sonucunda elde edilen genel bilgiler çerçevesinde oluşturulan Şekil 1.3'te görüleceği üzere risk yönetim süreci; risklerin tanımlanması ile başlayan, risklerin ölçümü ve analizi, risklerin izlenmesi, raporlanması ve en sonunda risklerin denetimi ile son bulan süreç olarak açıklanmaktadır.

Şekil 1.3. Risk Yönetimi Süreci

Kaynak: Şekil tarafımızca oluşturulmuştur.

➤ Risklerin Tanımlanması, Risk Politikaları ve Uygulama Usullerinin Oluşturulması

Bu aşamada işletme veya bankaların maruz kaldığı ve ileride maruz kalması beklenen riskler belirlenir ve belirlenen bu risklerin özellikleri tanımlanır. Aynı zamanda yönetim kurulları tarafından risk politikaları ve uygulanmasına ilişkin usuller yazılı hale getirilir ve tüm birimlerin konu hakkında bilgi sahibi olması sağlanır.

➤ Risklerin Ölçümü, Analizi ve Azaltımı

Risk yönetiminin bu aşamasında daha önce tanımlanmış olan riskler ilk önce ölçülür. **Risklerin ölçümü** safhasında, bankanın veya işletmenin maruz kaldığı risklerin belirli ölçüler veya kriterler kullanılarak sayısal ya da analitik bir şekilde ifade edilmesi sağlanır (Babuşcu 2005:13).

Sayısal ya da analitik bir şekilde daha önce ifade edilen risklerin analizi yapılır. **Risk analizi**, tüm riskleri ve bu risklerin yönetilebilmesine ilişkin kar ve maliyet hesaplamalarını ve risklerin kontrol edilebilirlik derecesinin belirlenmesini içerir (Babuşcu 2005:13).

Risk analizinin sonucunda işletme ya da bankanın risk stratejisine bağlı olarak risk azaltmaya gidilebilir. **Risk azaltma**, risklerin oluşmasını önleme ve oluşması durumunda ise etkilerini en aza indirmeye yönelik önlem alma faaliyetlerini yürütür. Risk azaltmada dikkate alınacak kriterler şunlardır (Babuşcu, 2005:14);

- Uygulanabilirlik,
- İhtiyaçları karşılama düzeyi yani risk azaltma gücü,
- Maliyet.

Risk analizinin sonucunda risk azaltmaya gidilmesi sadece tek seçenek değildir. Riskten uzaklaşmak, riski almak, riski azaltmak ve riskten kaçınmak risk yönetim teknikleri arasındadır (Emhan, 2009:215). Hangi yöntemin seçileceği, kurumun risk stratejisiyle yakından ilgilidir.

➤ Risklerin İzlenmesi

Risklerin izlenmesi aşamasında işletmelerin veya bankaların bünyesinde bulunan risk yönetim bölümleri risk yönetim sürecinin başında tanımlanan riskleri düzenli olarak izlerler. Risk yönetim sisteminin ihtiyaçlara ne derece etkin bir şekilde cevap verebildiği ve ne derece etkin olarak kullanılabildiğinin takip edilmesi sürekli başarı için son derece önemlidir (Kırkbeşoğlu, 2015:39). Bu çerçevede risk izleme faaliyetlerinin temel hedefleri şunlardır (Babuşcu, 2005:15):

- Mevcut risk yönetim politika ve süreçlerine uygun çalışılmasını denetlemek,
- Yeni riskler varsa bunları tespit etmek,
- Risklerin gerçekleşme olasılığını değerlendirmek,
- Risk azaltma çalışmalarını gözden geçirmek.

➤ **Risklerin Gözden Geçirilmesi ve Raporlanması**

Risklerin gözden geçirilmesi aşamasında mevcut riskler ve risk yönetim yöntemleri risklerin izlenmesi aşamasında elde edilen veriler göz önünde bulundurularak gözden geçirilir. Ayrıca zamanla içinde bulunulan koşullar değişebileceği için yeni riskler ortaya çıkabilir. Yeni riskler var ise bunlar tespit edilir.

➤ **Risklerin Araştırılması, Teyidi ve Denetimi**

Risk verilerinin tutarlılığının ve güvenilirliğinin incelenmesi ile oluşturulacak kurallar dahilinde, risk yönetim sürecinde temel bir araç olan risk modellerinin ekonomik, istatistiksel ve diğer yönlerden tutarlılıklarının teyit edilmesi sağlanır (Babuşcu, 2005:15).

1.4. Bankalarda Risk Yönetimi

Bankacılıkta risk; gelecek için oluşturulan beklentiler ile gerçekleşen durumun birbirinden farklı olması olasılığıdır (Akın ve diğerleri, 2015:373). Bankanın yatırımlarının uğrama olasılığı olan zararı ifade eder (Babuşcu, 2005:16). Bir başka ifade ile bankalarda risk, “ taraflarca kabul edilen veya istenilen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi, beklenen olayların gerçekleşmemesi ya da beklenmeyen durumların ortaya çıkmasına bağlı olarak zarar edilmesi ihtimali” şeklinde tanımlanmaktadır (Delikanlı, 2000:41).

Bankaların fon fazlası olanlar ile fona ihtiyaç duyanları bir araya getiren bir yapısı vardır. Düşük maliyetle temin edilen fonlar daha yüksek getiri ile kredi olarak verilmektedir. Bu sebep ile bankaların kaynakları içinde yabancı kaynakların payı yüksektir. Genel olarak bankaların verdikleri kredilerin vadeleri sağladıkları kaynakların vadelerinden uzundur. Bu da bankalar için bir risk teşkil etmektedir. Bunun yanında bankacılık işlemlerindeki çeşitlilikle farklı risklerle bankaların karşılaşmasına sebep olmaktadır. Her şeyden önce

bankacılık sektörü, yapısı gereği sahip olduğu yüksek riski yönetebildiği sürece faaliyetlerini sürdürebilen bir sektördür (Altay, 2015:132). Yüksek riske sahip olması sebebi ile bankaların riski yönetmeleri yasalarla da zorunlu bir hale gelmiştir.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 23. maddesi bankaların yönetim kurullarının görevleri içinde risk yönetiminin zorunluluğunu şu şekilde göstermiştir; "iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin uygunluğunun ve yeterliliğinin sağlanması, finansal raporlama sistemlerinin güvence altına alınması, banka içindeki yetki ve sorumlulukların belirlenmesi yönetim kurulunun sorumluluğundadır." Aynı zamanda yine 5411 sayılı Bankacılık Kanunu, bankaların iç kontrol sistemi, risk yönetim sistemi ve iç denetim sistemi kurmalarını zorunlu hale getirmiştir.

Bankalarda risk yönetimi, banka işletmesinin hem likit kalmasını, hem karlılığını garanti etmek amacıyla mevcut risklere karşı uygulanan politikaların bütünü olarak adlandırılabilir (Babuşcu, 2005:16). Bankalarda risk yönetimi, Şekil 1.3. Risk Yönetimi Süreci'nde açıklanmış olan aşamalardan oluşmaktadır.

Bankalardaki risk yönetiminin amacı, piyasaların yaşadığı olağanüstü durumlarda bankanın karşı karşıya kalabileceği zarar büyüklüğünü önceden ölçebilmek ve olağanüstü durumlara hazırlıklı olmaktır (Babuşcu, 2005:16).

Bankacılıkta risk yönetiminin iki temel hedefi vardır (Altıntaş, 2006:2);

- Bankanın finansal performansını iyileştirmek,
- Bankanın karşılaşması ve kabulü mümkün olmayan ölçüde büyük zararlar karşılaşmasını önlemek.

Yukarıda da belirtildiği üzere taşıdıkları yüksek riski yönetebildikleri sürece faaliyetlerini sürdürebilen bankalar etkili bir risk yönetimi ile finansal performanslarını iyileştirebilirler. Bankalar uygun koşullarda uygun riskler alarak daha fazla kar elde edebilir ve bu şekilde finansal performanslarını artırabilir. Aynı zamanda bankanın kabul edebileceği risk düzeyi belirlenerek maruz kalınan bir zarar durumunda zararın bankanın

öz kaynaklarıyla kapatılabilmesi sağlanmaktadır. Önemli olan nokta zararın özkaynaklarla kapatılabilecek seviyede olmasıdır. Bu da etkili bir risk yönetimiyle mümkün olmaktadır.

2. BÖLÜM

BANKACILIK KANUNU, BASEL DÜZENLEMELERİ VE RİSK TÜRLERİ

2.1. Bankacılıkta Risk ve Basel Düzenlemeleri İlişkileri

Küreselleşme, uluslararası piyasalardaki oynaklık, yeni yatırım alternatiflerinin ortaya çıkması, risklerde artış sebebi ile uluslararası finansal piyasalardaki değişim risk yönetimini zorunlu bir hale getirmiştir. Finansal piyasalarda istikrarın sağlanması amacı ile ortak standartlara ihtiyaç duyulmuştur. Bu çerçevede ortak standartların oluşturulması ihtiyacı ortaya çıkması Basel komitesinin oluşmasına sebep olmuştur.

2.1.1. BIS Tanımı, Misyonu

Bank for International Settlements (BIS), Uluslararası Ödemeler Bankası 17 Mayıs 1930 yılında İsviçre'nin Basel kentinde kurulmuştur. Merkez ofisi İsviçre'nin Basel kentinde bulunmaktadır. Ayrıca Çin ve Meksika'da 2 adet temsil ofisi bulunmaktadır. Dünyanın en eski uluslararası finansal organizasyonu olarak tanımlanmaktadır. 60 ülkenin merkez bankası şu anda BIS üyesidir. Bu üyelerin genel oturumlarda oy ve temsil yetkisi bulunmaktadır.

BIS' in misyonu, merkez bankalarının parasal ve finansal istikrarını takip etmek, bu alanlarda uluslararası iş birliğini teşvik etmek ve merkez bankaları için bir banka olarak hareket etmektir.

Ayrıca BIS'in misyonları arasında aşağıdaki maddelerde bulunmaktadır;¹

- Tartışma ortamı yaratmak ve merkez bankaları arasında işbirliğini kolaylaştırmak,
- Finansal istikrarı teşvikle sorumlu yetkili otoritelerle diyalogu desteklemek,
- Parasal ve finansal istikrarla ilgili konularda araştırma ve politika analizi yapmak,

¹ Bank for International Settlements. 27 Ocak 2017. <<https://www.bis.org/about/index.htm?m=1%7C1>>

- Merkez bankaları için finansal işlemlerde birinci derecede bir karşı taraf olarak hareket etmek,
- Uluslararası finansal operasyonlar ile bağlantılı olarak bir vekil olarak görev yapmaktır.

Basel Komite ise bankacılık sektöründe sıkıntıların yaşanması sebebi ile 1974 yılında G – 10 ülkelerinin merkez bankalarının BIS'in altında birleşmesiyle oluşturulmuş bir yapıdır. Merkezi, Basel'deki Uluslararası Ödemeler Bankası'na bağlı olan Komite, bankacılık denetiminin kalitesini dünya çapında iyileştirerek finansal istikrarı artırmak ve üye ülkeler arasında bankacılık denetleme konularında düzenli işbirliği yapmak üzere bir forum olarak hizmet vermek amacıyla kurulmuştur.²

Komitenin kuruluşunun temelinde 1974 yılında petrol fiyatlarında aşırı artışlara bağlı petrol krizinin dünya uluslararası para ve sermaye piyasalarında büyük dalgalanmalar yaratması ve bu durumun bankalara olumsuz yansımaları bulunmaktadır (Babuşçu, 2005:259).

Basel Komitesi'nin aldığı kararlar tavsiye niteliğindedir. Kararların bir bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Fakat kararlara katılmayan ülkelerin bankacılık sistemleri dünya bankacılık sisteminde riskli olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle komitenin aldığı kararlar ülkelerin genelinde kabul görmekte ve uygulanmaktadır.

2.1.2. Basel I-II-III Düzenlemeleri ve 1996 Düzenlemesi

Basel komitesi kurulduğu 1974 yılından bu yana, 1988 yılında Basel I Uzlaşısı, 1996 yılında Basel I Düzenlemesine yapılan ekler, 2004 yılında Basel II Uzlaşısı ve son olarak 2010 yılında Basel III Uzlaşısını yayınlamıştır. Bu düzenlemeler bankacılıkta uyulması gereken belirli standartlar oluşturmakta, bankaların karşı karşıya kaldıkları riskler için belirli ölçüde sermaye bulundurmalarını ve risk yönetimi konusunda kendi içsel modellerini geliştirmelerini teşvik etmektedir. Aynı zamanda denetim otoritesinin güçlendirilmesi ve bakaların finansal durumlarının daha şeffaf olması amaçlanmıştır. Bu şekilde herhangi bir

² Bank for International Settlements. 27 Ocak 2017. <<https://www.bis.org/bcbs/history.htm>>

risk durumunda bankaların likidite sıkışıklığına girmemesi için daha kaliteli ve sağlam sermaye oluşturmaları hedeflenmektedir.

2.1.2.1. Basel I Düzenlemeleri

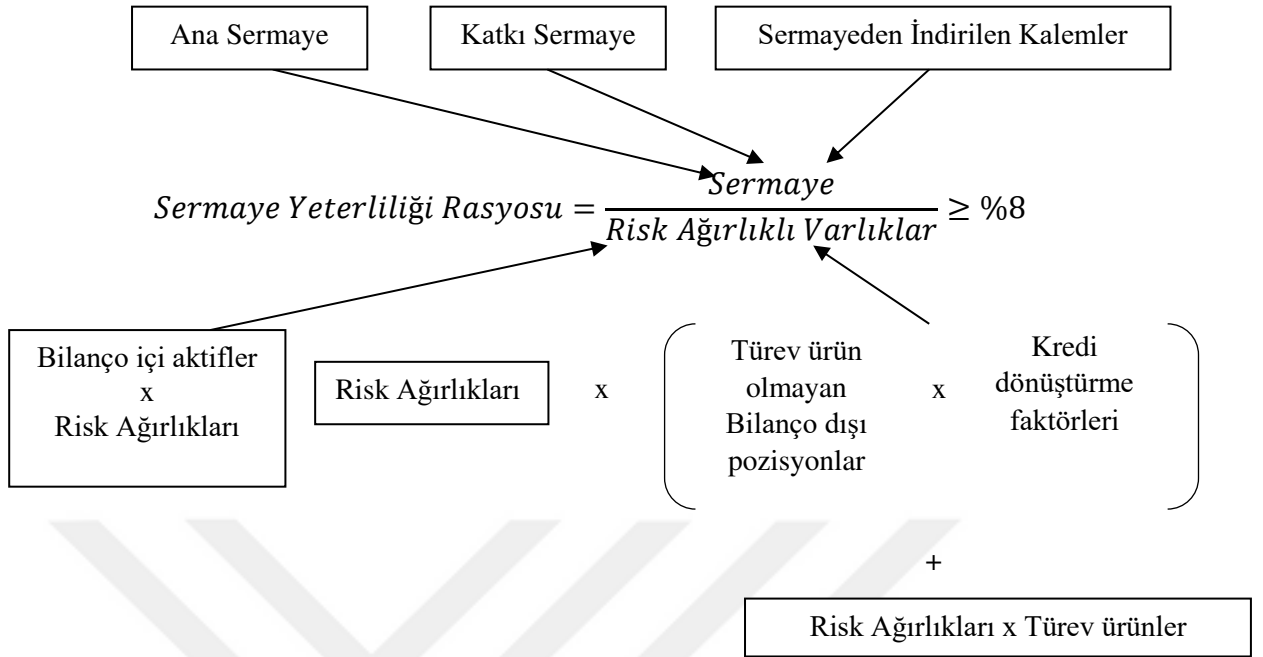
Basel I düzenlemeleri 1988 yılında Basel Komitesi tarafından yapılan ilk düzenlemelerdir. İlgili yıllarda risk seviyelerindeki artış ve bankaların sermayelerinin üstlendikleri risklere yetecek kapasitede olup olmadığının uluslararası bir standarda bağlanması amacıyla yapılan bir düzenlemedir.

Bu düzenleme ile bankaların kredi riski taşıyan faaliyetleri ile ellerindeki sermaye arasında bağlantı kurulması amaçlanmıştır (Babuşçu, 2005:262). Bu bağlantı “Sermaye Yeterliliği Rasyosu” olarak adlandırılmıştır.

Basel I düzenlemesi ağırlıklı olarak kredi riskine odaklanmaktadır. Bu sebeple bankalar verdikleri kredilerin belirli bir kısmı kadar sermaye bulundurmakla yükümlüdür. Bankanın aktiflerine bilanço dışı kalemler eklendiği zaman sermayeye oranının %20’den fazla olmasına izin verilmemektedir. İkinci olarak sermaye yeterlilik oranının %8’den büyük olması beklenmektedir.

Basel I düzenlemelerine göre sermaye yeterliliği rasyosu aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır

Şekil 1.4. Basel I'e göre sermaye yeterliliği rasyosunun hesaplanması

Kaynak: Altay, E. 2015. Bankacılıkta Risk: Piyasa Riski, Kredi Riski, ve Operasyonel Riskin Ölçümü ve Yönetimi. İstanbul: Derin Yayınları, 137

Payda yer alan sermaye, ana sermaye ve katkı sermaye toplamından, sermayeden indirilecek kalemlerin çıkarılmasıyla hesaplanmaktadır.

Pay bölümünde yer alan ana sermaye;

Birinci kuşak sermaye (ödenmiş sermaye): Yedek akçeler ve dağıtılmamış karları kapsamaktadır.

Katkı sermaye (ikinci kuşak sermaye): İhtiyari rezervler, aktif yeniden değerlendirme yedekleri, genel karşılıklar, genel batık kredi karşılıkları, melez borç özsermaye araçları ve sermaye benzeri kredileri kapsamaktadır.

Sermayeden indirilecek kalemler: Ana sermayeden düşülecek kalemler (şerefiye), katkı sermayeden düşülecek kalemler olarak bankacılık ve finans faaliyeti yürüten konsolide olmayan iştiraklere yapılan yatırımlar ve diğer bankalara ve finans kuruluşlarının sermayelerine yapılan yatırımları kapsamaktadır.

Paydada yer alan risk ağırlıklı varlıklar ise bilanço içi ve bilanço dışı kalemlerden oluşmaktadır. %0, %20, %50, %100 olarak gruplandırılan risk ağırlıkları aktifler ile çarpılarak paydaya yazılır.

Aynı zamanda ülkelerin ve ülke kuruluşlarının Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'ne (Organisation for Economic Co-operation and Development) (OECD) üye olup olmamasına göre kesin bir ayırım uygulanmıştır. OECD' ye üye olmayan ülkelerin risk ağırlıkları kredi notları iyi olsa bile %100 olarak görülmektedir.

Tablo 1.1. Bilanço içi ve bilanço dışı aktiflere uygulanan risk ağırlıkları

Risk Ağırlıkları	Bilanço içi aktifler
%0	Nakit, Altın, OECD ülkelerinin çıkardığı hazine bonoları ya da sigortalı konut mortgage'leri gibi alacakları
%20	OECD ülkelerinin bankalarından ya da OECD kamu sektörü kuruluşlarından alacaklar
%50	Sigortalanmamış konut mortgage'leri
%100	Diğer tüm alacaklar
Risk Ağırlıkları	Bilanço dışı aktiflerin karşı tarafları
%0	OECD devletleri
%20	OECD bankaları ve kamu sektörü kuruluşları
%50	İşletmeler ve diğerleri

Kaynak: Altay, E. 2015. Bankacılıkta Risk: Piyasa Riski, Kredi Riski, ve Operasyonel Riskin Ölçümü ve Yönetimi. İstanbul: Derin Yayınları, 136.

Basel I düzenlemeleri 1989 yılında Türkiye'de de kabul edilmiştir. 1989 ve 1992 arasındaki dönem Türk bankacılık sektöründe bir geçiş dönemi olmuştur. Bankaların Sermaye yeterliliği %5'ten başlayarak her sene %1 oranında artırılarak %8'e çıkarılmıştır.

Basel I Düzenlemeleri risk yönetiminde önemli bir yere sahip olan sermaye yeterliliğine bir standart getirmiştir. Ağırlıklı olarak kredi riskine odaklanması bankaların

maruz kaldığı diğer riskleri göz ardı etmesi düzenlemenin yetersiz kalmasına neden olmuştur. Basel I düzenlemelerine getirilen eleştiriler şu şekilde sıralanabilir (Babuşcu, 2005:262-263):

- Kredi riskinin ayrıştırılmasının sınırlı olması,
- Kredi riskinin statik ölçümü; Sermaye yeterlilik rasyosu için kritik değer olarak belirlenen % 8 oranı, ülkelerin ve ölçüme dahil kuruluşların değişen koşullarına göre esneklik göstermemektedir.
- Vadenin dikkate alınmaması; Vade, önemli bir risk faktörü olmasına karşın, dikkate alınmamaktadır.
- Karşı tarafın kredi yeterliliğine dikkat edilmemesi.

2.1.2.2. 1996 Düzenlemeleri

Basel I düzenlemeleri ağırlıklı olarak kredi riskine odaklanmıştır. Ancak zaman içinde finansal piyasalarda yaşanan gelişmelerin bankalara etkileri, bilanço dışı işlemlerdeki artışlar vb. gelişmeler rasyonun hesaplanmasında yeniliklere gitmeyi gerektirmiştir (Babuşcu, 2005:188). Özellikle türev ürünlerin kullanımının artması ve bunlara bağlı olarak maruz kalınan riskler, bankaların risk yönetimi ve sermaye yeterliliği rasyosunu hesaplamasında eksik kalmalarına sebep olmuştur.

Sermaye piyasalarındaki işlemlerin ve ürünlerin artması, bankaların sermaye piyasalarına olan yatırımlarını artırmaları piyasa riskini de beraberinde getirmiştir. 1996 düzenlemesi ile bankalar bilanço içi ve bilanço dışı varlıkları için piyasa riskini de hesaplamaları istenmiştir.

Bütün bu gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda sermaye yeterliliği rasyosu aşağıdaki gibi hesaplanmaya başlanmıştır;

$$\text{Sermaye Yeterliliği Rasyosu} = \frac{\text{Sermaye}}{(\text{Kredi RAV}) + (\text{Piyasa RAV})} \geq \%8$$

Payda da yer alan Kredi RAV, kredi riski ağırlıklı varlıkları belirtmektedir. Piyasa RAV ise piyasa riski ağırlıklı varlıkları ifade etmektedir.

1996 düzenlemesi ile birlikte getirilen bir başka yenilik de, konsantrasyon riskine karşı alınan önlemlerdir. Buna göre belirli bir riskli pozisyonun banka sermayesinin %25'inden fazla olmasına izin verilmemekte, bir pozisyonun sermayenin %10'unu aşması durumunda ise raporlanması istenmektedir (Altay, 2015:139).

2.1.2.3. Basel II Düzenlemeleri

1999 yılından itibaren bankacılık sektörünün ihtiyaçları doğrultusunda yeni düzenlemeler için çalışmalar başlatılmıştır. Finansal sektörün gelişmesi ve yeni yatırım alternatiflerinin çoğalması bankaların risk yönetimi açısından mevcut kullanılan düzenlemelerin yetersiz kalmasını beraberinde getirmiştir. Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda Basel II düzenlemeleri için çalışmalara başlanmıştır.

2004 yılında Basel II düzenlemeleri son haline getirilmiştir. 2007 yılından itibaren Basel Komitesine üye olan ülkelerde uygulanmaya başlanmış olup, Türkiye'de 2012 yılından itibaren uygulamaya geçilmiştir. 2005 yılında uygulanmaya başlanan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 2006 yılında 26333 sayılı resmi gazetede yayınlanan "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik" Basel II Düzenlemeleri'ne uyum sürecinde önemli adımlardır.

Basel II düzenlemesinin amacı finans sektöründe güvenliğin ve rekabet eşitliğinin sağlanmasına yardımcı olunması ve bankacılık sektörünü ilgilendiren operasyonel riskin de sermaye yeterliliğinin hesaplanmasında dikkate alınmasını sağlamaktır (Altay, 2015:139).

Basel II düzenlemesiyle birlikte asgari sermaye yeterliliği oranının hesaplanmasında operasyonel risk de dahil edilmiştir. Aynı zamanda denetim otoritesinin denetimlerini yaparken uyması gereken kurallara bir düzenleme getirilmiştir. Son olarak da şeffaflığın ve bankalara olan güvenin sağlanması amacıyla kamuoyuna açıklamaları gereken bilgiler belirlenmiştir.

"Bankaların kredi riski taşıyan aktiflerini, yeni bir karşı taraf sınıflandırmasına tabi tutan düzenleme ile, karşı tarafın kredi değerliliği ön plana çıkarılmış, ulusal denetim

otoritelerinin denetimlerinin önemi vurgulanmış ve kamuoyunu aydınlatma gereklilikleri belirlenerek şeffaflık sağlama yolunda adımlar atılmıştır (Babuşcu, 2005:263)’’.

Basel II düzenlemeleri temel olarak üç ana dayanaktan oluşmaktadır. Bu dayanaklar şu şekilde sıralanmaktadır;

- Asgari Sermaye Yeterliliği,
- Denetim Otoritesinin İncelenmesi,
- Piyasa Disiplini.

2.1.2.3.1. Asgari Sermaye Yeterliliği

Basel II düzenlemelerinin bu bölümünde bankaların sermaye yeterlilik oranlarını hesaplamaları için kurallar belirlenmiştir. Oranın hesaplanmasında maruz kaldıkları her risk türü için içsel modellerle kendi risklerini hesaplamaları özendirilmektedir. Standart yaklaşımlar kullanılarak risk hesaplandığında riske olan duyarlılık daha az olacağından riskler olduğundan daha riskli gözükecektir. Bu sebeple bankaların kendi ölçüm modellerini oluşturmaları özendirilmektedir.

Basel II düzenlemelerine göre sermaye yeterlilik oranı; yasal sermaye ve risk ağırlıklı varlıklar esas alınarak hesaplanır. Toplam sermaye yeterlilik oranı %8'in altında olmamalıdır. Katkı sermaye, ana sermayenin %100'ünü aşamaz (Basel Bankacılık Komitesi, 2004:25).

Basel II düzenlemeleri sonucunda sermaye yeterliliği rasyosu aşağıdaki gibi hesaplanmaktadır;

$$\text{Sermaye Yeterliliği Rasyosu} = \frac{\text{Sermaye}}{(\text{Kredi RAV}) + (\text{Piyasa RAV}) + (\text{Operasyonel RAV})} \geq \%8$$

Türkiye’de BDDK düzenlemeleri ile sermaye yeterlilik oranı şube açan bankalar için % 12 olarak belirlenmiştir.

2.1.2.3.2. Denetim Otoritesinin Gözden Geçirmesi

Denetim otoritesinin gözden geçirmesi ile istenilen bankaların karşı karşıya kaldıkları riskler için gerekli sermayeleri ayırmaları ve kendi risk yönetim modellerini en iyi şekilde oluşturulmasının ve kullanılmasının sağlanmasıdır.

Denetim otoritesinin alanına giren başlıca konular şu şekildedir;

- Asgari sermaye yeterliliği konusunda ele alınan fakat tam değerlendirilemeyen riskler,
- Asgari sermaye yeterliliği konusunda ele alınmamış riskler,
- Dışsal faktörler.

Denetim otoritesinin gözden geçirmesi esas olarak Asgari Sermaye Yeterliliği'nin sağlanmasının teşvik edildiği prensipler içerir. Basel II düzenlemelerine göre bu prensipler aşağıdaki şekildedir;

- Bankalar maruz kaldıkları risklerle ilişkili bir sermaye yeterliliği süreci bulundurmalı ve sermaye seviyelerinin aynı kalmasına yönelik stratejileri bulunmalıdır.
- Denetim otoriteleri bankaların sermaye yeterliliği konusundaki süreçlerini, stratejilerini ve yasal sermaye yeterliliği yükümlülüklerini incelemeli ve değerlendirmelidir. Eğer bu değerlendirme sunucunda tatmin edici bir sonuç alamaz iseler gerekli tedbirleri almalıdırlar.
- Denetim otoritesi banklardan asgari sermaye yeterliliği sınırından daha fazla sermaye ile faaliyet göstermelerini istemeli ve bunu sağlayacak güçte olmalıdır.
- Bankaların karşı karşıya kaldığı risklere göre belirledikleri sermayelerinin asgari seviyenin altına düşmesini engellemek adına erken müdahalede bulunabilmelidir. Sermaye korunamadığında veya yerine konulamadığında düzeltici tedbirlerin alınmasını bankalardan istemelidir.

2.1.2.3.3. Piyasa Disiplini

Basel II düzenlemelerindeki son dayanak piyasa disiplini. Piyasa disiplininin amacı asgari sermaye yükümlülüklerini ve denetim otoritesinin incelemesi sürecini tamamlamaktır (Basel Bankacılık Komitesi, 2004:25).

Banklar sermaye düzeylerini, olası zararlar için ayırdıkları karşılıkları ve riskli pozisyonlarını dönemsel olarak açıklamak zorundadır. Bu dayanak ile bankaların kamuoyuna açıklamaları gereken bilgileri ve hangi dönemlerde açıklamaları gerektiği belirtilmiştir.

Aynı zamanda bu açıklama ile sağlanan disiplin ve şeffaflık nedeniyle bankların aşırı risklerden kaçınmaları konusunda içsel bir disipline sahip olmalarının sağlanması amaçlanmaktadır (Altay, 2015:144).

Bankaların dönemsel olarak açıklamak zorunda olduğu başlıklar aşağıda yer almaktadır:

- Finansal performansı,
- Sermayesi, ödeme gücü ve likit durumunu içeren finansal pozisyonu,
- Risk yönetimine dair stratejileri ve uygulamaları,
- Muhasebe politikaları,
- Risklere karşı aldığı pozisyonlar,
- Kurumsal yönetim bilgileri.

2.1.2.4. Basel III Düzenlemeleri

2008 yılında yaşanan finansal krizin hem çok maliyetli hem çok sıkıntılı geçmesi, bankacılık ve finans sisteminin gelecekte karşılaşılabilecek krizlere karşı daha dirençli olmasını sağlamak amacıyla likidite, sermaye kalitesinin artırılması, ekonomik döngünün dikkate alınması ve sermaye yükümlülüğünün artırılması gibi önemli reformların gerekliliğini gözler önüne sermiştir (Cangürel ve diğerleri, 2010:4). Bu sebep ile bankacılık sektöründeki aksaklıkların giderilmesi için Basel III düzenlemeleri hazırlanmıştır. Söz

konusu düzenlemeler 2010 yılı içerisinde kamu oyuna sunulmuş ve 2013 yılı itibari ile kademeli olarak geçiş sağlanmaya başlamıştır.

Basel III düzenlemeleri ile hayata geçirilmesi planlanan yenilikler ana başlıklar olarak şunlardır;

- Sermayenin niceliğinin artırılması,
- Sermayenin niteliğinin artırılması,
- Sermaye tamponu,
- Kaldıraç oranı,
- Likidite düzenlemeleri.

İlgili maddelere bakıldığında düzenlemelerin kökten bir değişikli olmadığı ancak 2008 yılında yaşanan son finansal kriz sebebi ile gözlemlenen eksiklikleri tamamlayan ek düzenlemeler olduğu değerlendirilebilir.

Sermayenin niceliğinin artırılması ile amaçlanan sermayeyi zarar karşılama potansiyeli yüksek olan kalemlerden oluşturmaktır. Örneğin en kaliteli sermaye kalemi olan ödenmiş sermayenin payının yükseltilmesi bu kapsamda yapılabilecek en önemli işlerden biridir.

Sermayenin niteliğinin artırılması ile amaçlanan daha önce Basel II düzenlemeleri ile belirlenmiş olan rasyoların seviyelerinin yükseltilmesi ile zarar karşılama kapasitelerinin güçlendirilmesidir. Bu çerçevede aşağıda yer alan rasyolar için karşılarında belirtilen oranlar minimum seviye olarak revize edilmiştir.

$$\text{Çekirdek Sermaye Rasyosu} = \frac{\text{Risk Ağırlıklı Varlıklar}}{\text{Çekirdek Sermaye}} \geq \%4$$

*Daha önce belirlenen oran %2'dir.

$$\text{Ana Sermaye Rasyosu} = \frac{\text{Risk Ağırlıklı Varlıklar}}{\text{Ana Sermaye}} \geq \%6$$

*Daha önce belirlenen oran %4'tür.

Sermaye tamponu ile bankaların olumsuz gelişmelere karşı daha dirençli durmaları amaçlanmıştır. Ülke şartlarına bağlı olarak oluşabilecek dalgalanmalar karşısında tutulması gereken sermaye düzeyi %2,5 'e kadar ilaveye tabi tutulabilecektir.

Kaldıraç oranının % 3 olması öngörülmüştür. Bu değere kademeli olarak geçilmesi planlanmaktadır.

$$\text{Kaldıraç Oranı} = \frac{\text{Ana Sermaye}}{\text{Bilanço Dışı Kalemler} + \text{Aktifler}} \geq \%6$$

Likidite düzenlemeleri en dikkat çeken başlık olarak göze çarpmaktadır. Basel II düzenlemelerindeki en önemli eksikliklerden biri olarak gözüken likidite yeterliliği ile ilgili iki oran eklenmiştir.

➤ Likidite Karşılama Oranı

$$\frac{\text{Yüksek Kaliteli Likit Varlıklar}}{\text{Net Nakit Çıkışları}} \geq \%100$$

Burada yüksek kaliteli likit varlıklar nakit değerler ve merkez bankalarında bulunanlar, % 0 risk ağırlığına tekabül edenler tarafından ihraç edilen borçlanma araçları gibi varlıklardan oluşmaktadır. Net nakit çıkışları 30 gün içerisinde gerçekleşecek nakit çıkışı ile 30 gün içerisinde gerçekleşecek nakit girişleri arasından ki farkı ifade etmektedir.

➤ Net İstikrarlı Fonlama Oranı

$$\frac{\text{Mevcut İstikrarlı Fonlama Tutarı}}{\text{İhtiyaç Duyulan İstikrarlı Fonlama Tutarı}} \geq \%100$$

Bir bankanın "mevcut istikrarlı fonlama tutarı", banka yükümlülüklerinin kalan vadesi ve karşı tarafı göz önünde bulundurularak mevcut istikrarlı fonlama faktörleriyle çarpılmasıyla elde ediliyor (Karasoy ve Çavuşoğlu, 2017). İhtiyaç duyulan istikrarlı fonlama tutarı ise bankaların aktif kalemlerinin kalitelerine göre belirli oranlarda ele alınmasıyla hesaplanan bir değerdir. İki oranında %100 veya üstünde olması beklenmektedir. İlgili oranlar 2018 yılı sonrasında gözlem periyodu bittikten sonra nihai standartların ilan edilmesi planlanmıştır. 2014 yılında çıkarılan Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik ile yukarıda belirtilen iki oranın hesaplamasında hangi kalemlerin kullanılacağı, hangi sınırların dikkate alınacağı ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

1988 yılında Basel I düzenlemesi ile başlayıp 1996 ara düzenlemesi ile geliştirilen, 2004 yılında Basel II düzenlemesi ile köklü bir değişiklik yapılan ve nihayetinde 2010 yılında Basel III düzenlemeleri ile devam eden süreçler incelendiğinde ortak paydanın bankaların karşılaşacağı olası zararları karşılamasının sağlanması ve bir ödeme zorluğu içine düşmemeleri olduğu görülmektedir. Bankalar hangi risk çeşidi ile karşılaşırsa karşılaşsın ödeme zorluğu içine girdikleri zaman likidite riski ile karşı karşıya kalırlar. Ülkemizdeki bankaların çalışma prensiplerine bakıldığında kısa vadeli mevduata karşılık uzun vadeli kredilerin verildiği görülmektedir. Bu vade uyumsuzlukları dikkate alındığında karşı karşıya kalınacak geri ödememe durumlarında zararı karşılayabilecek likit bulundurmaları hayati bir önem arz etmektedir. Bu da Basel düzenlemelerinin ana merkezini oluşturmaktadır.

Daha önce yayınlanan ve birkaç kez değişime uğrayan ve sonunda 1 Kasım 2006 tarihli 26333 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik”, 8 Şubat 2001 tarihli Resmi Gazete’de “Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemleri Hakkında Yönetmeliği” ve en son hali ile 5411 sayılı Kanun Basel düzenlemelerine uyum süreçlerinde atılan ana adımlardır.

2.1.3. 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu Risk Yönetimi Maddeleri

Bankalar 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 29, 30, 31 ve 32. maddeleri gereği risk yönetim sistemi oluşturmakla yükümlüdürler. Risk yönetim sistemi ile ilgili kanunda belirtilen maddeler çerçevesinde bankalar BDDK’ya karşı sorumludurlar. İlgili maddeler

sayesinde bankalar karşılaştacağı çeşitli riskleri önceden tahmin edebilecek ve gerekli önlemleri alacak birimler kurmakla yükümlendirilmiştir.

Madde 29'a göre, "Bankalar, maruz kaldıkları risklerin izlenmesi, kontrolünün sağlanması, faaliyetlerinin kapsamı ve yapısıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun, tüm şube ve konsolidasyona tâbi ortaklıklarını kapsayan yeterli ve etkin bir iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemi kurmak ve işletmekle yükümlüdürler. İç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin kuruluşuna, işleyişine, yeterliliğine, oluşturulacak birimlere, icra edilecek faaliyetlere, üst yönetimin görev ve sorumlulukları ile Kuruma yapılacak raporlamalara ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir." İfadesi ile iç sistemlere ait yükümlülüklerin çerçevesi belirlenmiştir.

Madde 30'a göre, "Bankalar, iç kontrol sistemi kapsamında, faaliyetlerinin mevzuata, iç düzenlemelerine ve bankacılık teamüllerine uygun olarak yürütülmesini, muhasebe ve raporlama sisteminin bütünlüğünü, güvenilirliğini ve bilgilerin zamanında elde edilebilirliğini her seviyedeki personeli tarafından uyulacak ve uygulanacak sürekli kontrol faaliyetleri ile sağlamak, görevlerin fonksiyonel ayrımlarını, yetki ve sorumlulukların paylaşımını, fon ödemelerini, banka işlemlerinin mutabakatını, varlıkların korunmasını ve yükümlülüklerin kontrol altında tutulmasını temin etmek, maruz kalınan her türlü riskin tanınması, değerlendirilmesi ve yönetimi için gerekli alt yapıyı hazırlamak ve yeterli iletişim ağını oluşturmak zorundadır. İç kontrol faaliyetleri yönetim kuruluna bağlı olarak çalışacak iç kontrol birimi ve personeli tarafından yürütülür." İfadesi ile iç kontrol sisteminin nasıl olması gerektiği belirlenmiştir.

Madde 31'e göre, "Bankalar risk yönetimi sistemi kapsamında, risk politikalarını Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde oluşturmak, uygulamak ve raporlamak zorundadır. Risk yönetimi faaliyetleri yönetim kuruluna bağlı olarak çalışacak risk yönetimi birimi ve personeli tarafından yürütülür." düzenlemesi risk yönetim sisteminin nasıl olması gerektiğinin ana hatlarını içermektedir.

Madde 32'ye göre, "Bankalar bütün birim, şube ve konsolidasyona tâbi ortaklıklarını kapsayan bir iç denetim sistemi kurmak zorundadır. Bu çerçevede, faaliyetlerin mevzuata, ana sözleşmeye, içdüzenlemelere ve bankacılık ilkelerine uygunluğu, banka müfettişleri

tarafından denetlenir. İç denetim faaliyetleri, tarafsız ve bağımsız bir şekilde, gerekli meslekî özen gösterilerek, yeterli sayıda müfettiş tarafından yerine getirilir. Ana ortaklık niteliğindeki bankanın iç denetiminde görev alanlar konsolidasyona tâbi ortaklıklarda iç denetim görevini ifa edebilir. İç denetimle görevli birimce veya yetkili müfettişlerce bu Kanunun 29’uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında düzenlenecek iç denetim raporunun, en az üçer aylık dönemler itibarıyla ve denetim komitesi aracılığıyla yönetim kuruluna tevdi zorunludur.” düzenlemesi iç denetim sistemi faaliyetlerinin nasıl olması gerektiğini belirlemektedir.

Bu maddelerin yanı sıra BDDK tarafından 01 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmelik ile bankaların kuracakları iç kontrol, iç denetim ve risk yönetim sistemlerine ve bunların işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir.

2.2. Bankacılıkta Risk Yönetimi ve Finansal Skandallar

Ülkemizde ve yabancı ülkelerde meydana gelen finansal skandallar risk yönetiminin önemini ortaya koymuştur. Çeşitli zamanlarda meydana gelen finansal skandallar incelendiğinde risk yönetiminin ve bankaların denetlenmesi açısından oluşturulan standartların önemi daha açık anlaşılabacaktır. Konunun önemi açısından Türkiye’de ve Dünya’da likidite riskine maruz kalan ve bu sebeple zor durumda kalan veyahut batan bankalardan örnek vermek zaruridir.

2.2.1. Ulusal Finansal Skandallar

Demirbank 2000 yılında TMSF (Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu) tarafından el konulan Türk bankasıdır. 2001 krizi yaklaşırken bankacılık sektöründe ve para piyasalarındaki belirsizlikler yatırımcıların tedirgin olmasına sebep olmuştur. Bu sebep ile tasarruf sahipleri, tasarrufları daha kısa vadeli yatırım araçları ile değerlendirmeyi tercih etmiştir. Türkiye’deki piyasalarda aktif ve pasif kalemlerin vade yapıları arasında fark mevcuttu. Aktif vade yapısı 1-2 yıl arasında ortamaya sahipken, pasif yapısı ise ortalama 30-45 gündü (Bolgül ve Akçay, 2016:69). Dönemin ünlü bankalarından olan Demirbank faizlerin düşeceği varsayımı ile çok fazla sayıda menkul kıymet bulundurmıştır. Bu menkul

kıymetleride 1 aydan kısa vadeli mevduat ve 1 haftadan kısa repo ile fonlamaya çalışmıştır. Aynı zamanda banka pasifinin büyük bir kısmını 1 aylık vade ile çevirmiştir. Faizlerin hızlı yükselmesi ile banka ödemelerini yapamaz duruma geldi ve sonunda bankaya TMSF tarafından el koyuldu.

İmar Banka'sı 1984 yılında Uzan Grubu tarafından satın alınan Türk Bankasıdır. Banka 1994 tarihinde 3182 sayılı kanunun 64. Maddesi kapsamında gözetim altına alınmıştır. İlgili kanuna göre bankaların mali yapısında zayıflamalar görüldüğünde bakan tarafından uygun süre verilerek bankadan çeşitli istekleri yerine getirmesi bekenmektedir. Bankanın yakın denetime alınma nedenleri (TMSF, 2003:61);

- Kredilerin neredeyse tamamını Uzan Grubuna kullandırılması,
- Bankacılık işlevlerinden uzaklaşması,
- Gelir-gider dengesinin bozulması,
- Karlılığın düşmesi,
- Likidite sıkışıklığıdır.

Sermaye yapısı ve Uzan Grubuna ait şirketlere verilen kredilerde bir azalma olmayınca bankaya biri veto yetkisine sahip iki yönetim kurulu üyesi 2001 tarihinde atanmıştır. Yönetim kurulu üyelerinin atanmasından sonra Uzan grubuna ait şirketlere verilen kredilerden 284 milyon dolar tahsilat sağlanmış, geri kalanlar bakiyeler için teminatlar alınmış ve banka sermayesi eski para ile 70 trilyon lira artırılmıştır. Bu gelişmelerden sonra BDDK veto yetkisine sahip yöneti kurulu üyesine gerek kalmadığına kanaat getirmiştir.

2001 ve 2003 yılları arasında bankada talimatlara aykırı şu gelişmeler tespit edilmiştir;

- Bankada mevduat çekilişi,
- Net likidite düşüşü
- Off-shore hesapların mevduata dönüştürülmesi.

26 haziran 2003 tarihinde banka BDDK'ya bilgi iletmeyi bırakmış ve aynı zamanda önemli kademede görevli kişiler toplu şekilde istifa etmişlerdir. 3 Temmuz 2003 tarihinde banka TMSF'ye devredilmiştir. Bankanın TMSF'ye devrinden sonra bankanın bilgi işlem

sistemini yöneten Uzan Grubu'na ait Merkez Yatırım Ticaret A.Ş. tarafından verilere ulaşılması engellenmiştir. Daha sonra yapılan incelemeler aşağıdaki hususların tespit edilmesini sağlamıştır (TMSF, 2003:81);

- Fiili mevduat toplamı ile kamu otoritelerine bildirilen mevduat arasında farklılık,
- İmar Off-shore'dan yurt içine dönüştürülen mevduat,
- İzinsiz açığa DİBS satışı,
- Mevduat faizinden yapılan kesintilerin (stopaj, fon payı, özel işlem vergisi gibi) düşük beyan edilmesi.

Kamu otoritelerinden yapılan usulsüzlüklerin saklanması kullanılan bilgi işlem sistemi ile Merkez Yatırım Ticaret A.Ş. tarafından verilerin manipule edilmesi sağlanmış ve şubelere bu yanlış veriler üzerinden raporlar gönderilmiştir. Aynı zamanda şubelerin ve bankanın finansal tabloları manipule edilen bu veriler ile düzenlenmiştir. Örneğin eski para ile 746,9 trilyon lira olarak bildirilen tasarruf mevduatının gerçekte 8.144 trilyon lira olduğu belirlenmiştir.

Yaşanan bu olay bankacılık sektöründe risk yönetimi, iç kontrolün ve dış denetimin ne kadar önemli olduğunu gözler önüne sermektedir.

2.2.2. Uluslararası Finansal Skandallar

Barings Bank 1995 yılında iflas eden İngiliz bankasıdır. Banka Singapur ofisi çalışanı Nicholas Lesson yüzünden yaklaşık 1.3 milyar dolar zarara uğramıştır. Bu çalışan bankada hem alım satımdan sorumlu olarak çalışırken hem de bankanın operasyon bölümü sorumlusu olarak çalışmaktaydı. Nicholas Lesson Japonya borsasından hisse senedine endeksli 7 milyar dolar civarında vadeli kontrat pozisyonu almıştır. 1995 senesinde piyasalardaki % 12'lik düşüş sebebi ile banka Nicholas Lesson tarafından yapılan işlemlerden büyük zarar etmiş ve yaptığı işlemlere ait prim ödemelerini ödeyemez duruma gelmiştir. Yaşanan olayların ortaya çıkmasından sonra Barings Bank sembolik bir rakam ile 1,5 dolara ING grubuna satılmıştır.

Orange Country bankasının fon yöneticisi elinde bulunan ve yönettiği yaklaşık 7,5 milyar dolar değerindeki hükümet fonlarını teminat göstererek 12.5 milyar dolar değerinde kaynağı ters repo anlaşmaları ile piyasadan toplamıştır. Kısa vadeli toplamış olduğu bu kaynak ile ortalama vadesi 4 sene olan aracı kurum senetlerine 20 milyar dolarlık yatırım yapmıştır. Piyasada ki faiz oranlarının artmasıyla banka elde bulunan portföy üzerinden büyük zarar etmiştir. Bu sebep ile bankadan ek teminat istenmiştir. Zarar şirket bilançolarına yansıtıldığında yatırımcılar paralarını çekmeye başlamıştır. Teminatlı ödemeler yapılamadığı için teminatlar likit hale getirilmeye başlanmış ve sonunda şirket iflas etmiştir. Fon yöneticisinin en büyük hatası gerçek portföy maliyetinin raporlamamasıdır. Portföyü vadeye kadar elinde tutmak amacı ile taşıdığını ve bu nedenle portföyün hiç risk taşımadığını beyan etmiştir. Oysa taşıdığı pozisyonlarda yüksek oranda faiz ve vade uyumsuzluğu bulunmaktaydı (Bolgün ve Akçay, 2016:54).

İflas eden ya da likdite sıkıntısına düşen bankalara bakıldığında ortak yönleri, iç denetim ve kontrolün yetersiz olması, düzenli bir risk yönetim sistemlerinin bulunmaması ve raporlama sistemlerinin eksik olması göze çarpmaktadır. Bu sebeple bankaların karşılaşılabilecekleri riskleri iyi bir şekilde belirlemesi ve bu risklere karşı aksiyon alabilecek bir risk yönetim sisteminin olması varlıklarını sürdürebilmeleri açısından önem arz etmektedir.

2.3. Bankacılıkta Risk Türleri

Bankalar da birer anonim şirket olarak kurulduklarından maruz kaldıkları riskler diğer şirketlerin maruz kaldıkları risklerle benzerlikler gösterir. Bankacılıkta işleme konu olan alınıp satılan şey paranın kendisi olduğundan ve fon arz talebi arasında aracılık görevi sonucu yüksek kaldıraç oranı ile çalışıldığından diğer sektörlere göre daha kırılgan bir yapı arzederler ve belli riskler daha fazla hissedilir (Sayım ve Er, 2009:12).

Bu riskler genel olarak kredi riski, piyasa riski ve operasyonel risk olarak sınıflandırılmaktadır. Aynı zamanda bu riskler kendi içlerinde alt gruplara ayrılmaktadırlar.

Aşağıda şekil 2.2.'de bankaların maruz kaldıkları genel risk türleri ve bu risk türlerinin içinde alt grupta bulunan riskler gösterilmiştir.

Şekil 1.5. Bankalarda Risk Türleri

Kaynak: Şekil tarafımızca oluşturulmuştur.

Likidite riskinine geçmeden önce bankaların maruz kaldığı diğer risk türlerinin kısaca tanımlarının yapılması konunun anlam bütünlüğü açısından önem arz etmektedir.

2.3.1. Kredi Riski

Kredi ekonomide ödünç alınan, verilen mal veya paradır. Daha önce belirtildiği üzere bankaların ana görevi fon fazlası olanlarla fon ihtiyacı olanları bir araya getirmektir. İşte bu borç alacak ilişkisi içinde alacaklı olan taraf büyük ölçüde bankalardır. Fon ihtiyacı olanlara toplanan mevduatlar kredi adı altında belirli koşullarda kullanılmaktadır. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 11. Maddesine göre ;

“Bankalarca verilen nakdî krediler ile teminat mektupları, kontrgarantiler, kefaletler, aval, ciro, kabul gibi gayrinakdî krediler ve bu niteliği haiz taahhütler, satın alınan tahvil ve benzeri sermaye piyasası araçları, tevdiatta bulunmak suretiyle ya da herhangi bir şekil ve surette verilen ödünçler, varlıkların vadeli satışından doğan alacaklar, vadesi geçmiş nakdî krediler, tahakkuk etmekle birlikte tahsil edilmemiş faizler, gayrinakdî kredilerin nakde tahvil olan bedelleri, ters repo işlemlerinden alacaklar, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile benzeri diğer sözleşmeler nedeniyle üstlenilen riskler, ortaklık payları ve Kurulca kredi olarak kabul edilen işlemler izlendikleri hesaba bakılmaksızın bu Kanun uygulamasında kredi sayılır.”

Aynı maddenin ikinci fıkrasına göre;

“Birinci fıkrada belirtilenlere ilâve olarak, kalkınma ve yatırım bankalarının finansal kiralama yöntemiyle sağladığı finansmanlar ile katılım bankalarının taşınır ve taşınmaz mal ve hizmet bedellerinin ödenmesi suretiyle veya kâr ve zarar ortaklığı yatırımları, taşınmaz, ekipman veya emtia temini veya finansal kiralama, mal karşılığı vesaikin finansmanı, ortak yatırımlar veya benzer yöntemlerle sağladıkları finansmanlar da bu Kanun uygulamasında kredi sayılır.”

Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmeliğe göre kredi riskinin tanımı şöyledir; Kredi müşterisinin yapılan sözleşme gereklerine uymayarak yükümlülüğünü kısmen veya tamamen zamanında yerine getirememesinden dolayı bankanın maruz kalabileceği zarar olasılığıdır.

Kredi riski kapsamında değerlendirilen diğer risk türleri şu şekildedir;

- İşlemin sonuçlanmama riski,
- İşlemin sonuçlandırılması öncesi oluşan risk,
- Ülke riski,
- Transfer riski.

Bankalar kurumsal, ticari, bireysel kredi ve bankalar arası işlemlere ilişkin süreçlerde kredi kullanacak kurum veya şahısların rating hesaplamaları ile risk durumlarına bakarak ve çeşitli yöntemlerle (teminat veya kefil) verdikleri krediyi garanti altına almaya çalışmaktadırlar. Aynı zamanda kredi riskinin izlenmesi için çeşitli teknikler uygulayarak bankanın zor durumlarda çabuk aksiyon alması sağlanmaktadır.

2.3.2. Piyasa Riski

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğine göre piyasa riski şu şekilde tanımlanmaktadır; “Piyasa fiyatlarındaki hareketlerden kaynaklı olarak kur riski, emtia riski, faiz oranı riski ve hisse senedi pozisyon riski kapsamında bankanın bilanço içi ve bilanço dışı pozisyonlarının maruz kalabileceği zarar olasılığını” ifade etmektedir.

Diğer bir tanım ile piyasa riski, bankaların tutmuş oldukları pozisyonlarda finansal piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklanan faiz, kur ve hisse senedi fiyat değişimlerine bağlı olarak ortaya çıkan riskler nedeniyle oluşan zarar etme ihtimalidir (Babuşcu, 2005:45).

Piyasa riski genel olarak üç ana başlık altında incelenmektedir.

- Faiz oranı riski,
- Likidite riski,
- Kur riski.

2.3.2.1. Faiz Oranı Riski

Temel fonksiyonu kısa vadeli kaynakları toplayıp uzun vadeli kredi olarak yönlendiren bankalardaki faiz oranı farkından kaynaklı olarak bir kar elde ederler. Faiz oranı riski piyasa faiz oranlarındaki değişimler sebebi ile bu karın azalması, özkaynaklarının azalması ve beklenen nakit girişlerindeki değişimleri ifade eder.

Bankalar genel olarak uzun vadeli olarak yönlendirdikleri kredilerin faiz oranlarını önceden belirlerler ve bu belirlenen oran kredinin sonuna kadar değiştirilmez. Bu riskten kaçınmak için bankalar işlemlerini değişken ve sabit faiz oranlı olarak yapabilmektedirler ancak bu durumlarda bile bankalar piyasa faiz oranlarındaki değişimler sebebi ile aşağıda belirtilen risklere maruz kalabilmektedirler.

Faiz oranı riski;

- Değişken faiz oranlı işlemler riski,
- Sabit faiz oranlı işlemler riski,
- Pazar fiyatı değişim riski,

olarak üç ana başlık altında ele alınmaktadır.

2.3.2.2. Likidite Riski

Bankaların maruz kaldığı en önemli risklerin başında likidite riski gelmektedir. Likidite en genel tanımıyla bankanın vadesi gelen borcunu ödeyebilme kapasitesini ifade eder. Vadesi gelen borcu ödeyememe durumu likidite riskini ifade eder. Bankalar çeşitli sebeplerden ötürü likidite riski ile karşı karşıya kalabilirler. Bu sebepler beş ana başlık altında şu şekilde sıralanmaktadır;

- Vade uyumsuzluğuna bağlı likidite riski,
- Aktif kalitesindeki bozulmalara bağlı likidite riski,
- Beklenmeyen kaynak çıkışlarına bağlı likidite riski,
- Karlılıktaki düşüslere bağlı likidite riski,
- Krizlere bağlı likidite riski.

Piyasa riskinin içinde tanımlanan likidite riski ilerleyen bölümde ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

2.3.2.3. Kur Riski

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğine göre kur riski şu şekilde tanımlanmaktadır; “bankaların, tüm döviz varlık ve yükümlülükleri nedeniyle döviz kurlarında meydana gelebilecek değişiklikler sonucu maruz kalabilecekleri zarar olasılığını” ifade eder.

Bankalar bilançolarında tuttukları yabancı para pozisyonları sayesinde kar elde edebilirler veya gelir kaybına maruz kalabilirler. Alacakları pozisyonlar için geleceğe yönelik bir beklenti içinde bulunurlar. Bu beklenti bankaları kur riski ile karşı karşıya bırakır. İleriye dönük bir risk üstlenmek istemeyen bankalar aktif ve pasif yabancı para miktarlarını eşit seviyede tutarlar.

Bankaların yabancı para pozisyonları üç şekildedir.

- Denk Pozisyon : Bankaların aktif ve pasif yabancı para miktarlarının eşit olmasıdır.

- Açık (kısa) pozisyon : Bankaların aktif yabancı para miktarının pasif yabancı para miktarından az olmasıdır.
- Kapalı (uzun) pozisyon : Bankaların aktif yabancı para miktarının pasif yabancı para miktarından fazla olmasıdır.

2.3.3. Operasyonel Risk

Teknolojik gelişmenin bankalara yansmasıyla birlikte bankaların operasyonları daha karışık bir hal almıştır. Aynı zamanda insan faktörünün etkisi ele alındığında insan veya sistemden kaynaklanan hatalar her zaman olacaktır. Yetersiz ve hatalı oluşturulan iç süreçler bankaların gelir kaybına neden olabilmektedir.

Operasyonel risk en geniş tanımı ile kredi riski ve piyasa riski dışında kalan diğer bütün riskleri ifade eder. Basel Sermaye Uzlaşısı'na göre operasyonel risk; yetersiz veya başarısız dahili süreçler, insanlar ve sistemlerden kaynaklanan kayıp riski olarak tanımlanmaktadır (Basel Bankacılık Komitesi, 2004:25).

Aşağıda yer alan tabloda çeşitli ülkelerde operasyonel risk nedeni ile uğranılan kayıplar yer almaktadır.

Tablo 1.2. Operasyonel Risklerden Dolayı Oluşan Büyük Kayıplar

Kurum	Operasyonel Risk Türü	Yıl	Kayıp (Milyar \$)
Daiwa Bank	Yetkisiz İşlem	1984-1995	1.1
Somitomo Corp.	Yetkisiz İşlem	1986-1996	1.7
ABD Bankaları	Çek yolsuzluğu	1993	0.7
Barings	Yetkisiz işlem ve banka içi kontrol sürecinin aksamaması	1995	1.6
Deutsche Bank	Yetkisiz İşlem	1996	0.6
İktisat Bankası	Yetkisiz işlem, banka içi ve dışı kontrol sürecinin aksamaması	2002-2004	10

Kaynak: Bolgöl, K.E. , ve Akçay, B. 2016. Risk Yönetimi Türk Finans Piyasalarında Entegre Risk Ölçüm ve Yönetim Uygulamaları. İstanbul: Scala Yayıncılık, 741.

Tablo 2.2’de çeşitli örnekler ile operasyonel riskten kaynaklanan gelir kayıplarına bakıldığında oluşan zararların ne kadar büyük olduğu açık bir şekilde görülmektedir.

Kredi riski ve piyasa riski dışında kalan bütün riskleri ifade eden tanımını operasyonel riskin, ne kadar geniş bir alana yayıldığını göstermektedir. Genel bir çerçeveye konulacak olursa operasyonel riski aşağıdaki ana başlıklar altında toplanabilir.

- Personel riski,
- Teknoloji riski,
- Dış kaynaklı risk,
- Süreç riski.

Banka personelinin yaptığı yolsuzluklar, bilgisayar sistemlerinde yaşanan aksamlar, doğal afet ve terör olayları, bankaların uygun olmayan iç süreçlerinden kaynaklanan yetersizliklerin hepsi operasyonel risktir. Daha önceki bölümlerde kısaca değinilen finansal skandallara bakıldığında Baring Banks örneğinde bir kişinin hem alım-satımdan sorumlu

hem de bankanın operasyonel işlemlerinden sorumlu olması da operasyonel riske güzel bir örnek teşkil etmektedir.

Operasyonel riski ölçmek için sayısal bir veri bulmak zorluk teşkil etmektedir. Basel II Sermaye Uzalaşı ile operasyonel risk için bankaların belirli yaklaşımları kullanarak belirli oranlarda sermaye bulundurması şartı ile maruz kalınacak riski bertaraf etme yoluna gitme yükümlülüğü getirilmiştir.

2.3.3.1. Personel Riski

Operasyonel risk kapsamında yer alan personelden kaynaklanan risk, banka yönetiminin ve personelin yetersizliğinden, ihmalinden, görevlerini unutmalarından ya da kötüye kullanmalarından veya kasıtlı olarak suç sayılan eylemleri gerçekleştirmelerinden kaynaklanan risklerdir (Boyacıoğlu, 2002:51). Örneğin yeterli güvence almadan kredi verilmesi, kredi verilebilecek birine kredi verilmemesi, banka personelinin yaptığı yolsuzluklar, yetersiz bilgi birikiminden kaynaklı yapılan hatalar personel riskine olarak örnek verilebilir. 2015 yılında yatırım bankası Morgan Stanley'in bir çalışanının bankanın 350 bin müşterisinin bilgilerini çalması ve para karşılığı satmayı planlaması personel riskini göstermesi bakımından etkili bir olaydır.

2.3.3.2. Teknoloji Riski

Teknolojideki gelişmeler ile birlikte bankalar faaliyetlerini internet vasıtası ile sürdürmeye başlamıştır. Aynı zamanda kayıt altına alınan veriler dijital ortamda tutulmaya başlanmış ve yapılan hesaplamalar bilgisayar yazılımları ile kolaylıkla hesaplanabilmektedir. İşte bu sebep ile bankalar farklı bir risk ile karşı karşıya kalmışlardır. Bankaların kullandıkları yazılım ve donanımların iç veya dış etkenler sebebi ile yaşadıkları aksaklıklar teknoloji riski olarak adlandırılmaktadır.

2.3.3.3. Dış Kaynaklı Risk

Tamamen banka dışarısından gelen, banka ile bağlantısı olmayan üçüncü kişiler veya olaylar sebebi ile bankaların maruz kaldığı risk olarak tanımlanmaktadır. Soygun,

dolandırıcılık, kara para aklama, terör, doğal afetler, elektrik kesntileri dış kaynaklı risklere örnek olarak verilebilir.

2.3.3.4. Süreç Riski

Bankaların iç kontrol sistemlerinin yanlış geliştirilmesi ya da doğru geliştirilmiş olsa bile yanlış uygulanması sonucu maruz kalınan risklerdir (Bolgün ve Akçay, 2016:747). Bankaların içsel süreçlerindeki eksiklikler, iletişim yetersizliği, organizasyonel yapının bozukluğu, yetki tanımlamasının belirsiz olması süreç riskine örnek olarak verilebilir.

BÖLÜM III.

BANKACILIKTA LİKİDİTE RİSKİ VE ANALİZ

Yeterli likidite veya banka varlıklarındaki artışı fonlayabilecek ve yükümlülüklerini zamanında karşılayabilecek kaynaklara sahip olmak bankaların en temel amaçlarından birisidir (Akan, 2008:66). Bir bankada yeterli likiditenin sağlanamaması sonucunda ortaya çıkabilecek sorun bütün sektörü etkileyebilir bir duruma gelebilir. Bu sebep ile likidite yeterliliği bankalar için önemli bir konudur. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 45. maddesine göre “Bankalar, Merkez Bankasının uygun görüşü alınmak suretiyle Kurulca belirlenecek usûl ve esaslara göre asgarî likidite düzeyini hesaplamak, tutturmak, idame ettirmek ve raporlamak zorundadır.” şeklinde ki ifade ile konunun önemi belirtilmiştir.

İkinci bölümde kısaca tanımı yapılan likidite riski piyasa riski altında tanımlanmaktadır. Banka veya işletmelerin karşılaşabileceği ve azami ölçüde dikkat etmeleri gereken risklerin başında likidite riski gelir. Gerekli önlemler alınmadığında karşılaşılması halinde bankalar için geri dönüşü olmayan sonuçlara yol açabilmektedir. Bu bölümde likidite riskine sebep olan durumlara , likidite riski yönetimi ve bu riskin nasıl ölçüleceği üzerinde durulacaktır.

3.1. Likidite Riski

01 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmeliğe göre likidite riski; Bankanın nakit akışındaki dengesizlik sonucunda nakit çıkışlarını tam olarak ve zamanında karşılayacak düzeyde ve nitelikte nakit mevcuduna veya nakit girişine sahip bulunmaması nedeniyle ödeme yükümlülüklerini zamanında yerine getirememesi olarak tanımlanır.

Bir diğer ifade ile bir bankanın vadesi gelen mevduat ve diğer yükümlülüklerini karşılamaya yetecek düzeyde nakdinin bulunmaması riskini ifade etmektedir (Babuşcu, 2005:4). Likidite riski ile ilgili farklı bir tanım ise şöyledir: yükümlülüklerini zamanında ve tam olarak karşılayacak nakde sahip olmaması ve/veya gerekli nakdi yaratamama olasılığından dolayı ortaya çıkan kayıpla karşı karşıya kalma ihtimalidir (Altay, 2015:457).

Likidite riski kavramı, özellikle 2008 finansal krizi sürecinde önemli bir yer tutmuştur. Finansal kriz dönemlerinde piyasadaki likiditenin azalması, varlıkların gecikmeli olarak ve değerinin çok altında nakde dönüştürülmesine neden olmaktadır (Altay, 2015:457). Bu zarar edebilme olasılığı da yatırımcılar için önemli bir unsurdur. Bu sebepten ötürü Basel III düzenlemelerinde daha önceki düzenlemelerde eksik kalan taraf olarak tanımlanan likidite riskine yer verilmiştir. Daha önceki bölümde nasıl hesaplanacağı belirtilen Likidite Karşılama Oranı ve Net İstikrarlı Fonlama Oranı ile likidite düzeylerinin belirli bir standardın üzerinde kalması hedeflenmiştir.

Aynı zamanda bankalar genellikle kısa vadeli fon kaynakları ile uzun dönemli yatırımları finanse ettiklerinden bilançolarında sürekli mevcut bir vade uyumsuzluğu vardır. Bu da bankaların sürekli olarak vade uyumsuzluğundan kaynaklanan likidite riski ile karşı karşıya gelmelerine sebep olmaktadır. Bu yüzden, bankalar için dikkatli ve düzenli olarak izlenmesi gereken bir risk türüdür likidite riski.

Bankalar likidite riski sadece fon kaynaklarına ulaşmada güçlük çekildiği veya imkansızlaştığı stres koşullarında değil aynı zamanda günlük faaliyetlerini yürütebilecek likiditeye sahip olmaları gerektiği için hem günlük hem de belirli zamanlarda kontrol altında tutmaları gerekmektedir. Gelecekteki talep bilinmediğinden, likidite için kesin standartların belirlenmesi son derece güçtür (Altıntaş, 2006:115).

Bankaların likidite ihtiyaçlarının belirlenmesi için aşağıdaki unsurları dikkate alınması önemlidir;

- Konjonktürel değişikliklerin etkisi; ekonomideki durgun olmayan dönemlerde tüketim harcamaları artacağı için likiditeye olan ihtiyaç artar.
- Mevsimsel değişikliklerin etkisi; örneğin yıl sonlarında araba firmaları satış rakamlarını tutturabilmek için indirimde giderler bu da araba satışlarını canlandıracağı için araba kredilerinin artmasına sebep olmaktadır. Bu nedenle bankalar likidite ihtiyaçlarını belirlerken mevsimsel değişiklikleri dikkate almaktadır.

- Dönemsel etkiler; bayramlar, tatiller, toplu ödemelerin olduğu günler özellikle kamu maaş ödemeleri zamanları gibi bankaların likiditesini etkilemektedir. Bu sebeple likidite ihtiyacı belirlenirken dönemsel etkiler dikkate alınmaktadır.
- Düzensiz etkiler; doğal afetler, savaş ve herhangi bir şekilde önceden tahmin edilemeyen olaylar banka likiditelerini olumsuz yönde etkileyebilir
- Uzun dönemli hareketler; ekonomideki uzun vadeli değişimlerdir. Örneğin ekonomik kriz dönemlerinde piyasalardaki durgunluklar.
- Müşteri borç ve profili; Bankalar müşterilerinin hareketlerini gözlemleyerek likidite ihtiyaçları hakkında bir fikir elde edebilirler. Örneğin vadesi dolan mevduatların bankada kalıp kalmayacağı ile ilgili tahminler gibi.

3.1.1. Likidite Riski Türleri

Diğer risk türlerinde olduğu gibi likidite riskinde kendi içinde çeşitlendirilir. Bankaların çeşitli sebepler ile hemen hemen sıklıkla karşılaştığı likidite riski türleri aşağıda gösterildiği gibidir:

- Refinansman riski,
- Tahsilatlarda gecikme riski,
- Beklenmeyen çekilişler riski,
- Vade uyumsuzluğuna bağlı likidite riski.

3.1.1.1. Refinansman Riski

Refinansman riski; bankaların vadesi gelen borçlarını ödemek için yeterli yeni kaynağa erişememesi veya hazır fonlarını getirisi yüksek bir yatırıma aktaramamasından kaynaklanır.

Bankalar genelde vadesi gelen borçlarının tamamını ödeyecek veya günlük ihtiyaçlarını karşılayacak kadar nakiti kasalarında bulundurmazlar. Bunun sebebi (Babuşcu, 2005:47):

- Vadesi gelen miktarın tamamının çekilmemesi bir miktarının bankada kalması,
- Açılan kredi limitlerinin tamamının aynı anda değil zamana yayılarak çekilmesi,
- Çekilen kaynağın en azından bir bölümünü karşılayacak yeni kaynak girişi olmasıdır.

Bankalar genellikle kasalarında ne kadar para bulundurmaları gerektiğini eski tecrübeleri, faaliyet gösterdikleri bölgenin koşulları ve müşterin özelliklerini inceleyerek tahmin edebilirler. Fakat bazı stres koşullarında nakit giriş ve çıkışları tahmin edilmesi zor şekilde değiştiği için bankalar refansman riski ile karşı karşıya kalabilirler.

3.1.1.2. Tahsilatlarda Gecikme Riski

Bu risk kullanılan kredilerin anapara ve/veya faizlerinin kararlaştırılan zamanda geri dönmemesi veya gecikmeli dönmesinin yol açtığı risklerdir (Başar ve Coşkun, 2006:212).

Kredi denildiği zaman akla sadece reel sektör firmaları gelmemelidir. Örneğin bankalararası para piyasasında yüklü miktarda borçlu bir bankanın yükümlülüğünü yerine getirememesi pek çok bankayı zincirleme bir şekilde açığa düşürebilir (Altıntaş, 2006:114) Kısa vadeli kaynaklar ile uzun vadeli kredi kullandıran bankalar için beklenen ödemelerin zamanında ve sorunsuz gerçekleşmesi çok önemlidir. Tahsilatlarda yaşanan gecikmelerin olmaması bankanın vadesi gelen borçlarını ödeyebilmesi için hayati önem arz etmektedir.

3.1.1.3. Beklenmeyen Çekilişler Riski

Olağanüstü durumlar nedeniyle müşterilerin vadesi dolmayan mevduatlarını hızla çekmek istemeleri ya da açılan kredi limitlerinin kullanımının hızlanması sonucu bankaların bunları karşılamakta zorlanmalarıyla oluşan risktir (Babuşcu, 2005:49).

Vadesi dolmayan mevduatların çekilmesi; faaliyet gösterilen bölgedeki ekonomideki değişimler, savaş, ekonomik krizler sebebi ile olabileceği gibi bir sebep olmaksızın yaşanabilir. Mevduatların çekilmesi ekonomik durum sebebi ile tüm bankaları kapsayabileceği gibi sadece ilgili banka nezdinde de yaşanabilir. Mevduatın bulunduğu banka hakkında çıkan olumsuz söylentiler, bankaya el konulacağı gibi bir algı veya bankada meydana gelen itibar kaybı sebebi ile de kaynaklanabilir. Bu gibi durumlarda mevduat sahipleri kendilerine göre güvensiz bir durum ile karşı karşıya kaldıklarında sahip oldukları nakitleri daha güvenli olarak tabir ettikleri kasa ya da evlerde saklama yoluna gidebilirler.

Bankalar vadesi dolmayan mevduatların zamanından önce çekilme talebini olumsuz karşılayabilirler. Bunda hukuki açıdan bir sıkıntı bulunmamaktadır. Fakat müşterilerin banka hakkındaki imajını olumsuz yönde etkileyeceğinden vadesi dolmayan mevduatları ödeme konusunda herhangi bir sıkıntı çıkarılmamakta ve her türlü imkanı zorlamaktadırlar.

3.1.1.4. Vade Uyumsuzluğuna Bağlı Likidite Riski

Vade uyumsuzluğu bankalarda likidite riskine sebep olan en önemli sebeplerden biridir. Genel olarak bankalar kısa vadeli kaynaklar ile uzun vadeli kredi kullanılmaktadır. Bu da pasifin vade yapısının aktifin vade yapısından kısa olmasına sebep olur. Vade uyumsuzluğuna bağlı likidite riski bankaların aktiflerinin vade yapısı ile pasiflerinin vade yapısının farklı olması durumudur.

Vade uyumsuzluğuna bağlı likidite riskinin tanımından da anlaşılacağı üzere bankaların pasif vadelerinin yenilenmeleri aktif vadelerinin yenilenmelerinden daha kısadır. Bu sebeple pasifteki kalemlerin vadesi geldiğinde yeniden vadelendirilmesi ya da yerine yeni kaynak bulunabilmesi likidite riskini önlemektedir. Aktif kalem ile pasif kalem arasındaki vade açığı ne kadar büyükse likidite riski o kadar büyüktür.

Bankaların likidite riskine maruz kalmamak için ihtiyaç duyulan likidite miktarını hesaplamaları önem arz etmektedir. Likidite riskinin hesaplanmasındaki en önemli sorun vadesi olmayan, vadesi olmakla birlikte zaman zaman vadesiz gibi değerlendirilen (örneğin vadeli mevduatın müşteri talebi üzerine vadesi dolmadan faiz oranı değişikliği yapılarak vadesinin bozulması) ve nazım hesapların ne şekilde değerlendirileceğidir (Babuşcu,

2005:51). Bankaların vadesiz hesapların hepsi için karşılık ayırması çok etkili ve verimli bir çözüm değildir fakat bazı durumlarda bankalar bu yola başvurabilmektedirler (özellikle ekonomik kriz dönemlerinde). Bu sebeple bankaların vadesiz hesaplar için günlük, haftalık ve aylık olarak çekilme oranını bularak buna göre karşılık ayırmaları önem arz etmektedir.

Vade uyumsuzluğuna bağlı likidite riski oluştuktan sonra riskin azaltımı ve önlenmesi için tedbir almak hem zor hem de pek anlamlı değildir. Önemli olan likidite riski oluşmadan önce gerekli önlemleri almaktır. Bankaların, belirledikleri likidite limitleri dışına çıktıkları zaman gerekli önlemleri almaları gerekmektedir.

Bu konuda alınabilecek önlemler;

- bilanço içi ürünler,
- bilanço dışı ürünler

olarak ayrılabilir (Babuşcu, 2005:52).

Bankalar vade uyumsuzluğu sebebi ile likidite riski ile karşılaştıkları zaman en kısa yol olarak pasifte yer alan kaynakların vadelerini uzatmak ve aktifte yer alan kalemlerin vadelerini ise kısaltmaları gerekmektedir. Kaynak sağlanan şahıs ya da kurumlar ile anlaşma yoluna giderek sağlanan kaynağın vadesi uzatılabilmektedir. Aynı zamanda aktifde yer alan kalemler geri çağrılarak vade yapısı daha kısa olarak kullanırlmalıdır.

Bilanço büyüklüklerinde değişiklik yapılarakda likidite riski azaltılabilir. Fakat bu zaman alan bir yöntem olarak gözükmektedir. Bilanço büyütmek istenildiğinde bulunacak kaynak daha uzun vade yapısı ile sağlanacaktır. Ancak aktiflerinde kullanılan kaynakların daha kısa vadeli olarak verilmesi amaçlanmaktadır. Bu sebep ile likidite riskine karşı anında reaksiyon alınması pek mümkün olmamaktadır. Bu işlemler bilanço içi ürünler vasıtası ile vade uyumsuzluğuna bağlı likidite riskini azaltmayı hedeflemektedir.

Bilanço dışı işlemlerde ise türev ürünler kullanılarak yapılan alım satım anlaşmaları bankaların vade uyumsuzluğuna bağlı likidite riski ile karşı karşıya kalmalarını önlemektedir.

3.1.2. Likidite Riskine Sebep Olan Durumlar

Genel olarak likidite riskine sebep olan durumlar şu şekilde sıralanabilir;

- Vade uyumsuzluğu; başlıca risklerden birini oluşturmaktadır. Bankaların maruz kaldıkları başlıca likidite riski türlerinden birisidir.
- Aktif kalitesindeki bozulmalar; iki şekilde açıklanabilmektedir. Birincisi banka tarafından plase edilen kaynakların geri dönüşünde gecikmeler olması veya hiç geri dönmemesidir. İkincisi ise banka aktifinde geri dönmeyen alacaklar sebebi ile edindikleri sabit kıymetlerdir. Bunlar donuk aktif olarak adlandırılmakta ve elden çıkarılması zorluk teşkil etmektedir. İşte bu sebep ile aktif kalitesindeki bozulmalar bankanın likidite riskine düşmesine sebep olmaktadır. Bu durumu tahsilatlarda gecikme riski içinde değerlendirmek mümkündür.
- Beklenmeyen kaynak çıkışları, daha önce anlatıldığı üzere bankaların maruz kaldıkları başlıca likidite riski türlerinden birisidir.
- Karlılıktaki düşüş, bankalarda likidite riskine sebep olan durumlardan bir tanesidir. Banka bünyesinde nakdi karın düşmesi bankanın likiditesini olumsuz yönde etkilemektedir.
- Krizler bankaların likidite riski ile karşı karşıya kalmasına sebep olmaktadır. Kriz dönemlerinde ekonomik piyasalardaki güvensizlik, yatırımcıların risk almak istememesi, fon fazlası olanların fonlarını güvenli olarak gördükleri ev veya kasalarda tutması, mevduat sahiplerinin bankada bulunan mevduatlarını çekmek istemeleri bankaları ciddi likidite riski ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Bütün bu sebepler göz önünde bulundurulduğunda bankalar olumsuz bir durum ile karşılaşmamak için ilgili riskler ile ilgili bir risk yönetim stratejisi oluşturmalıdır. Aynı zamanda stres koşullarında bulunulmasa bile stres koşullarında bulunuluyormuş gibi denemelerle, ilgili risk durumlarında nasıl bir reaksiyon verildiği ölçülmelidir.

3.1.3. Likidite Riski Yönetimi

Likidite riski yönetimi, daha önce 1. Bölümde risk yönetim süreci ve bankalarda risk yönetimi başlıklarında anlatılan süreçlerle aynı şekilde yönetilmektedir. Şekil 1.3’de akışı verilmiş olan risk yönetim süreci likidite riski yönetimi için geçerli bir süreçtir.

Likidite riski yönetimi bankaların yeterli likidite ile yeteri kadar likit olmamanın maliyetini dengeleme çabalarının bütünüdür (Çelik, 2012:2). Etkili bir likidite riski yönetimi için öncelikle bankaların likidite riski yönetimi için gerekli yapıları oluşturmaları gerekmektedir. Bankalar mevduatlarını istikrarlı bir biçimde artırıyorsa, kredi büyümesi önceden tahmin edilerek bu artan mevduatlarla karşılanabiliyorsa, likidite riski azalırken, likidite riski yönetimi kolaylaşacaktır (Çelik, 2012:2). Tam tersi durumlarda ise bankalar kredilerin geri çağırma, vadeleri kısaltma yada farklı kaynaklar bulma yoluna giderek gerekli likiditeyi sağlamaya çalışmaktadırlar.

BDDK tarafından 31 Mart 2016 tarihinde yayınlanan 6827 sayılı İyi Uygulama Rehberi likidite riskinin yönetimine ilişkin atılması gereken adımları anlatmıştır. İlgili rehber 11.07.2014 tarih ve 29057 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci” hakkında yönetmeliğin 35. maddesine istinaden yayımlanmıştır. İlgili rehberde likidite riski yönetiminin etkin ve yeterli bir şekilde yapılmasının sağlanmasını amaçlayan ilkeler yol gösterici olması amacıyla sıralanmıştır.

3.1.3.1. Likidite Riski Yönetim Yapısının Oluşturulması

BDDK tarafından yayımlanan likidite riskinin yönetimine ilişkin rehberde göre bankalarda faaliyetlerin emin bir şekilde sürdürülmesini temin edecek strateji, politika ve prosedürlerin yer aldığı etkin bir likidite yönetim yapısı oluşturulmalıdır (BDDK, 2016:2).

Likidite riski yönetiminde olağanüstü hallerde fon kaynaklarına erişimde ciddi sıkıntılar yaşanılacak durumlarda uygulanacak tedbirler yazılı hale getirilmelidir. Stres koşullarında yüksek kaliteli likit varlıklardan oluşacak bir likidite tamponunun nasıl oluşturulacağına dair kurallar önceden belirlenmiş olarak yer almalıdır. Uygun likidite

tamponu oluşturulurken bankanın elinde bulundurduğu varlıkların likiditesi büyük önem taşımaktadır. Bankaların güçlü ve kaliteli likit yapısından oluşan sermayesi kriz dönemlerinin atlatılmasında önemli bir faktördür.

Özellikle bankalarca kullanılacak likidite riskine ilişkin kurallar, prosedürler ve yönetmelikler yönetim kurullarınca onaylanmalı ve belirli aralıklarla kontrol edilip güncellenmelidir.

3.1.3.2. Etkili Likidite Riski Yönetimi

Etkin bir likidite risk yönetimi için üst düzey yönetim ve ilgili personelin; likidite riskini ölçmeye, izlemeye ve kontrol etmeye yardımcı olacak yeterli eğitim, sistem ve kaynaklara sahip olmasını sağlayacak yetkinliğe yönetim kurulunca sahip kılınması gerekmektedir (BDDK, 2016:5). Aynı zamanda yönetim kurullarınca bankaya özgü bir risk iştahının belirlenmesi gerekmektedir.

11/7/2014 tarihli ve 29057 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların İç Sistemleri ve İçsel Sermaye Yeterliliği Değerlendirme Süreci Hakkında Yönetmeliğin 3. maddesine göre risk iştahı; bankanın, risk kapasitesini göz önünde bulundurarak hedef ve stratejilerini gerçekleştirmek için toplu olarak ve önemli gördüğü her bir risk türü itibarıyla taşımak istediği risk düzeyini temsil etmektedir.

Bankalarca oluşturulan ve yönetim kurullarınca onaylanan ve aralıklarla kontrol edilen prosedürler bir takım öğeleri mutlaka içermelidir. Etkin bir risk yönetim süreci aşağıdaki maddeleri içermelidir (Babuşcu, 2005:60);

- Yönetim enformasyon sistemleri,
- İç kontrol,
- Yönetim raporları,
- Acil durum fonlama planı.

Bu maddeler etkin bir likidite riski yönetimi için gerekli olan ana maddelerdir. İlgili maddelerin alt kırılımları ele alındığında zaman etkin bir likidite riski yönetimi yapılması için 12 madde sıralanabilir.

BDDK tarafından yayınlanan iyi uygulama rehberine göre bu ilkeler kısaca şu şekildedir;

- Prosedürler,
- Üst düzey yönetim,
- Likidite riski iştahı,
- Önemli faaliyetler için uygulamalar,
- Ölçme, izleme, kontrol,
- Kaynak çeşitliliği ve piyasalara erişim,
- Stres testleri,
- Likidite tamponları,
- Konsolide likidite riski yönetimi,
- Gün içi likidite yönetimi,
- Teminat yönetimi,
- Acil ve beklenmedik durum planı.

Prosedürler; etkili bir risk yönetimi yapılabilmesi için normal ekonomik koşullarda ya da fon kaynaklarına erişimin kolay olmadığı durumlarda alınacak pozisyonların ve aksiyonların ne şekilde olması gerektiğinin yazılı hale getirilmesi olarak tanımlanabilir. Anılan yapının içinde likidite riski stratejisi, politikaları ve prosedürleri (iş akış şemaları dahil olmak üzere) bulunmalıdır (BDDK, 2016:2).

Üst düzey yönetim; bankanın likidite pozisyonuna ilişkin verileri etkili bir şekilde izlemek ve yönetim kurulunu bilgilendirmekten sorumludur. Yönetim kurulu bankanın likidite riski ve diğer riskler için alacağı pozisyonları onalar ve gerektiğinde gözden geçirilmesini sağlamaktan da sorumludur

Yönetim kurulları piyasaların durumunu dikkate alarak belirli dönemler için banka için bir risk iştahı belirler ve likidite durumu buna göre belirlenir. Aynı zamanda üst düzey

yönetim tarafından bilanço dışı işlemler de dahil tüm önemli faaliyetler bazında likidite riski içeren işlemlerin maliyet, fayda ve risklerinin fiyatlama mekanizmalarında, performans ölçümlerinde ve yeni ürün onaylama süreçlerinde dikkate alınmasının sağlanması için gerekli uygulamalar oluşturulmalıdır (BDDK, 2016:7).

Etkili bir likidite riski yönetimi için en önemli noktalardan biri, taşınan risklerin ölçülmesi, izlenmesi ve kontrol altında tutulmasıdır. Bankaların daha önce belirlenen risk iştahlarına göre aldıkları pozisyonları oluşturdukları risk limitlerinin içinde kalacak şekilde daha önceden hazırlanan prosedürleri ve uygulamaları vasıtasıyla izlemeleri gerekmektedir.

Ölçme, izleme ve kontrol safhasında bankaların dikkat etmeleri gereken başlıklar şu şekilde sıralanabilir;

➤ Nakit akışları için:

- Bankanın net fonlama ihtiyacı,
- Vade profilleri,
- Vade uyumsuzluğu limitleri,
- Nakit akış tahminleri.

Aynı zamanda yüksek düzeyde risk alınan yabancı para birimleri için ölçme, izleme ve kontrol faaliyetlerine ilişkin sistemler oluşturulmalı ve düzenli olarak kontroller yapılmalıdır.

Bankalar fon kaynaklarını ve vadelerini şekillendirdikleri oranda likidite riskinden uzak durabilirler. Yüksek kalitedeki fon kaynaklarıyla etkili ilişkiler içinde bulunulmalıdır. İlgili fon kaynaklarından hangi süreler içinde kaynak sağlanabildiği izlenmeli ve kontrol altında tutulmalıdır. Bankanın sağladığı kaynakların az sayıda kişi ya da firmaya ait olması olumsuz bir durumdur ve bunun çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Sağlanan fonların 12 aylık dönemde kimden ne kadar sağlandığı ve bunların minimum, maksimum ve ortalama değerleri dikkatlice izlenmelidir. Birbirleriyle ilişki içerisinde bulunan fon kaynakları raporlanmalıdır. Herhangi olumsuz bir durum içinde bulunulduğunda fon sağlanabilmesi bankalar için hayati önem taşımaktadır.

Stres testleri bankaların likidite riski planlarının doğruluğunun sağlanmasında çok önemli bir rol oynamaktadır. Stres testi senaryoları kullanılarak bilanço içi ve bilanço dışı pozisyonlar için bankanın risk iştahıyla uyumlu bir şekilde hareket edip etmediği ölçülebilir. Sadece bankaya özel durumlar için ya da piyasa durumlarına göre ayarlanabileceği gibi her iki durum için aynı anda uygulanabilir. Farklı olasılıklara göre hazırlanan senaryolar dikkate alınarak stres testleri uygulanmalıdır.

Bu senaryolar dikkate alınarak uygulanan stres testleri ile (BDDK, 2016:7);

- muhtemel likidite sıkışıklığı kaynakları tanımlamalı,
- mevcut likidite riski pozisyonunun, belirlenmiş risk iştahı içinde olduğundan emin olan,
- gelecekte ortaya çıkabilecek likidite sıkışıklıklarının; nakit akışları, likidite pozisyonu, karlılık ve ödeme gücü üzerine olası etkileri analiz edilmelidir.

Etkili bir likidite yönetimi için bankalar daha önce Basel III Düzenlemeleri, ihtiyaç duyulan likiditeye ilişkin düzenlemeler ile likidite tamponları oluşturulması ve belirli oranlara bakılmasını bankalara tavsiye etmekteydi. Bankaların fon kaynaklarına erişimin güçleştiği durumlarda teminata konu edilmemiş yüksek kaliteli likit varlık bulundurmaları gerekmektedir.

Bu varlıklar;

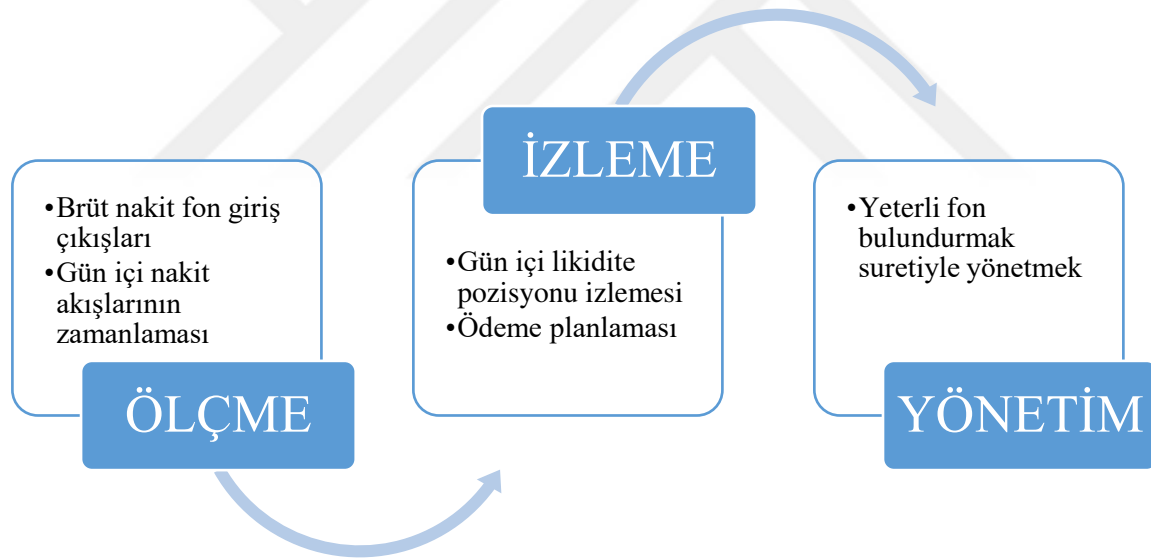
- serbest,
- düşük kredi ve piyasa riskli,
- düşük korelasyon riskli,
- kolay ve kesin değerlendirilebilen,
- güvenilir,

olmalıdır. Bu sayede stres koşulları altında likidite ihtiyacı ile karşılaşıldığında sorunsuz ve kolay bir şekilde ilgili dönem atlatılabilir.

Bankalar konsolide ettikleri kuruluşların likidite ile ilgili sorunlarının kendi likidite durumlarına olan etkilerini araştırmalıdır. Likidite sıkışıklığı halinde, itibar riskinin muhtemel bulaşma etkisinin azaltılmasını teminen karşı taraflarla, kredi derecelendirme kuruluşlarıyla ve diğer paydaşlarla etkin iletişim kanalları kurulmalıdır (BDDK, 2016:32). Stres koşulları altında alacakları pozisyonlarla ilgili adımları acil durum planlarında belirtmelidirler. Konsolide edilen ortaklar tarafından bankaya verilen fonlar geri çağrılabilir veya ilgili ortaklara fon yardımı yapılması gerekebilir.

En önemli konulardan bir tanesi bankaların gün içindeki yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için gereken miktarda fon ayırabilmesidir. Bunun için de gün içi likidite ihtiyaçlarını etkili bir şekilde yönetebilmeleri gerekmektedir. Özellikle gün içi likidite ihtiyaçlarındaki en önemli zorluk vade yapılarının farklı olmasından kaynaklanmaktadır.

Şekil 1.6. Gün İçi Likidite İhtiyacı Yönetimi

Kaynak: Şekil tarafımızca oluşturulmuştur.

Stres koşulları altında teminatların hızlı bir şekilde nakite çevirilmesi bankalar için önem arz etmektedir. Teminatların piyasa değerinin ölçülmesi ve nakde çevrilmesi için gerekli maksimum ve minimum süreler test edilerek raporlanmalıdır.

Etkili bir likidite riski yönetiminin en son bölümü acil ve beklenmedik durum planlarından oluşmaktadır. Daha önceden oluşturulan stres testleri sayesinde verilecek

aksiyonlardan oluşturulan acil durum planları ile oluşması muhtemel likidite ihtiyaçlarının nasıl karşılanacağına ilişkin yönetsel politikalar, görev ve sorumluluklar belirtilmelidir.

Etkili bir likidite riski yönetimi için bankaların uymaları gereken diğer yönetmeliklerde mevcuttur. Bunlardan bir tanesi “Bankaların Likidite Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik” ‘tir. İlgili yönetmelik ile bankaların toplam likidite yeterlilik oranı ve yabancı para likidite yeterlilik oranı hesaplanırken dikkate alınacak vade dilimleri, dikkate alacakları varlık ve yükümlülükleri belirtilmiştir

- Birinci vade dilimi 0 ilâ 7 gün,
- İkinci vade dilimi 0 ilâ 31 gündür.

Bankaların Likidite Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğe göre birinci vade dilimine ilişkin toplam likidite yeterlilik oranlarının haftalık basit aritmetik ortalaması ile ikinci vade dilimine ilişkin toplam likidite yeterlilik oranı yüzde yüzden; birinci vade dilimine ilişkin yabancı para likidite yeterlilik oranlarının haftalık basit aritmetik ortalaması ile ikinci vade dilimine ilişkin yabancı para likidite yeterlilik oranı yüzde seksenden az olamaz. Bir sene içerisinde birinci vade diliminde 6 defadan fazla, ikinci vade diliminde ise arka arkaya iki defa uyumsuzluk gerçekleşemez hükmü yer almaktadır.

3.1.4. Likidite Riskinin Ölçümü

Bankaların karşılaştığı en önemli risklerden biri olan likidite riskinin ölçümü, hesaplanması ve takibi önem arz etmektedir. Özellikle farklı risk türlerinin sonucunda likidite riski oluşabilmesi likidite riskinin ayrıca dikkatli bir şekilde takibini gerektirmektedir. Bankalar likiditeye ilişkin hesaplamalar yaparak likidite açığının ne kadar olduğunu, günlük likit ihtiyacını ve belirli periyotlara ihtiyaç duyulacak nakit ihtiyacını tahmin edebilmektedirler.

Bankalar likidite riskini ölçmek ve belirlemek için eski tecrübelerinden yararlanırlar. Bunun yanında likidite riskini hesaplamak için çeşitli yöntemler kullanırlar. Bu yöntemlerden bazıları şu şekildedir;

- Nakit Akım Projeksiyonları,
- Likidite Rasyoları,
- Vade Merdiveni,
- Limitler.

3.1.4.1. Nakit Akım Projeksiyonları

Nakit akım projeksiyonlarında öncelikli olarak müşterilerin davranışsal özellikleri izlenmelidir. Bu konuda öncelikle banka yönetimi bankanın nakit akımlarını anlamalı ve likidite düzeyini ihtiyatlı bir şekilde tahmin edebilmelidir (Babuşcu, 2005:60).

Bankaların varlık veya yükümlülüklerindeki artış ve azalışlar her zaman kesin bir sebeple olmayabilir. Dönemsel nakit giriş çıkışlarından kaynaklı dalgalanmalarda olabilmektedir. Bu sebep ile daha önceki bölümlerde de belirtildiği üzere bankalar bu tip dalgalanmalar karşısında sağlam bir şekilde durabilmek için likit tamponlar oluşturmaları veya elinde likit fonlar bulundurmalarıdır. Aynı zamanda daha önce etkili likidite riski yönetimi için gerekli olan unsurlardan bir tanesi olarak belirtilen stres testleriyle bankaların çeşitli ekonomik durumlardaki likidite ihtiyacı belirlenmelidir. Bu durumlara göre acil durum eylem planları oluşturulmalıdır.

3.1.4.2. Likidite Rasyoları

Bankaların belirli bir dönemdeki bilançoları esas alınarak likidite riskine yönelik bir takım oranlar çıkarılır. Bu oranlar analiz edilerek likidite miktarı ölçülmeye çalışılmaktadır. Likidite riskini ölçmeye yarayan bu oranlar genellikle tek başlarına bir anlam ifade edemezler. Farklı değişkenler ile karşılaştırılarak çeşitli yorumlar yapmak mümkündür.

Likidite rasyoları hesaplanırken iki farklı bakış açısı mevcuttur. Bunlar ‘stok’ ve ‘akış’ bakış açılarıdır.

Stok yaklaşımında bankaların fazladan borçlanma kapasiteleri ve gelir akışları dikkate alınarak elde edebilecekleri likiditedir. Bu yaklaşımda önemli noktalardan bir tanesi nakit akım projeksiyonlarında olduğu gibi yönetimin tecrübelerine beğli olarak yapılan tahminlerdir. Geçmiş tecrübeler baz alınarak ihtiyaç duyulabilecek likit varlık stoğu bulundurulmasına dayanmaktadır.

Akış yönetiminde ise, sadece aktiflerin nakde tahvil kabiliyeti değil, aynı zamanda borçlanma imkanları ile normal faaliyet sürecinde ortaya çıkacak nakit imkanlar da hesaba katılmalıdır (Altıntaş, 2006:122). Nakit giriş çıkışlarındaki değişiklikleri göz önüne alan akış yaklaşımında, giriş çıkış arasındaki geçici inişleri karşılamak amacıyla bulundurulması gereken likit rezervler belirlenmektedir (Şimşek, 2007:131).

Aşağıda yer alan oranlar likidite riskini ölçmeye yarayan oranlara birer örnek olarak gösterilebilir.

- Krediler / Toplam aktifler
- Likit aktifler / Toplam aktifler
- Takipteki alacaklar + Duran varlıklar / Toplam aktifler
- Toplam (O/N) fonlama tutarı / Toplam varlık
- Likit varlıklar – Kısa vadeli yükümlülükler
- Yeni para talebi / Toplam fonlama

Bankalar bilançolarındaki kalemlerin büyüklükleri ve risk teşkil edeceği düşünülen kalemleri baz alarakta farklı oranlar oluşturabilirler.

3.1.4.3. Vade Merdiveni

Vade merdiveni, bir bankanın nakit giriş ve çıkışlarının vadelerine göre gösterildiği bir tablodur (Babuşcu, 2005:62). Vade merdiveni tablosu oluşturulurken bankanın ilgili vade dilimi içerisindeki varlıkları ve yükümlülükleri arasındaki fark esas alınır. Bankaların günlük veya belirli zaman aralıklarındaki nakit giriş çıkışlarını ölçmek için etkili bir araçtır.

Vade merdiveni başka bir deyişle likidite gap (boşluk) analizi olarak da adlandırılmaktadır. Bankaların varlıkları ile yükümlülükleri arasındaki farktan kaynaklanan likidite açıklarının belirtildiği tablodur. Analiz için bankanın tüm aktiflerinin ve pasiflerinin kalan vadelerine göre sınıflanması ve birbirini takip eden vade dilimleri altında gruplanması gerekir (Altıntaş, 2017:145).

Vadeler oluşturulurken bankaların tüm varlık ve yükümlülükleri uygun olan vade diliminde gösterilir. Merkez bankasında tutulan zorunlu karşılıklar hangi varlık veya yükümlülüğün vade diliminde ise o alana yazılması uygundur. Vade unsuru taşımayan bağlı ve şüpheli varlıklar (hisse, iştirak ve bağlı ortaklık yatırımları, takipteki alacaklar) ile banka özkaynakları ve serbest risk karşılıkları en son vade grubunda gösterilebileceği gibi, bu unsurlar tasnif dışı bırakılarak, yapılan netleştirme sonunda bulunan pozitif veya negatif serbest özkaynak son vade grubunda bulunan negatif veya pozitif likidite boşluğuna ilave edilebilir (Altıntaş, 2017:146).

Likidite boşluk analizinde vade dilimleri oluşturulduktan sonra bir vade diliminde;

- Varlıklar (aktifler) > Yükümlülükler (pasifler) ise “Pozitif Boşluk”
- Yükümlülükler (pasifler) > Varlıklar (aktifler) ise “Negatif Boşluk”

olarak adlandırılır.

Eğer bankanın durumu pozitif boşluk ise likiditte açığı bulunmamaktadır. Negatif boşluk ise bu bankanın ödenmesi gereken borçlarının ne kadarının ödenemeyeceğini veya ne kadar daha nakite ihtiyaç duyduğunu göstermektedir. Ancak bir bankanın net fon ihtiyacının, varlıklarının gelecekteki hareketleri hakkındaki varsayımlara, yükümlülüklerle ve bilanço dışı işlemlere bağlı olarak da değiştiği göz önünde bulundurulmalıdır (Babuşcu, 2015:62).

Genellikle istenilen bankaların sıfır likidite boşluğu ile faaliyetlerini sürdürmesidir. Fakat varlıklarının vadesinin yükümlülüklerinden daha uzun olduğu durumlarda böyle bir ihtimal gerçekleştirilememektedir. Aynı zamanda bankalar risk iştahlarına göre belirledikleri ve kontrol altında tutabildikleri limitler dahilinde likidite açığı ile çalışmalarında bir olumsuzluk bulunmamaktadır.

3.1.4.4. Limitleme

Bankaların likidite riskini ölçmek ve değerlendirmek için kullandıkları araçlardan biri likidite rasyoları idi. Bu likidite rasyoları aynı zamanda likidite limitlerinin belirlenmesi için kullanılmaktadır. Bankalar daha önce üst yönetim kararlarıyla dönemsel olarak belirlenen, sahip oldukları risk iştahıyla orantılı olarak limitler belirlenmeli ve buna göre pozisyon alınmalıdır.

3.2. Likidite Riski ile İlgili Analiz

Çalışmanın bu bölümde bankaların karşılaştığı en önemli risk türlerinden biri olan likidite riski ile ilgili gerçek veriler kullanılarak sektördeki durum ele alınacaktır.

3.2.1. Uygulamanın Amacı

Çalışmanın bu bölümünde Türk bankacılık sektörü'nün son on sene içerisindeki vadelerine göre likidite durumları, ne kadar ek likiditeye ihtiyaç duydukları, bu likidite ihtiyacının nelerden dolayı kaynaklandığı, likidite riski ile karşı karşıya kalınan vade dilimlerinde ihtiyacın nasıl giderildiği anlatılmaya çalışılmıştır.

3.2.2. Veri

Türkiye Bankalar Birliği'nin internet adresindeki veriler baz alınarak finansal sektörde bankaların likidite açıklarına ilişkin değişimler kontrol edilecek ve karşılaşılan durumlar ele alınacaktır. İlgili adres üzerinden;

- Banka ve Grup Bilgileri (3 Aylık, Son Dönem Karşılaştırmalı Bilanço Bilgileri),
- Bankalarımız Kitabı

başlıkları altında bankaların aktif ve pasiflerinin kalan vadelerine göre gösterimleri dikkate alınmıştır.

Aktif ve pasif kalemlerin vadelerine göre gösterimlerinin belirtildiği tabloda 2006 ile 2016 yılları arasında üçer aylık dönemlerde açıklanan bilanço bilgilerinden yararlanılarak bankacılık sektöründe ki likidite açıkları hesaplanmıştır.

İlgili tablolarda finansal sektörde faaliyette bulunan bankalara ait aktif ve pasif kalemler vadelerine göre sınıflandırılmıştır. Vadesiz kalemler, vadesi 1 aya kadar olan, vadesi 1 ile 3 ay arası olan, vadesi 3 ile 12 ay arası olan, vadesi 1 ile 5 yıl arası olan, vadesi 5 yıl ve üzeri olan ve dağıtılmayan kalemler olarak 7 grup altında sınıflandırılmıştır.

İlgili tablolarda aktif kalemler yani bankaların varlıkları şu kalemlerden oluşmaktadır;

- Nakit Değerler (Kasa, Efektif Deposu, Yoldaki Paralar, Satın Alınan Çekler) ve TCMB,
- Bankalar,
- Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan MD,
- Para Piyasalarından Alacaklar,
- Satılmaya Hazır Menkul Değerler,
- Verilen Krediler,
- Vadeye Kadar Elde Tutulacak Yatırımlar,
- Diğer Varlıklar,

İlgili tablolarda pasif kalemler yani bankaların yükümlülükleri şu kalemlerden oluşmaktadır;

- Bankalar Mevduatı,
- Diğer Mevduat,
- Diğer Mali Kuruluşlardan Sağlanan Fonlar,
- Para Piyasalarına Borçlar,
- İhraç Edilen Menkul Değerler,
- Muhtelif Borçlar,
- Diğer Yükümlülükler.

İlgili tablolar Ek’te verilmiş olup tablolarda sektörde faaliyet gösteren bankaların toplam net likidite açıklarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.2.3. Analiz ve Elde Edilen Bulgular

Türkiye Bankalar Birliği’nin internet adresindeki veriler kullanılarak tarafımızdan çeşitli tablolar oluşturulmuş ve bu tablolar yardımıyla bankacılık sektörünün son 10 yıllık verileri incelenmiştir. Oluşturulan tablolarda her bir varlık ve yükümlülük içindeki kalemlerin kendi vade grubunda, kendi kalem grubunda ve toplam içindeki payları oransal olarak gösterilmiş ayrıca kümülatif olarak varlık ve yükümlülüklerin vadelerine göre oransal dağılımları incelenmiştir.

Tablo 1.3. 31.3.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB Bankalar	46,3	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	8,1	19,4	2,0	0,5	0,3	0,6	0,0	4,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,6	0,9	1,1	4,3	3,8	7,6	0,0	4,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,7	16,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0
Verilen Krediler	3,8	2,8	9,5	25,2	23,4	31,9	1,3	20,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	6,8	41,2	72,1	53,8	56,0	37,8	2,7	40,6
Diğer Varlıklar	0,0	0,1	8,4	7,5	12,3	20,0	0,0	11,4
Toplam Varlıklar	33,8	16,5	6,9	8,7	4,2	2,1	96,0	13,1
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	1,9	4,1	2,6	0,8	0,4	0,1	0,0	2,4
Diğer Mevduat	88,3	80,7	86,1	50,8	32,1	8,6	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	4,4	7,3	36,4	47,0	58,9	0,0	11,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,2	0,5	2,9	10,5	5,6	0,0	3,4
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	3,4	2,2	0,3	0,3	4,3	0,4	1,8	1,8
Diğer Yükümlülükler	6,4	3,5	3,1	8,7	5,6	26,4	98,2	18,6
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.4. 31.3.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	87,6	12,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	10,8	78,1	3,7	0,9	0,8	5,7	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,7	3,5	2,0	7,4	10,2	76,2	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	1,4	98,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	1,1	2,4	3,8	9,6	13,6	69,2	0,4	100,0
Verilen Krediler	1,0	17,5	14,2	10,1	16,1	40,7	0,4	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	5,9	5,0	12,5	76,4	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	14,9	21,7	4,2	5,1	3,7	6,9	43,5	100,0
Toplam Varlıklar	5,8	17,3	8,0	7,7	11,7	43,7	5,9	100,0
Bankalar Mevduatı	9,6	71,5	16,0	2,0	0,7	0,2	0,0	100,0
Diğer Mevduat	17,1	54,3	20,3	4,7	2,5	1,1	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	15,3	9,0	17,6	18,8	39,3	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	64,5	2,3	5,0	14,9	13,3	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,9	48,8	2,7	0,8	11,1	1,8	12,7	100,0
Diğer Yükümlülükler	4,1	7,9	2,4	2,7	1,4	11,2	70,2	100,0
Toplam Yükümlülükler	12,0	41,7	14,6	5,7	4,7	7,9	13,3	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 1 yılın üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir

Tablo 1.5. 31.3.2006 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB Bankalar	2,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,5	3,3	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	4,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,2	0,1	0,3	0,4	3,3	0,0	4,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0
Verilen Krediler	0,2	0,5	0,8	1,9	2,7	13,9	0,1	20,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,4	7,1	5,8	4,1	6,5	16,5	0,2	40,6
Diğer Varlıklar	0,0	0,0	0,7	0,6	1,4	8,7	0,0	11,4
Toplam Varlıklar	1,9	2,8	0,6	0,7	0,5	0,9	5,7	13,1
Toplam Varlıklar	5,8	17,3	8,0	7,7	11,7	43,7	5,9	100,0
Bankalar Mevduatı	0,2	1,7	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4
Diğer Mevduat	10,6	33,6	12,6	2,9	1,5	0,7	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,8	1,1	2,1	2,2	4,7	0,0	11,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	2,2	0,1	0,2	0,5	0,4	0,0	3,4
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,4	0,9	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	1,8
Diğer Yükümlülükler	0,8	1,5	0,4	0,5	0,3	2,1	13,0	18,6
Toplam Yükümlülükler	12,0	41,7	14,6	5,7	4,7	7,9	13,3	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde %62'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 44,2'sinin 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 60,8'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 5 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.6. 31.3.2006 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	3 Aya Kadar	12 Aya Kadar	5 Yıla Kadar	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	5,8	23,0	31,0	38,7	50,4	94,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	12,0	53,7	68,3	74,1	78,8	86,7	100,0
Fark	-6,3	-30,7	-37,3	-35,4	-28,4	7,3	
İlgili Vade Diliminin %'si	-51,9	-58,5	-45,0	33,9	147,0	453,9	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 6,3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 51,9'unu oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 30’7’si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin %58,5’ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.7. 30.6.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	57.6	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.5
Bankalar	11.1	22.4	1.7	0.9	0.6	0.4	0.0	4.6
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0.8	1.0	2.4	3.0	6.2	5.7	0.0	4.0
Para Piyasalarından Alacaklar	0.3	6.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	2.2	0.1	12.7	5.3	30.5	30.8	1.5	19.6
Verilen Krediler	4.5	44.6	73.4	71.0	53.5	40.8	2.4	43.7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	2.0	3.0	15.5	5.1	20.2	0.0	11.5
Diğer Varlıklar	23.7	20.9	6.8	4.4	4.1	2.2	96.1	12.0
Toplam Varlıklar	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Bankalar Mevduatı	1.9	3.2	1.6	0.8	0.4	0.1	0.0	2.0
Diğer Mevduat	84.4	80.5	78.9	40.0	26.3	7.2	0.0	62.1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.3	3.4	13.7	49.6	54.3	73.0	0.0	13.9
Para Piyasalarına Borçlar	0.0	7.3	2.9	5.7	6.8	3.8	0.0	4.5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	2.4	2.3	0.4	0.2	7.6	0.4	0.7	1.8
Diğer Yükümlülükler	11.0	3.4	2.5	3.6	4.6	15.4	99.2	15.7
Toplam Yükümlülükler	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.8. 30.6.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	91.0	9.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
Bankalar	13.3	76.7	3.0	1.3	1.8	4.0	0.0	100.0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	1.1	4.0	4.9	5.1	19.4	65.4	0.0	100.0
Para Piyasalarından Alacaklar	1.4	98.4	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0.6	0.1	5.3	1.8	19.5	72.1	0.4	100.0
Verilen Krediler	0.6	16.1	13.8	11.0	15.4	42.8	0.3	100.0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	2.8	2.1	9.1	5.5	80.5	0.0	100.0
Diğer Varlıklar	11.0	27.7	4.7	2.5	4.3	8.3	41.5	100.0
Toplam Varlıklar	5.6	15.8	8.2	6.8	12.6	45.9	5.2	100.0
Bankalar Mevduatı	13.7	71.8	11.1	2.0	0.8	0.5	0.0	100.0
Diğer Mevduat	19.3	57.2	17.7	3.3	1.6	0.9	0.0	100.0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.3	10.7	13.7	18.2	15.2	41.8	0.0	100.0
Para Piyasalarına Borçlar	0.0	71.7	9.0	6.5	5.9	6.8	0.0	100.0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	18.5	55.4	3.3	0.6	16.1	1.7	4.4	100.0
Diğer Yükümlülükler	9.9	9.5	2.2	1.2	1.1	7.8	68.3	100.0
Toplam Yükümlülükler	14.2	44.1	13.9	5.1	3.9	8.0	10.8	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 1 yılın üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.9. 30.6.2006 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	3.2	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.5
Bankalar	0.6	3.5	0.1	0.1	0.1	0.2	0.0	4.6
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0.0	0.2	0.2	0.2	0.8	2.6	0.0	4.0
Para Piyasalarından Alacaklar	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0.1	0.0	1.0	0.4	3.8	14.1	0.1	19.6
Verilen Krediler	0.2	7.0	6.0	4.8	6.7	18.7	0.1	43.7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	0.3	0.2	1.1	0.6	9.3	0.0	11.5
Diğer Varlıklar	1.3	3.3	0.6	0.3	0.5	1.0	5.0	12.0
Toplam Varlıklar	5.6	15.8	8.2	6.8	12.6	45.9	5.2	100.0
Bankalar Mevduatı	0.3	1.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	2.0
Diğer Mevduat	12.0	35.5	11.0	2.0	1.0	0.6	0.0	62.1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.0	1.5	1.9	2.5	2.1	5.8	0.0	13.9
Para Piyasalarından Borçlar	0.0	3.2	0.4	0.3	0.3	0.3	0.0	4.5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	0.3	1.0	0.1	0.0	0.3	0.0	0.1	1.8
Diğer Yükümlülükler	1.6	1.5	0.4	0.2	0.2	1.2	10.7	15.7
Toplam Yükümlülükler	14.2	44.1	13.9	5.1	3.9	8.0	10.8	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde %62,1'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 47,5'inin 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 63,3'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 5 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.10. 30.6.2006 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	3 Aya Kadar	12 Aya Kadar	5 Yıla Kadar	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	5.6	21.4	29.6	36.4	48.9	94.8	100.0
Toplam Yükümlülükler	14.2	58.3	72.2	77.3	81.2	89.2	100.0
Fark	-8.6	-36.9	-42.6	-40.9	-32.3	5.7	
İlgili Vade Diliminin %'si	-60.6	-64.1	-40.7	33.4	223.4	477.6	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 8,6'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % %60,6'sını oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 36'9'u karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin %64,1'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık

sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.11. 30.9.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	49.9	2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3
Bankalar	10.2	30.0	0.9	0.5	1.4	0.3	0.0	5.8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0.4	0.2	1.3	1.7	7.9	5.6	0.0	3.8
Para Piyasalarından Alacaklar	0.1	4.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	2.0	0.9	2.4	21.5	28.1	31.5	0.6	19.7
Verilen Krediler	8.0	45.2	77.9	64.4	53.6	41.3	2.4	44.2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	1.3	9.5	4.1	5.2	19.5	0.0	10.7
Diğer Varlıklar	29.3	15.9	8.0	7.8	3.8	1.9	97.0	11.8
Toplam Varlıklar	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Bankalar Mevduatı	1.7	3.6	1.4	0.8	0.2	0.7	0.0	2.2
Diğer Mevduat	83.7	81.3	77.3	59.5	27.7	2.3	0.0	61.9
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.0	2.4	16.1	27.3	56.9	73.2	0.0	12.9
Para Piyasalarına Borçlar	0.0	8.1	2.0	6.2	5.7	3.5	0.0	4.7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	2.6	2.1	0.5	0.3	4.0	0.4	0.8	1.7
Diğer Yükümlülükler	12.0	2.3	2.7	5.9	5.5	19.9	99.2	16.6
Toplam Yükümlülükler	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.12. 30.9.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	89.5	10.4	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
Bankalar	10.2	82.8	1.3	0.6	2.9	2.1	0.0	100.0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0.6	0.8	2.8	3.2	26.0	66.6	0.0	100.0
Para Piyasalarından Alacaklar	1.0	99.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0.6	0.7	1.0	7.7	17.8	72.0	0.2	100.0
Verilen Krediler	1.1	16.5	14.6	10.3	15.1	42.1	0.3	100.0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	2.0	7.3	2.7	6.0	81.9	0.0	100.0
Diğer Varlıklar	14.5	21.7	5.6	4.6	4.0	7.1	42.4	100.0
Toplam Varlıklar	5.8	16.1	8.3	7.1	12.5	45.1	5.2	100.0
Bankalar Mevduatı	10.5	76.3	8.9	1.2	0.6	2.5	0.0	100.0
Diğer Mevduat	18.0	59.1	17.0	3.1	2.4	0.3	0.0	100.0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.0	8.4	17.0	6.9	23.7	43.9	0.0	100.0
Para Piyasalarına Borçlar	0.0	77.7	5.8	4.3	6.5	5.8	0.0	100.0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	20.0	55.8	3.9	0.7	12.5	1.6	5.4	100.0
Diğer Yükümlülükler	9.6	6.3	2.2	1.2	1.8	9.3	69.6	100.0
Toplam Yükümlülükler	13.3	45.0	13.6	3.3	5.4	7.7	11.6	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 1 yılın üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.13. 30.9.2006 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	2.9	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3
Bankalar	0.6	4.8	0.1	0.0	0.2	0.1	0.0	5.8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0.0	0.0	0.1	0.1	1.0	2.5	0.0	3.8
Para Piyasalarından Alacaklar	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0.1	0.1	0.2	1.5	3.5	14.2	0.0	19.7
Verilen Krediler	0.5	7.3	6.4	4.5	6.7	18.6	0.1	44.2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	0.2	0.8	0.3	0.6	8.8	0.0	10.7
Diğer Varlıklar	1.7	2.6	0.7	0.5	0.5	0.8	5.0	11.8
Toplam Varlıklar	5.8	16.1	8.3	7.1	12.5	45.1	5.2	100.0
Bankalar Mevduatı	0.2	1.6	0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	2.2
Diğer Mevduat	11.2	36.6	10.6	1.9	1.5	0.2	0.0	61.9
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.0	1.1	2.2	0.9	3.1	5.7	0.0	12.9
Para Piyasalarına Borçlar	0.0	3.7	0.3	0.2	0.3	0.3	0.0	4.7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	0.3	1.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.1	1.7
Diğer Yükümlülükler	1.6	1.0	0.4	0.2	0.3	1.5	11.5	16.6
Toplam Yükümlülükler	13.3	45.0	13.6	3.3	5.4	7.7	11.6	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde %61,9'luk ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 36,6'sını 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 63,9'luk ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 5 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.14. 30.9.2006 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	5.8	22.0	30.3	37.3	49.8	94.8	100.0
Toplam Yükümlülükler	13.3	58.3	72.0	75.2	80.6	88.4	100.0
Fark	-7.5	-36.3	-41.7	-37.9	-30.8	6.5	
İlgili Vade Diliminin %'si	-56.0	-64.0	-39.2	116.7	132.3	483.0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 7,5'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 56'sını oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 36,3'ü karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin %64'üne karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.15. 31.12.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	79.4	14.9	0.8	0.1	0.2	0.0	0.0	7.7
Bankalar	11.0	31.9	1.1	1.1	0.9	0.6	0.0	7.2
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0.1	0.4	1.2	7.0	4.0	4.7	0.0	3.2
Para Piyasalarından Alacaklar	0.2	2.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	1.6	1.1	13.9	25.5	21.5	34.5	0.8	20.9
Verilen Krediler	4.5	44.0	78.0	60.6	60.5	42.5	2.7	44.9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	4.1	4.4	5.0	12.0	17.3	0.0	10.4
Diğer Varlıklar	3.1	1.3	0.5	0.8	0.8	0.5	96.5	5.3
Toplam Varlıklar	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Bankalar Mevduatı	1.5	5.2	1.4	0.5	0.1	0.1	0.0	2.9
Diğer Mevduat	82.5	79.8	86.9	43.4	34.9	2.3	0.0	61.7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.0	1.5	6.1	38.8	59.9	78.6	0.0	12.0
Para Piyasalarına Borçlar	0.0	9.3	3.2	9.2	1.5	3.0	0.0	5.4
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	3.7	2.5	0.9	1.0	1.1	0.2	0.8	2.0
Diğer Yükümlülükler	12.3	1.7	1.4	7.1	2.4	15.9	99.2	16.1
Toplam Yükümlülükler	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.16. 31.12.2006 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	62.5	36.2	0.8	0.1	0.4	0.0	0.0	100.0
Bankalar	9.3	83.2	1.2	1.2	1.5	3.6	0.0	100.0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0.2	2.1	2.9	17.2	14.0	63.6	0.0	100.0
Para Piyasalarından Alacaklar	2.8	96.5	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0.5	1.0	5.2	9.7	11.4	72.1	0.2	100.0
Verilen Krediler	0.6	18.3	13.6	10.7	15.0	41.4	0.3	100.0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	7.4	3.3	3.8	12.8	72.7	0.0	100.0
Diğer Varlıklar	3.6	4.6	0.8	1.3	1.6	3.8	84.3	100.0
Toplam Varlıklar	6.0	18.7	7.8	7.9	11.1	43.8	4.6	100.0
Bankalar Mevduatı	6.8	86.7	5.6	0.5	0.2	0.3	0.0	100.0
Diğer Mevduat	17.5	61.7	16.0	2.2	2.4	0.3	0.0	100.0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.0	5.9	5.8	10.0	21.2	57.1	0.0	100.0
Para Piyasalarına Borçlar	0.0	81.9	6.8	5.2	1.2	4.8	0.0	100.0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	24.9	59.9	5.4	1.5	2.5	0.7	5.1	100.0
Diğer Yükümlülükler	10.0	5.0	1.0	1.4	0.6	8.6	73.3	100.0
Toplam Yükümlülükler	13.1	47.7	11.4	3.1	4.2	8.7	11.9	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 1 yılın üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.17. 31.12.2006 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4.8	2.8	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	7.7
Bankalar	0.7	6.0	0.1	0.1	0.1	0.3	0.0	7.2
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0.0	0.1	0.1	0.6	0.5	2.0	0.0	3.2
Para Piyasalarından Alacaklar	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0.1	0.2	1.1	2.0	2.4	15.1	0.0	20.9
Verilen Krediler	0.3	8.2	6.1	4.8	6.7	18.6	0.1	44.9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0.0	0.8	0.3	0.4	1.3	7.6	0.0	10.4
Diğer Varlıklar	0.2	0.2	0.0	0.1	0.1	0.2	4.4	5.3
Toplam Varlıklar	6.0	18.7	7.8	7.9	11.1	43.8	4.6	100.0
Bankalar Mevduatı	0.2	2.5	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	2.9
Diğer Mevduat	10.8	38.1	9.9	1.3	1.5	0.2	0.0	61.7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0.0	0.7	0.7	1.2	2.5	6.8	0.0	12.0
Para Piyasalarına Borçlar	0.0	4.4	0.4	0.3	0.1	0.3	0.0	5.4
İhraç Edilen Menkul Değerler	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Muhtelif Borçlar	0.5	1.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	2.0
Diğer Yükümlülükler	1.6	0.8	0.2	0.2	0.1	1.4	11.8	16.1
Toplam Yükümlülükler	13.1	47.7	11.4	3.1	4.2	8.7	11.9	100.0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde %61,7'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 38,1'ini 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 65,8'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 5 yıl ve üzeri vade dilimindedir

Tablo 1.18. 31.12.2006 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	6.0	24.7	32.6	40.5	51.6	95.4	100.0
Toplam Yükümlülükler	13.1	60.7	72.1	75.2	79.4	88.1	100.0
Fark	-7.0	-36.0	-39.5	-34.7	-27.8	7.3	
İlgili Vade Diliminin %'si	-53.7	-60.7	-30.8	158.2	163.3	404.2	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 7'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 53,7'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 36'sı karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 60,7'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.19. 31.3.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	79,3	13,1	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0
Bankalar	10,5	26,5	1,4	1,6	0,3	0,9	0,0	6,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	2,1	2,2	4,2	1,1	4,6	0,0	3,1
Para Piyasalarından Alacaklar	0,2	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	1,4	4,2	16,0	20,5	14,8	36,8	0,8	22,4
Verilen Krediler	4,7	45,4	73,0	68,7	71,5	41,6	3,1	45,8
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,6	5,6	4,7	11,6	15,9	0,0	9,5
Diğer Varlıklar	3,9	1,8	0,3	0,3	0,6	0,3	96,1	5,1
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	2,2	3,2	1,4	0,7	0,3	1,3	0,0	2,2
Diğer Mevduat	78,9	83,2	82,5	48,7	30,9	2,6	0,0	62,4
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,9	8,4	38,6	53,0	75,7	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	7,7	3,6	6,5	11,5	3,6	0,0	5,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,1	2,6	1,7	0,6	1,0	0,1	0,4	2,1
Diğer Yükümlülükler	14,8	1,3	2,4	5,0	3,2	16,7	99,6	16,7
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.20. 31.3.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	64,9	33,5	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	10,0	79,0	1,8	1,9	0,5	6,8	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	11,9	5,5	9,4	3,7	69,3	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,9	99,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,4	3,3	5,6	6,4	6,6	77,5	0,2	100,0
Verilen Krediler	0,6	17,7	12,5	10,4	15,7	42,8	0,3	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,2	4,6	3,4	12,2	78,6	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	4,3	6,1	0,5	0,3	1,2	2,6	84,8	100,0
Toplam Varlıklar	5,7	17,9	7,8	6,9	10,0	47,1	4,5	100,0
Bankalar Mevduatı	12,6	74,0	6,4	1,2	0,4	5,3	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,8	66,7	12,8	3,0	1,4	0,4	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,1	7,0	12,9	12,9	59,0	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	75,6	6,9	4,9	6,3	6,4	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	24,7	62,4	7,9	1,0	1,3	0,2	2,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	11,1	4,0	1,4	1,2	0,5	9,0	72,9	100,0
Toplam Yükümlülükler	12,5	50,0	9,7	3,8	2,8	9,0	12,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 1 yılın üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.21. 31.3.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,5	2,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0
Bankalar	0,6	4,7	0,1	0,1	0,0	0,4	0,0	6,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,4	0,2	0,3	0,1	2,2	0,0	3,1
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,7	1,3	1,4	1,5	17,3	0,0	22,4
Verilen Krediler	0,3	8,1	5,7	4,8	7,2	19,6	0,1	45,8
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,4	0,3	1,2	7,5	0,0	9,5
Diğer Varlıklar	0,2	0,3	0,0	0,0	0,1	0,1	4,3	5,1
Toplam Varlıklar	5,7	17,9	7,8	6,9	10,0	47,1	4,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,3	1,6	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	2,2
Diğer Mevduat	9,8	41,6	8,0	1,9	0,9	0,2	0,0	62,4
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,9	0,8	1,5	1,5	6,8	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	3,9	0,4	0,2	0,3	0,3	0,0	5,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,5	1,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	2,1
Diğer Yükümlülükler	1,8	0,7	0,2	0,2	0,1	1,5	12,2	16,7
Toplam Yükümlülükler	12,5	50,0	9,7	3,8	2,8	9,0	12,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde %62,4'lük ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 41,6'sını 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 68,2'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 5 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.22. 31.3.2007 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	5,7	23,6	31,4	38,3	48,4	95,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	12,5	62,5	72,2	76,0	78,8	87,8	100,0
Fark	-6,8	-38,9	-40,8	-37,7	-30,4	7,7	
İlgili Vade Diliminin %'si	-54,2	-64,2	-18,8	80,9	261,6	428,0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör

toplam yükümlülüklerinin % 6,8'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 54,2'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 38'9'u karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 64,2'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.23. 30.6.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	81,4	13,5	1,6	0,2	0,1	0,0	0,0	7,2
Bankalar	9,3	26,9	1,7	0,5	0,1	1,1	0,0	5,9
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,7	1,2	1,5	8,2	2,9	0,0	2,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,7	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	1,3	3,8	22,4	12,3	19,8	35,7	0,8	22,3
Verilen Krediler	4,0	47,6	68,9	71,2	68,5	44,2	3,3	47,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,8	3,7	13,6	3,0	15,6	0,0	9,0
Diğer Varlıklar	3,2	1,6	0,5	0,7	0,3	0,4	95,9	5,0
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	3,1	2,6	1,7	0,6	0,4	1,4	0,0	2,0
Diğer Mevduat	82,2	83,1	77,6	51,8	32,7	2,3	0,0	62,5
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,8	14,7	29,6	50,6	75,1	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	8,1	3,1	12,9	6,8	4,7	0,0	5,3
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,0	2,7	0,7	0,5	2,5	0,2	0,8	2,1
Diğer Yükümlülükler	10,7	1,7	2,3	4,6	7,1	16,2	99,2	16,6
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.24. 30.6.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	65,2	32,6	1,9	0,2	0,2	0,0	0,0	100,0
Bankalar	9,1	78,6	2,4	0,6	0,2	9,1	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	4,5	4,1	4,3	33,0	54,0	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	4,6	95,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,9	8,5	3,9	9,1	75,2	0,1	100,0
Verilen Krediler	0,5	17,4	12,4	10,7	14,8	43,9	0,3	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,5	3,5	10,6	3,4	81,0	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	3,7	5,6	0,8	1,0	0,5	3,5	84,8	100,0
Toplam Varlıklar	5,7	17,2	8,5	7,1	10,2	46,9	4,4	100,0
Bankalar Mevduatı	19,0	63,6	9,6	0,8	0,4	6,6	0,0	100,0
Diğer Mevduat	16,4	65,7	14,0	2,4	1,2	0,3	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	7,6	14,4	7,4	10,0	60,6	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	75,2	6,5	7,0	2,9	8,3	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	23,7	63,9	3,5	0,7	2,7	0,9	4,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	8,0	5,1	1,6	0,8	1,0	9,1	74,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	12,4	49,4	11,3	2,9	2,3	9,3	12,5	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 1 yılın üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.25. 30.6.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,7	2,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	7,2
Bankalar	0,5	4,6	0,1	0,0	0,0	0,5	0,0	5,9
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,1	0,8	1,4	0,0	2,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,6	1,9	0,9	2,0	16,8	0,0	22,3
Verilen Krediler	0,2	8,2	5,8	5,0	7,0	20,7	0,1	47,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,3	1,0	0,3	7,3	0,0	9,0
Diğer Varlıklar	0,2	0,3	0,0	0,1	0,0	0,2	4,2	5,0
Toplam Varlıklar	5,7	17,2	8,5	7,1	10,2	46,9	4,4	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,3	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	2,0
Diğer Mevduat	10,2	41,0	8,8	1,5	0,7	0,2	0,0	62,5
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,9	1,7	0,9	1,1	7,0	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	4,0	0,3	0,4	0,2	0,4	0,0	5,3
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,5	1,4	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	2,1
Diğer Yükümlülükler	1,3	0,9	0,3	0,1	0,2	1,5	12,4	16,6
Toplam Yükümlülükler	12,4	49,4	11,3	2,9	2,3	9,3	12,5	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 62,5'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 41'inin 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 69,5'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 5 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.26. 30.6.2007 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	5,7	23,0	31,4	38,5	48,7	95,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	12,4	61,8	73,1	76,0	78,3	87,5	100,0
Fark	-6,7	-38,9	-41,7	-37,5	-29,6	8,0	
İlgili Vade Diliminin %'si	-53,8	-65,0	-24,8	146,9	350,8	406,1	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 6,7'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 53,8'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 38'9'u karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 65'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.27. 30.9.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	76,2	11,9	3,8	0,3	0,3	0,0	0,0	6,6
Bankalar	13,4	20,9	1,0	0,6	0,0	1,3	0,0	5,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	0,6	1,2	1,1	7,8	2,6	0,2	2,5
Para Piyasalarından Alacaklar	1,0	8,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	1,1	1,5	6,6	7,1	32,3	34,9	0,7	21,7
Verilen Krediler	5,2	51,9	78,7	87,7	56,6	45,1	3,4	48,9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,7	7,7	2,5	2,9	15,6	0,0	8,8
Diğer Varlıklar	3,1	2,1	1,0	0,7	0,2	0,4	95,7	5,1
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	2,7	2,0	1,2	5,5	0,4	0,2	0,0	1,6
Diğer Mevduat	81,3	83,2	83,9	60,2	36,8	2,0	0,0	62,2
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,1	7,4	22,9	47,3	76,2	0,0	11,3
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	7,6	4,4	4,2	8,2	4,3	0,0	5,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	3,8	3,1	0,7	0,5	1,5	0,2	0,3	2,2
Diğer Yükümlülükler	12,2	2,0	2,3	6,7	5,8	17,0	99,7	17,7
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.28. 30.9.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	64,4	30,1	4,6	0,3	0,5	0,0	0,0	100,0
Bankalar	15,0	70,2	1,6	0,7	0,1	12,3	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	4,1	4,0	2,5	40,6	48,4	0,3	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	3,7	96,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,2	2,4	1,9	19,4	74,6	0,2	100,0
Verilen Krediler	0,6	17,7	12,9	10,6	15,1	42,8	0,3	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	5,1	7,0	1,7	4,2	82,0	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	3,3	7,0	1,5	0,8	0,5	4,0	83,0	100,0
Toplam Varlıklar	5,6	16,7	8,0	5,9	13,1	46,4	4,5	100,0
Bankalar Mevduatı	19,9	61,3	7,7	8,8	1,1	1,3	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,5	65,5	13,7	2,5	2,4	0,3	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,9	6,7	5,2	16,8	62,4	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	74,4	8,9	2,2	6,6	8,0	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,1	69,7	3,2	0,6	2,8	0,8	1,7	100,0
Diğer Yükümlülükler	8,2	5,5	1,3	1,0	1,3	8,9	73,8	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,9	49,0	10,2	2,6	4,0	9,3	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 1 yılın üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.29. 30.9.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,2	2,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	6,6
Bankalar	0,7	3,5	0,1	0,0	0,0	0,6	0,0	5,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,1	1,0	1,2	0,0	2,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,1	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,3	0,5	0,4	4,2	16,2	0,0	21,7
Verilen Krediler	0,3	8,7	6,3	5,2	7,4	20,9	0,2	48,9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	0,6	0,1	0,4	7,2	0,0	8,8
Diğer Varlıklar	0,2	0,4	0,1	0,0	0,0	0,2	4,3	5,1
Toplam Varlıklar	5,6	16,7	8,0	5,9	13,1	46,4	4,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,3	1,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,6
Diğer Mevduat	9,7	40,7	8,5	1,6	1,5	0,2	0,0	62,2
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,0	0,8	0,6	1,9	7,1	0,0	11,3
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	3,7	0,4	0,1	0,3	0,4	0,0	5,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,5	1,5	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	2,2
Diğer Yükümlülükler	1,4	1,0	0,2	0,2	0,2	1,6	13,1	17,7
Toplam Yükümlülükler	11,9	49,0	10,2	2,6	4,0	9,3	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 62,2'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 40,7'si 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 70,6'lık ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 5 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.30. 30.9.2007 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	5,6	22,2	30,2	36,1	49,2	95,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,9	60,8	71,0	73,6	77,6	86,9	100,0
Fark	-6,3	-38,6	-40,8	-37,5	-28,4	8,6	
İlgili Vade Diliminin %'si	-53,1	-65,8	-21,0	127,7	225,6	401,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 6,3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 53,1'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 38'6'sı karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 65,8'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık

sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.31. 31.12.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	66,9	14,3	4,1	0,4	0,0	0,0	0,0	7,4
Bankalar	11,2	19,9	1,8	0,0	1,6	1,1	0,0	4,9
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,3	0,6	5,1	2,9	1,6	0,0	2,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	1,0	1,0	5,7	23,8	36,9	33,6	0,6	21,5
Verilen Krediler	16,0	54,5	85,4	62,6	45,6	48,4	3,5	50,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,7	1,7	7,7	12,6	14,8	0,0	7,6
Diğer Varlıklar	4,9	2,8	0,7	0,3	0,4	0,5	95,8	5,4
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	3,3	3,3	2,0	0,5	0,2	0,2	0,0	2,2
Diğer Mevduat	85,0	81,1	87,3	41,1	3,5	0,6	0,0	61,6
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,5	2,0	6,5	42,9	66,0	80,6	0,0	10,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	8,0	1,8	8,3	6,5	1,1	0,0	5,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	3,8	3,0	0,8	0,5	0,4	0,0	0,4	2,1
Diğer Yükümlülükler	7,3	2,6	1,7	6,6	23,4	17,6	99,6	18,3
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.32. 31.12.2007 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB Bankalar	62,2	32,5	4,2	1,0	0,0	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	15,7	68,1	2,9	0,1	10,9	2,3	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	2,3	2,1	45,6	42,9	7,1	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Verilen Krediler	0,3	0,8	2,0	22,7	58,1	15,9	0,1	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	2,2	18,2	12,9	25,7	30,8	9,8	0,3	100,0
Diğer Varlıklar	0,0	1,5	1,7	20,9	56,1	19,8	0,0	100,0
Toplam Varlıklar	6,3	8,7	1,0	1,2	2,7	0,9	79,3	100,0
	6,8	16,7	7,6	20,5	33,8	10,2	4,4	100,0
Bankalar Mevduatı	17,0	70,9	9,8	1,6	0,4	0,3	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,9	63,3	15,5	5,0	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,6	9,1	6,6	29,7	30,8	23,3	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	76,7	3,9	12,3	6,5	0,7	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,0	69,0	4,3	1,9	1,0	0,0	2,9	100,0
Diğer Yükümlülükler	4,6	6,7	1,0	2,7	6,4	3,0	75,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,5	48,1	10,9	7,4	5,0	3,1	13,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay ile 5 yıl arasındaki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 ile 5 yıl arasında yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.33. 31.12.2007 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,6	2,4	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	7,4
Bankalar	0,8	3,3	0,1	0,0	0,5	0,1	0,0	4,9
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,0	1,0	1,0	0,2	0,0	2,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,2	0,4	4,9	12,5	3,4	0,0	21,5
Verilen Krediler	1,1	9,1	6,5	12,8	15,4	4,9	0,2	50,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,1	1,6	4,2	1,5	0,0	7,6
Diğer Varlıklar	0,3	0,5	0,1	0,1	0,1	0,0	4,3	5,4
Toplam Varlıklar	6,8	16,7	7,6	20,5	33,8	10,2	4,4	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Diğer Mevduat	9,8	39,0	9,5	3,1	0,2	0,0	0,0	61,6
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	1,0	0,7	3,2	3,3	2,5	0,0	10,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	3,9	0,2	0,6	0,3	0,0	0,0	5,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,4	1,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,1
Diğer Yükümlülükler	0,8	1,2	0,2	0,5	1,2	0,5	13,9	18,3
Toplam Yükümlülükler	11,5	48,1	10,9	7,4	5,0	3,1	13,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 61,6'lık ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 39'unun 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 71,5'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 ile 5 yıl arası vade dilimindedir.

Tablo 1.34. 31.12.2007 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	6,8	23,6	31,1	51,6	85,4	95,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,5	59,6	70,5	78,0	83,0	86,1	100,0
Fark	-4,7	-36,0	-39,4	-26,3	2,4	9,5	
İlgili Vade Diliminin %'si	-40,3	-65,1	-30,5	176,3	575,0	228,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,7'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 40,3'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 36'sı karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 65,1'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık

sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.35. 31.3.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	66,7	11,1	3,1	0,3	0,0	0,0	0,0	6,7
Bankalar	10,8	20,9	0,6	0,4	1,7	1,1	0,0	5,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	1,2	7,3	2,4	2,8	1,2	0,0	2,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,4	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,9	4,5	7,2	19,3	36,7	33,3	0,9	21,3
Verilen Krediler	15,7	53,3	79,8	70,4	46,5	50,7	3,9	51,6
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,9	1,4	7,0	11,9	13,0	0,0	7,1
Diğer Varlıklar	5,4	2,9	0,6	0,3	0,4	0,8	95,2	5,0
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	5,1	3,2	1,4	1,4	0,2	0,2	0,0	2,4
Diğer Mevduat	82,6	82,1	86,9	37,6	3,3	0,6	0,0	61,7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	2,1	6,6	46,6	75,0	80,9	0,0	12,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	7,0	1,5	10,2	5,5	2,9	0,0	4,8
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,0	3,1	0,9	0,5	0,4	0,0	0,3	2,2
Diğer Yükümlülükler	8,2	2,5	2,7	3,8	15,6	15,4	99,7	16,8
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir

Tablo 1.36. 31.3.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	67,1	28,4	3,7	0,8	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	14,3	69,7	0,9	1,6	11,2	2,3	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	8,9	24,0	20,4	41,0	5,4	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	3,2	96,4	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	3,6	2,6	17,8	58,7	16,8	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,0	17,6	12,0	26,9	30,7	10,6	0,3	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,2	1,5	19,3	57,4	19,6	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	7,3	9,9	0,9	1,2	3,0	1,7	76,1	100,0
Toplam Varlıklar	6,7	17,0	7,7	19,7	34,1	10,7	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	23,1	65,9	5,7	4,6	0,4	0,3	0,0	100,0
Diğer Mevduat	14,9	66,0	13,8	5,0	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	8,5	5,4	31,5	32,5	21,9	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	71,8	3,1	17,2	5,9	2,0	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	20,2	71,2	4,0	1,9	0,9	0,0	1,8	100,0
Diğer Yükümlülükler	5,4	7,3	1,6	1,8	4,9	3,0	76,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,1	49,6	9,8	8,1	5,2	3,3	12,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 1 ile 5 yıl arasındaki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 ile 5 yıl arasında yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.37. 31.3.2008 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB Bankalar	4,5	1,9	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	6,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,7	3,5	0,0	0,1	0,6	0,1	0,0	5,1
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,2	0,6	0,5	1,0	0,1	0,0	2,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Verilen Krediler	0,1	0,8	0,6	3,8	12,5	3,6	0,0	21,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	1,1	9,1	6,2	13,9	15,9	5,4	0,2	51,6
Diğer Varlıklar	0,0	0,2	0,1	1,4	4,1	1,4	0,0	7,1
Toplam Varlıklar	0,4	0,5	0,0	0,1	0,1	0,1	3,8	5,0
Toplam Varlıklar	6,7	17,0	7,7	19,7	34,1	10,7	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	1,6	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	2,4
Diğer Mevduat	9,2	40,7	8,5	3,1	0,2	0,0	0,0	61,7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,0	0,6	3,8	3,9	2,6	0,0	12,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	3,5	0,1	0,8	0,3	0,1	0,0	4,8
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,4	1,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Diğer Yükümlülükler	0,9	1,2	0,3	0,3	0,8	0,5	12,8	16,8
Toplam Yükümlülükler	11,1	49,6	9,8	8,1	5,2	3,3	12,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 61,7'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 40,7'sinin 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 72,9'luk ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 ile 5 yıl arasındaki vade dilimindedir.

Tablo 1.38. 31.3.2008 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	6,7	23,7	31,4	51,2	85,3	96,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,1	60,8	70,6	78,7	83,9	87,2	100,0
Fark	-4,4	-37,1	-39,1	-27,5	1,3	8,8	
İlgili Vade Diliminin %'si	-39,7	-65,6	-20,7	142,8	554,9	230,5	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,4'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 39,7'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 37,1'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin %65,6'sına karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.39. 30.6.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	68,9	10,8	3,2	0,2	0,0	0,0	0,0	7,4
Bankalar	9,9	20,6	0,8	0,3	1,6	1,0	0,0	5,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	1,5	1,9	1,4	2,9	1,1	0,0	1,8
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,7	3,2	9,6	15,1	36,4	32,1	0,7	20,0
Verilen Krediler	14,8	58,2	81,7	75,1	46,7	52,9	4,5	53,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,1	2,5	7,7	11,9	12,7	0,0	7,2
Diğer Varlıklar	5,7	2,9	0,2	0,1	0,4	0,3	94,8	5,0
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,2	2,8	1,1	1,1	0,2	0,2	0,0	2,1
Diğer Mevduat	83,3	81,4	81,5	32,1	3,5	0,6	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,2	2,0	12,0	51,0	77,0	82,5	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	8,7	1,6	10,6	5,2	3,4	0,0	5,7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	5,3	2,8	0,8	0,9	0,2	0,0	0,3	2,3
Diğer Yükümlülükler	7,1	2,2	3,0	4,2	13,9	13,3	99,6	16,4
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.40. 30.6.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	70,5	25,5	3,4	0,6	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	14,6	70,3	1,3	1,1	10,7	2,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	14,9	8,2	14,6	55,5	6,6	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,4	98,4	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,8	3,7	14,0	62,1	17,0	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,1	19,1	12,0	26,1	29,9	10,5	0,3	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,7	2,7	19,7	56,3	18,5	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	8,6	10,3	0,3	0,5	2,8	0,6	76,8	100,0
Toplam Varlıklar	7,6	17,5	7,8	18,5	34,1	10,6	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	22,7	68,2	5,0	3,3	0,4	0,3	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,7	67,7	13,0	3,4	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,2	9,1	10,3	29,1	31,5	19,8	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	79,0	2,8	12,2	4,3	1,7	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	27,3	64,3	3,4	2,7	0,5	0,0	1,8	100,0
Diğer Yükümlülükler	5,0	7,0	1,8	1,7	4,0	2,3	78,3	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,7	51,6	9,9	6,6	4,7	2,8	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay ile 5 yıl arasındaki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 ile 5 yıl arasında yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.41. 30.6.2008 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,2	1,9	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	7,4
Bankalar	0,7	3,6	0,1	0,1	0,5	0,1	0,0	5,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,3	0,1	0,3	1,0	0,1	0,0	1,8
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,6	0,7	2,8	12,4	3,4	0,0	20,0
Verilen Krediler	1,1	10,2	6,4	13,9	15,9	5,6	0,2	53,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	0,2	1,4	4,1	1,3	0,0	7,2
Diğer Varlıklar	0,4	0,5	0,0	0,0	0,1	0,0	3,8	5,0
Toplam Varlıklar	7,6	17,5	7,8	18,5	34,1	10,6	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	1,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	2,1
Diğer Mevduat	9,7	42,0	8,0	2,1	0,2	0,0	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,0	1,2	3,3	3,6	2,3	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	4,5	0,2	0,7	0,2	0,1	0,0	5,7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,6	1,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	2,3
Diğer Yükümlülükler	0,8	1,1	0,3	0,3	0,7	0,4	12,8	16,4
Toplam Yükümlülükler	11,7	51,6	9,9	6,6	4,7	2,8	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 62'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 42'sinin 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 73,2'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 ile 5 yıl arasındaki vade dilimindedir.

Tablo 1.42. 30.6.2008 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan
Toplam Varlıklar	7,6	25,0	32,9	51,4	85,4	96,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,7	63,2	73,1	79,6	84,3	87,1	100,0
Fark	-4,1	-38,2	-40,2	-28,3	1,1	8,9	
İlgili Vade Diliminin %'si	-34,9	-66,0	-20,5	182,9	626,1	282,0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,1'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 34,9'unu oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 38,2'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 66'sına karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.43. 30.9.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	67,4	9,6	2,9	0,3	0,0	0,0	0,0	6,4
Bankalar	10,8	15,6	0,6	0,4	1,5	0,9	0,0	4,2
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,4	0,9	1,5	2,4	1,0	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,8	10,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,7	1,0	6,9	12,6	27,6	26,6	0,4	15,5
Verilen Krediler	17,5	58,8	79,5	78,0	46,5	54,1	5,1	54,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,7	9,0	7,1	21,6	17,1	0,0	11,8
Diğer Varlıklar	2,8	1,7	0,2	0,1	0,4	0,2	94,5	4,5
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,9	2,4	1,9	3,9	0,2	0,3	0,0	2,3
Diğer Mevduat	85,6	81,6	78,5	38,1	3,1	0,7	0,0	61,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	1,8	13,8	45,5	75,8	82,6	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,3	9,9	2,9	6,7	5,9	0,0	0,0	6,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,2	2,8	0,8	0,8	0,4	0,0	0,3	2,1
Diğer Yükümlülükler	5,0	1,4	2,2	5,0	14,6	16,5	99,6	16,1
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.44. 30.9.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	68,9	26,6	3,7	0,8	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	16,6	65,4	1,2	1,8	12,6	2,4	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	5,7	5,6	19,8	61,5	7,5	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	2,8	97,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,1	3,6	14,7	61,8	18,4	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,1	19,3	11,9	25,9	29,8	10,7	0,4	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	4,0	6,1	10,8	63,5	15,5	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	4,1	6,8	0,4	0,5	3,1	0,5	84,6	100,0
Toplam Varlıklar	6,6	17,8	8,1	18,0	34,8	10,7	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	23,8	54,5	8,2	12,9	0,3	0,3	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,2	67,3	12,6	4,6	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	8,1	11,9	29,6	32,3	18,0	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,5	82,2	4,6	8,1	4,7	0,0	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	22,2	68,2	3,8	2,7	1,0	0,0	2,1	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,4	4,5	1,3	2,3	4,5	2,6	81,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	51,0	9,9	7,5	4,9	2,5	13,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay ile 5 yıl arasındaki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 ile 5 yıl arasında yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.45. 30.9.2008 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,4	1,7	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	6,4
Bankalar	0,7	2,8	0,1	0,1	0,5	0,1	0,0	4,2
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,3	0,8	0,1	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,1	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,2	0,6	2,3	9,6	2,9	0,0	15,5
Verilen Krediler	1,1	10,5	6,4	14,0	16,2	5,8	0,2	54,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	0,7	1,3	7,5	1,8	0,0	11,8
Diğer Varlıklar	0,2	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	3,8	4,5
Toplam Varlıklar	6,6	17,8	8,1	18,0	34,8	10,7	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	1,2	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	2,3
Diğer Mevduat	9,4	41,6	7,8	2,9	0,2	0,0	0,0	61,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,9	1,4	3,4	3,7	2,1	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,1	0,3	0,5	0,3	0,0	0,0	6,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,5	1,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	2,1
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,7	0,2	0,4	0,7	0,4	13,1	16,1
Toplam Yükümlülükler	10,9	51,0	9,9	7,5	4,9	2,5	13,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 61,8'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 41,6'sının 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 69,8'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 ile 5 yıl arasındaki vade dilimindedir.

Tablo 1.46. 30.9.2008 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	6,6	24,4	32,5	50,5	85,3	96,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	62,0	71,9	79,4	84,3	86,8	100,0
Fark	-4,4	-37,6	-39,4	-28,9	1,0	9,1	
İlgili Vade Diliminin %'si	-40,0	-65,0	-18,3	141,0	609,7	326,9	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,4'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 40'ını oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 37'6'sı karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 65'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer

almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.47. 31.12.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	70,3	9,7	3,3	0,2	0,0	0,0	0,0	7,9
Bankalar	13,4	18,5	1,2	0,4	1,5	1,1	0,0	5,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,7	1,2	1,8	1,2	0,7	0,0	1,1
Para Piyasalarından Alacaklar	0,2	8,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	0,2	5,8	9,4	19,8	20,1	0,4	11,3
Verilen Krediler	12,7	59,5	82,5	72,2	45,9	50,7	6,7	51,9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,6	5,5	15,6	30,9	27,3	0,0	17,0
Diğer Varlıklar	2,8	2,2	0,5	0,3	0,6	0,1	92,9	4,5
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,4	2,9	1,1	0,3	0,2	0,0	0,0	2,1
Diğer Mevduat	86,1	81,2	85,5	35,6	2,9	0,6	0,0	62,3
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,8	1,7	9,0	54,3	76,1	83,5	0,0	12,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	10,3	2,1	2,6	4,5	0,0	0,0	5,9
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,4	2,3	0,6	0,7	0,4	0,0	0,3	1,8
Diğer Yükümlülükler	4,3	1,6	1,6	6,6	16,0	15,9	99,6	16,0
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.48. 31.12.2008 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	76,4	19,9	3,2	0,5	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	23,2	60,4	1,9	1,6	10,6	2,4	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	11,1	9,1	32,0	40,9	6,9	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	1,5	98,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,4	0,3	3,9	15,5	60,9	18,9	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,1	18,6	12,2	25,8	30,6	10,3	0,5	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	2,5	17,0	63,0	17,0	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	5,3	8,0	0,8	1,3	4,5	0,2	80,0	100,0
Toplam Varlıklar	8,6	16,2	7,7	18,5	34,6	10,6	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	20,8	71,2	6,7	0,9	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	13,4	65,5	16,9	4,0	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,6	7,0	9,2	31,3	33,7	18,1	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	88,5	4,4	3,0	4,1	0,0	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	24,2	65,6	4,0	2,7	1,1	0,0	2,5	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,6	5,0	1,3	2,9	5,3	2,6	80,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	9,7	50,3	12,3	6,9	5,3	2,6	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay ile 5 yıl arasındaki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 ile 5 yıl arasında yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.49. 31.12.2008 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	6,0	1,6	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	7,9
Bankalar	1,1	3,0	0,1	0,1	0,5	0,1	0,0	5,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,3	0,4	0,1	0,0	1,1
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,0	0,4	1,7	6,9	2,1	0,0	11,3
Verilen Krediler	1,1	9,6	6,3	13,4	15,9	5,3	0,3	51,9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,4	2,9	10,7	2,9	0,0	17,0
Diğer Varlıklar	0,2	0,4	0,0	0,1	0,2	0,0	3,6	4,5
Toplam Varlıklar	8,6	16,2	7,7	18,5	34,6	10,6	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Diğer Mevduat	8,4	40,8	10,5	2,5	0,2	0,0	0,0	62,3
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	0,8	1,1	3,8	4,1	2,2	0,0	12,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,2	0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	5,9
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,4	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Diğer Yükümlülükler	0,4	0,8	0,2	0,5	0,9	0,4	12,8	16,0
Toplam Yükümlülükler	9,7	50,3	12,3	6,9	5,3	2,6	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 62,3'lük ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 40,8'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 68,9'luk ağırlığa sahip olan vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 ile 5 yıl arasındaki vade dilimindedir.

Tablo 1.50. 31.12.2008 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	8,6	24,8	32,4	51,0	85,6	96,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	9,7	60,0	72,3	79,2	84,5	87,1	100,0
Fark	-1,1	-35,2	-39,8	-28,2	1,1	9,0	
İlgili Vade Diliminin %'si	-11,3	-67,7	-37,6	168,4	551,2	305,9	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 1,1'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 11,3'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 35,2'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 67,7'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.51. 31.3.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	71,5	9,6	2,9	0,2	0,0	0,0	0,0	7,2
Bankalar	9,5	20,1	0,8	0,5	1,8	2,5	0,0	5,3
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,5	1,5	2,2	1,9	2,4	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,3	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,9	2,4	3,1	14,7	23,3	14,6	0,5	13,1
Verilen Krediler	14,5	54,7	81,0	62,4	44,7	58,6	8,2	50,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,5	10,0	19,7	27,6	21,8	0,0	16,5
Diğer Varlıklar	3,3	1,8	0,5	0,2	0,7	0,1	91,3	4,4
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	3,9	2,7	1,2	1,1	0,2	0,0	0,0	2,0
Diğer Mevduat	87,1	81,3	83,2	38,3	1,1	0,6	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,3	1,9	9,7	52,9	78,4	83,6	0,0	11,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	10,3	3,1	2,0	4,2	0,0	0,0	6,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,7	2,2	0,7	0,7	0,3	0,0	0,2	1,8
Diğer Yükümlülükler	4,0	1,6	2,1	5,1	15,8	15,8	99,8	16,3
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.52. 31.3.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	73,2	23,3	2,9	0,7	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	13,4	67,2	1,1	2,0	11,9	4,5	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	5,5	7,1	29,7	43,3	14,3	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	1,2	98,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	3,3	1,7	23,2	60,8	10,4	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,1	19,1	11,4	25,5	30,3	10,9	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,6	4,3	24,7	57,2	12,3	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	5,6	7,2	0,8	1,1	5,3	0,2	79,8	100,0
Toplam Varlıklar	7,4	17,6	7,1	20,6	34,2	9,3	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	19,0	70,9	6,0	3,6	0,5	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	13,5	69,0	13,2	4,2	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,2	8,4	8,1	30,2	35,0	18,1	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	89,2	5,0	2,2	3,6	0,0	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	25,1	65,6	4,0	2,6	1,0	0,0	1,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,3	5,2	1,3	2,1	5,1	2,5	81,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	9,6	52,6	9,8	6,8	5,3	2,6	13,3	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.53. 31.3.2009 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,3	1,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	7,2
Bankalar	0,7	3,5	0,1	0,1	0,6	0,2	0,0	5,3
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,5	0,7	0,2	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,4	0,2	3,0	8,0	1,4	0,0	13,1
Verilen Krediler	1,1	9,6	5,7	12,8	15,3	5,5	0,3	50,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	0,7	4,1	9,4	2,0	0,0	16,5
Diğer Varlıklar	0,2	0,3	0,0	0,0	0,2	0,0	3,5	4,4
Toplam Varlıklar	7,4	17,6	7,1	20,6	34,2	9,3	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	2,0
Diğer Mevduat	8,3	42,8	8,2	2,6	0,1	0,0	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,0	1,0	3,6	4,2	2,1	0,0	11,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,4	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0	6,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,5	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Diğer Yükümlülükler	0,4	0,9	0,2	0,3	0,8	0,4	13,3	16,3
Toplam Yükümlülükler	9,6	52,6	9,8	6,8	5,3	2,6	13,3	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 62'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 42,8'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 66,8'lik ağırlığa sahip olan vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.54. 31.3.2009 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,4	24,9	32,0	52,6	86,8	96,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	9,6	62,2	72,0	78,8	84,1	86,7	100,0
Fark	-2,2	-37,2	-40,0	-26,2	2,7	9,5	
İlgili Vade Diliminin %'si	-22,7	-66,5	-27,9	205,4	547,5	263,2	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 2,2'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 22,7'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 37,2'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 66,5'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.55. 30.6.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	68,0	8,1	3,6	0,1	0,0	0,0	0,0	6,8
Bankalar	14,1	23,2	1,3	0,4	1,8	3,8	0,0	6,2
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,5	1,9	2,5	1,4	2,5	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	1,1	4,4	16,6	25,5	15,2	0,4	14,3
Verilen Krediler	14,0	57,6	79,5	61,3	42,2	57,3	7,4	49,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,9	9,0	18,9	28,5	21,1	0,0	16,5
Diğer Varlıklar	3,2	2,1	0,3	0,2	0,6	0,1	92,2	4,5
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	3,9	3,6	2,1	1,2	0,2	0,0	0,0	2,6
Diğer Mevduat	85,7	80,1	76,9	34,9	1,1	0,7	0,0	60,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,3	1,7	11,7	50,2	78,8	83,6	0,0	11,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	10,7	6,2	7,9	2,0	0,0	0,0	6,8
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,9	2,4	0,8	0,8	1,3	0,0	0,2	1,9
Diğer Yükümlülükler	5,2	1,6	2,4	5,2	16,6	15,7	99,8	16,9
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir

Tablo 1.56. 30.6.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	75,0	20,9	3,7	0,4	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	16,9	64,8	1,5	1,3	10,1	5,5	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	6,4	9,0	34,1	35,3	15,2	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,3	99,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,3	2,1	23,0	63,6	9,5	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,1	20,4	11,2	24,7	30,6	10,4	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,9	3,8	22,6	61,3	11,4	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	5,4	8,3	0,5	1,0	4,6	0,2	80,1	100,0
Toplam Varlıklar	7,4	17,4	6,9	19,8	35,6	8,9	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	15,2	72,6	9,6	2,3	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	14,0	68,0	14,9	2,9	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,3	7,8	12,5	23,4	37,2	18,7	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	81,9	10,7	5,9	1,5	0,0	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	25,1	63,1	4,6	2,1	3,6	0,0	1,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,1	4,8	1,6	1,6	5,1	2,3	81,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,0	51,7	11,8	5,1	5,2	2,5	13,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.57. 30.6.2009 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,1	1,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8
Bankalar	1,0	4,0	0,1	0,1	0,6	0,3	0,0	6,2
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,5	0,5	0,2	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,2	0,3	3,3	9,1	1,4	0,0	14,3
Verilen Krediler	1,0	10,0	5,5	12,2	15,0	5,1	0,3	49,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	0,6	3,7	10,1	1,9	0,0	16,5
Diğer Varlıklar	0,2	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	3,6	4,5
Toplam Varlıklar	7,4	17,4	6,9	19,8	35,6	8,9	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,9	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	2,6
Diğer Mevduat	8,5	41,4	9,0	1,8	0,1	0,0	0,0	60,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,9	1,4	2,6	4,1	2,1	0,0	11,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,6	0,7	0,4	0,1	0,0	0,0	6,8
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,5	1,2	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	1,9
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,8	0,3	0,3	0,9	0,4	13,8	16,9
Toplam Yükümlülükler	10,0	51,7	11,8	5,1	5,2	2,5	13,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 60,8'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 41,4'ünün 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 65,7'lik ağırlığa sahip olan vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.58. 30.6.2009 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,4	24,8	31,8	51,6	87,2	96,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,0	61,7	73,4	78,5	83,7	86,2	100,0
Fark	-2,5	-36,8	-41,7	-27,0	3,5	9,9	
İlgili Vade Diliminin %'si	-25,1	-66,3	-41,0	288,0	589,2	265,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 2,5'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 25,1'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 36,8'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 66,3'üne karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.59. 30.9.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	70,2	7,8	3,6	0,2	0,0	0,0	0,0	7,1
Bankalar	11,2	19,0	2,4	0,3	1,7	3,7	0,0	5,3
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,5	0,9	3,2	1,3	2,6	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,1	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,7	0,7	5,8	19,8	28,9	16,4	0,4	16,3
Verilen Krediler	14,6	56,1	79,2	59,3	41,8	56,3	8,4	48,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	5,2	7,6	17,0	25,8	20,7	0,0	15,8
Diğer Varlıklar	3,2	2,4	0,5	0,2	0,5	0,2	91,2	4,6
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,0	3,2	1,2	1,2	0,1	0,0	0,0	2,2
Diğer Mevduat	88,4	79,8	78,0	42,1	1,3	0,4	0,0	61,1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	1,6	7,5	43,8	77,7	80,8	0,0	10,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	11,3	10,0	6,9	1,0	1,3	0,0	7,3
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	3,9	2,5	0,7	1,1	0,2	0,0	0,2	1,8
Diğer Yükümlülükler	3,6	1,7	2,6	4,9	19,5	17,5	99,8	17,6
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.60. 30.9.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	77,4	18,8	3,3	0,5	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	16,6	61,9	3,0	1,3	11,2	6,1	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	5,3	3,8	44,8	30,7	15,3	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,4	99,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	0,7	2,3	25,0	62,9	8,7	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,4	20,0	10,5	25,5	30,8	10,1	0,7	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	5,6	3,1	22,2	57,9	11,3	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	5,4	9,1	0,6	0,7	4,2	0,3	79,6	100,0
Toplam Varlıklar	7,8	17,1	6,4	20,6	35,5	8,6	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	19,4	69,6	7,2	3,4	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,7	63,5	16,4	4,2	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	7,9	9,6	26,9	36,9	18,6	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	75,5	17,6	5,8	0,6	0,4	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	23,4	65,8	5,1	3,6	0,5	0,0	1,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,2	4,6	1,9	1,7	5,3	2,3	82,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	48,7	12,8	6,2	4,7	2,3	14,4	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.61. 30.9.2009 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,5	1,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1
Bankalar	0,9	3,3	0,2	0,1	0,6	0,3	0,0	5,3
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,7	0,4	0,2	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,1	0,4	4,1	10,3	1,4	0,0	16,3
Verilen Krediler	1,1	9,6	5,1	12,3	14,8	4,8	0,3	48,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,9	0,5	3,5	9,2	1,8	0,0	15,8
Diğer Varlıklar	0,3	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	3,7	4,6
Toplam Varlıklar	7,8	17,1	6,4	20,6	35,5	8,6	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,5	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	2,2
Diğer Mevduat	9,6	38,8	10,0	2,6	0,1	0,0	0,0	61,1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,8	1,0	2,7	3,7	1,9	0,0	10,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,5	1,3	0,4	0,0	0,0	0,0	7,3
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,4	1,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,8
Diğer Yükümlülükler	0,4	0,8	0,3	0,3	0,9	0,4	14,4	17,6
Toplam Yükümlülükler	10,9	48,7	12,8	6,2	4,7	2,3	14,4	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 61,1'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 38,8'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 64,3'lük ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.62. 30.9.2009 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,8	24,9	31,3	51,9	87,4	96,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	59,5	72,4	78,5	83,3	85,6	100,0
Fark	-3,1	-34,6	-41,1	-26,6	4,1	10,4	
İlgili Vade Diliminin %'si	-28,0	-64,8	-50,1	236,4	648,7	274,5	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,1'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 28'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 34'6'sı karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 64,8'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.63. 31.12.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	68,0	7,3	3,0	0,1	0,0	0,0	0,0	6,2
Bankalar	11,8	18,0	2,3	0,4	1,6	3,4	0,0	5,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,8	2,7	2,0	0,9	2,0	0,1	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	9,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,7	2,9	16,7	21,5	30,1	21,6	0,4	18,9
Verilen Krediler	16,1	54,2	64,1	63,0	42,7	51,8	7,0	47,7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	5,3	10,9	12,9	24,3	21,0	0,0	15,0
Diğer Varlıklar	3,3	1,9	0,3	0,1	0,4	0,2	92,5	4,4
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	3,9	2,7	1,7	3,1	0,1	0,0	0,0	2,2
Diğer Mevduat	87,8	80,6	79,3	39,3	1,1	0,6	0,0	61,5
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,5	5,2	43,7	78,1	80,3	0,0	9,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,1	11,6	11,1	8,0	1,3	2,0	0,0	7,7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,1	2,4	0,8	0,6	0,4	0,0	0,2	1,8
Diğer Yükümlülükler	4,2	1,2	2,0	5,2	18,8	17,1	99,8	17,3
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.64. 31.12.2009 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	75,7	20,0	3,9	0,4	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	16,4	60,7	3,7	1,3	11,7	6,2	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	10,4	17,2	30,2	27,4	14,4	0,3	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,2	99,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,6	7,0	21,2	58,5	10,3	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,3	19,2	10,7	24,6	32,9	9,8	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	6,0	5,8	16,0	59,5	12,7	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	5,3	7,4	0,6	0,6	3,3	0,4	82,5	100,0
Toplam Varlıklar	6,9	16,9	8,0	18,6	36,7	9,0	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	19,2	63,3	8,9	8,3	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,3	65,7	15,1	3,7	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,0	6,4	26,8	39,1	19,6	0,1	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,1	75,6	16,9	6,0	0,8	0,6	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	24,2	66,0	5,1	2,0	1,0	0,0	1,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,6	3,5	1,3	1,7	5,1	2,3	83,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,7	50,2	11,7	5,8	4,7	2,3	14,5	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.65. 31.12.2009 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,7	1,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2
Bankalar	0,8	3,0	0,2	0,1	0,6	0,3	0,0	5,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,2	0,4	0,3	0,2	0,0	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,5	1,3	4,0	11,0	2,0	0,0	18,9
Verilen Krediler	1,1	9,2	5,1	11,7	15,7	4,7	0,3	47,7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,9	0,9	2,4	8,9	1,9	0,0	15,0
Diğer Varlıklar	0,2	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	3,6	4,4
Toplam Varlıklar	6,9	16,9	8,0	18,6	36,7	9,0	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,4	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	2,2
Diğer Mevduat	9,4	40,4	9,3	2,3	0,1	0,0	0,0	61,5
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,8	0,6	2,5	3,7	1,9	0,0	9,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,8	1,3	0,5	0,1	0,0	0,0	7,7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,4	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Diğer Yükümlülükler	0,4	0,6	0,2	0,3	0,9	0,4	14,5	17,3
Toplam Yükümlülükler	10,7	50,2	11,7	5,8	4,7	2,3	14,5	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 61,5'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 40,4'ünün 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 66,6'lık ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.66. 31.12.2009 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	6,9	23,8	31,8	50,4	87,1	96,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,7	60,9	72,6	78,4	83,2	85,5	100,0
Fark	-3,8	-37,1	-40,9	-28,0	3,9	10,6	
İlgili Vade Diliminin %'si	-35,4	-66,2	-32,0	221,7	676,2	291,6	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,8'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 35,4'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 37,1'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 66,2'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.67. 31.3.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	63,6	8,1	2,9	0,1	0,0	0,0	0,0	5,0
Bankalar	11,2	18,7	2,5	0,3	1,7	3,0	0,0	4,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,6	1,3	2,5	0,9	2,0	0,0	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,1	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	1,0	2,9	10,7	23,9	31,6	26,0	0,6	20,6
Verilen Krediler	20,0	55,9	79,9	56,1	45,2	50,2	7,1	49,1
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,0	2,3	17,0	20,3	18,6	0,0	13,4
Diğer Varlıklar	4,1	2,3	0,4	0,1	0,4	0,3	92,3	4,4
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,2	3,2	1,0	3,4	0,7	0,0	0,0	2,4
Diğer Mevduat	87,9	82,0	78,0	37,6	1,4	0,7	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,9	6,0	45,1	77,0	76,7	0,0	9,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	9,0	12,2	7,0	1,0	3,2	0,0	6,5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	4,1	2,6	0,7	0,7	0,3	0,0	0,3	1,9
Diğer Yükümlülükler	3,8	1,2	2,0	6,1	19,5	19,2	99,7	17,6
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.68. 31.3.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	69,4	26,3	3,8	0,5	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	12,8	63,4	3,4	1,4	12,8	6,2	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	8,3	6,6	42,9	26,2	15,8	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,2	99,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,3	3,4	24,5	57,1	12,4	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,2	18,5	10,5	24,1	34,1	10,0	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,4	1,1	26,8	56,1	13,6	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	5,1	8,6	0,5	0,6	3,3	0,6	81,3	100,0
Toplam Varlıklar	5,5	16,2	6,4	21,1	37,1	9,8	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	18,1	67,6	4,8	8,1	1,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	14,6	66,9	14,9	3,5	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	9,9	7,4	27,1	37,2	18,4	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	69,9	22,2	6,1	0,7	1,1	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,8	68,6	4,4	2,1	0,7	0,0	2,5	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,2	3,5	1,4	2,0	5,1	2,5	83,3	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,3	50,5	11,8	5,7	4,6	2,3	14,7	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.69. 31.3.2010 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	3,5	1,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0
Bankalar	0,6	3,0	0,2	0,1	0,6	0,3	0,0	4,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,5	0,3	0,2	0,0	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,5	0,7	5,0	11,7	2,6	0,0	20,6
Verilen Krediler	1,1	9,1	5,1	11,8	16,7	4,9	0,3	49,1
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	0,1	3,6	7,5	1,8	0,0	13,4
Diğer Varlıklar	0,2	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,6	4,4
Toplam Varlıklar	5,5	16,2	6,4	21,1	37,1	9,8	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,6	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	2,4
Diğer Mevduat	9,1	41,4	9,2	2,2	0,1	0,0	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,9	0,7	2,6	3,5	1,7	0,0	9,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	4,6	1,4	0,4	0,0	0,1	0,0	6,5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,4	1,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
Diğer Yükümlülükler	0,4	0,6	0,2	0,4	0,9	0,4	14,7	17,6
Toplam Yükümlülükler	10,3	50,5	11,8	5,7	4,6	2,3	14,7	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 62'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 41,4'ünün 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 69,7'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.70. 31.3.2010 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	5,5	21,7	28,1	49,2	86,3	96,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,3	60,9	72,6	78,4	83,0	85,3	100,0
Fark	-4,9	-39,2	-44,5	-29,1	3,3	10,9	
İlgili Vade Diliminin %'si	-46,9	-67,8	-45,2	269,6	707,6	332,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,9'unu karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 46,9'unu oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 39,2'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 67,8'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.71. 30.6.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	65,6	8,9	2,5	0,1	0,0	0,0	0,1	6,0
Bankalar	11,9	13,9	2,2	0,2	1,6	2,8	0,0	4,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	0,8	1,3	3,3	1,1	1,8	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,9	3,6	14,4	19,9	29,9	28,9	0,8	19,6
Verilen Krediler	16,9	62,3	59,5	64,8	47,7	49,0	6,7	50,7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	19,9	11,6	19,3	17,3	0,0	12,8
Diğer Varlıklar	4,6	2,9	0,2	0,1	0,4	0,3	92,4	4,3
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,6	3,0	2,1	3,8	0,6	0,0	0,0	2,5
Diğer Mevduat	86,8	81,4	77,0	29,7	2,0	1,0	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,7	9,9	51,3	77,1	75,5	0,0	9,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	9,7	8,8	7,6	1,0	3,6	0,0	6,5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	3,8	2,7	0,7	0,9	0,4	0,0	0,2	2,0
Diğer Yükümlülükler	4,7	1,6	1,4	6,7	18,8	19,9	99,8	17,3
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.72. 30.6.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	72,8	23,5	3,3	0,3	0,0	0,0	0,1	100,0
Bankalar	19,5	53,8	4,2	0,7	14,8	7,1	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,4	8,3	7,1	42,6	28,6	13,0	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,9	5,8	19,0	56,4	15,4	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,2	19,3	9,2	23,9	34,7	10,1	0,5	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,6	12,3	17,1	56,0	14,1	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	7,0	10,8	0,4	0,5	3,1	0,6	77,5	100,0
Toplam Varlıklar	6,7	15,8	7,9	18,7	36,9	10,4	3,6	100,0
Bankalar Mevduatı	20,1	60,6	10,7	7,4	1,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,3	66,2	16,0	2,4	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,6	13,2	26,1	35,5	16,6	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	75,0	17,4	5,8	0,7	1,2	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,4	69,3	4,6	2,2	0,9	0,0	1,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,0	4,6	1,1	1,9	4,9	2,5	82,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	50,5	12,9	4,9	4,5	2,1	14,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.73. 30.6.2010 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,4	1,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
Bankalar	0,8	2,2	0,2	0,0	0,6	0,3	0,0	4,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,6	0,4	0,2	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,6	1,1	3,7	11,0	3,0	0,0	19,6
Verilen Krediler	1,1	9,8	4,7	12,1	17,6	5,1	0,2	50,7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	1,6	2,2	7,1	1,8	0,0	12,8
Diğer Varlıklar	0,3	0,5	0,0	0,0	0,1	0,0	3,3	4,3
Toplam Varlıklar	6,7	15,8	7,9	18,7	36,9	10,4	3,6	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	1,5	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	2,5
Diğer Mevduat	9,5	41,0	9,9	1,5	0,1	0,0	0,0	62,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,8	1,3	2,5	3,4	1,6	0,0	9,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	4,9	1,1	0,4	0,0	0,1	0,0	6,5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	0,4	1,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,8	0,2	0,3	0,8	0,4	14,2	17,3
Toplam Yükümlülükler	10,9	50,5	12,9	4,9	4,5	2,1	14,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 62'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 41'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 70,3'lük ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.74. 30.6.2010 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	6,7	22,4	30,3	49,0	86,0	96,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	61,4	74,3	79,2	83,7	85,8	100,0
Fark	-4,3	-39,0	-44,0	-30,2	2,3	10,6	
İlgili Vade Diliminin %'si	-39,1	-68,7	-38,6	280,4	730,3	390,0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 39,1'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 39'u karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 68,7'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.75. 30.9.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	58,6	10,1	2,5	0,2	0,0	0,0	0,0	5,4
Bankalar	16,2	13,6	1,8	0,7	1,3	2,3	0,0	4,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	0,5	2,8	2,5	1,6	1,9	0,0	1,6
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	7,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	1,0	1,6	15,0	21,4	30,3	32,3	0,8	20,4
Verilen Krediler	18,7	61,3	74,6	63,5	49,0	48,1	6,6	52,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,3	3,0	11,6	17,4	15,0	0,0	10,9
Diğer Varlıklar	5,3	3,4	0,3	0,1	0,4	0,4	92,6	4,5
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,8	3,4	3,3	1,0	0,6	0,0	0,0	2,7
Diğer Mevduat	86,3	80,5	84,2	35,6	2,3	1,0	0,0	61,7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,6	4,3	51,7	71,7	74,1	0,0	9,4
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	10,0	5,4	3,5	1,0	4,0	0,0	5,9
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,1	0,4	3,7	0,0	0,0	0,2
Muhtelif Borçlar	3,9	2,8	0,8	0,9	0,3	0,0	0,2	2,0
Diğer Yükümlülükler	4,9	1,8	1,8	6,8	20,4	20,9	99,8	18,2
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.76. 30.9.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	67,4	28,6	3,2	0,7	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	24,8	51,3	3,0	3,1	11,3	6,3	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,5	5,3	12,2	31,2	37,3	13,4	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,2	5,1	20,5	55,0	17,7	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,3	18,2	10,0	23,9	34,9	10,3	0,5	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	3,2	1,9	20,8	58,9	15,2	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	7,4	11,7	0,5	0,4	2,9	0,9	76,2	100,0
Toplam Varlıklar	6,3	15,4	7,0	19,5	37,0	11,1	3,7	100,0
Bankalar Mevduatı	19,4	61,1	15,9	2,5	1,0	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,2	63,3	17,5	3,7	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,1	5,9	35,5	33,9	16,6	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,1	82,2	11,8	3,8	0,7	1,4	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,8	67,8	5,1	3,0	0,7	0,0	1,7	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,0	4,7	1,3	2,4	5,0	2,4	81,3	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	48,5	12,9	6,4	4,4	2,1	14,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.77. 30.9.2010 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	3,7	1,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4
Bankalar	1,0	2,1	0,1	0,1	0,5	0,3	0,0	4,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,2	0,5	0,6	0,2	0,0	1,6
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,2	1,0	4,2	11,2	3,6	0,0	20,4
Verilen Krediler	1,2	9,5	5,2	12,4	18,1	5,3	0,2	52,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	0,2	2,3	6,4	1,7	0,0	10,9
Diğer Varlıklar	0,3	0,5	0,0	0,0	0,1	0,0	3,4	4,5
Toplam Varlıklar	6,3	15,4	7,0	19,5	37,0	11,1	3,7	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	1,6	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	2,7
Diğer Mevduat	9,4	39,1	10,8	2,3	0,1	0,0	0,0	61,7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,8	0,6	3,3	3,2	1,6	0,0	9,4
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	4,8	0,7	0,2	0,0	0,1	0,0	5,9
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
Muhtelif Borçlar	0,4	1,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	2,0
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,9	0,2	0,4	0,9	0,4	14,8	18,2
Toplam Yükümlülükler	10,9	48,5	12,9	6,4	4,4	2,1	14,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 61,7'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 39,1'inin 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 72,4'lük ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.78. 30.9.2010 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	6,3	21,7	28,7	48,2	85,2	96,3	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	59,4	72,2	78,7	83,1	85,2	100,0
Fark	-4,6	-37,7	-43,6	-30,4	2,1	11,1	
İlgili Vade Diliminin %'si	-42,4	-68,1	-45,6	204,9	738,4	430,1	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,6'sını karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 42,4'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 37,7'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 68,1'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.79. 31.12.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	68,5	9,3	3,2	0,3	0,0	0,0	0,0	6,2
Bankalar	10,4	12,0	2,6	0,7	0,7	2,0	0,0	3,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	1,0	2,5	1,3	1,2	1,4	0,0	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	7,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,8	5,3	8,5	18,6	30,4	35,5	0,8	20,7
Verilen Krediler	16,5	54,7	79,2	74,7	51,1	46,5	6,1	53,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	7,3	3,6	4,4	16,3	14,4	0,0	10,2
Diğer Varlıklar	3,7	2,5	0,4	0,1	0,3	0,2	93,1	4,1
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,5	4,1	2,7	1,8	0,6	0,0	0,0	3,0
Diğer Mevduat	86,4	80,0	81,5	31,7	2,5	0,9	0,0	60,9
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,1	8,6	51,2	72,1	76,1	0,0	10,3
Para Piyasalarından Borçlar	0,0	9,8	4,4	6,9	2,1	3,9	0,0	6,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,2	1,7	4,0	0,0	0,0	0,3
Muhtelif Borçlar	3,9	2,7	0,7	1,7	0,3	0,0	0,2	2,0
Diğer Yükümlülükler	5,1	1,1	1,9	5,1	18,4	19,2	99,7	17,5
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.80. 31.12.2010 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	71,5	24,5	3,2	0,7	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	19,7	57,0	4,7	3,2	8,0	7,4	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	14,6	13,6	18,2	38,0	15,5	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,2	99,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	4,2	2,6	15,1	55,6	22,1	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,0	16,8	9,3	23,7	36,4	11,3	0,4	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	11,7	2,2	7,2	60,6	18,3	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	5,8	9,8	0,5	0,6	2,6	0,8	80,0	100,0
Toplam Varlıklar	6,5	16,3	6,2	16,8	37,8	12,9	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	16,7	67,3	11,0	4,0	0,9	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,7	64,2	16,3	3,5	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	10,2	10,2	33,9	30,3	15,5	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,1	80,3	9,0	7,8	1,5	1,4	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,5	65,8	4,5	5,8	0,7	0,0	1,8	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,3	3,2	1,3	2,0	4,5	2,3	83,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,1	48,9	12,2	6,8	4,3	2,1	14,6	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.81. 31.12.2010 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,4	1,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2
Bankalar	0,7	2,0	0,2	0,1	0,3	0,3	0,0	3,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,2	0,2	0,2	0,4	0,2	0,0	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,9	0,5	3,1	11,5	4,6	0,0	20,7
Verilen Krediler	1,1	8,9	4,9	12,5	19,3	6,0	0,2	53,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,2	0,2	0,7	6,2	1,9	0,0	10,2
Diğer Varlıklar	0,2	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,3	4,1
Toplam Varlıklar	6,5	16,3	6,2	16,8	37,8	12,9	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	2,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	3,0
Diğer Mevduat	9,6	39,1	10,0	2,2	0,1	0,0	0,0	60,9
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,0	1,0	3,5	3,1	1,6	0,0	10,3
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	4,8	0,5	0,5	0,1	0,1	0,0	6,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	0,3
Muhtelif Borçlar	0,4	1,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	2,0
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,6	0,2	0,3	0,8	0,4	14,6	17,5
Toplam Yükümlülükler	11,1	48,9	12,2	6,8	4,3	2,1	14,6	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 60,9'luk ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 39,1'inin 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 73,7'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.82. 31.12.2010 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	6,5	22,8	29,0	45,8	83,6	96,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,1	60,0	72,2	79,0	83,3	85,4	100,0
Fark	-4,6	-37,2	-43,2	-33,2	0,3	11,1	
İlgili Vade Diliminin %'si	-41,5	-66,6	-49,1	146,7	774,7	516,0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,6'sını karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 41,5'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 37,2'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 66,6'sına karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.83. 31.3.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	73,6	11,1	3,7	0,3	0,0	0,0	0,0	7,7
Bankalar	8,6	12,7	3,3	0,8	0,7	1,8	0,0	3,3
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,4	2,1	2,4	1,1	1,8	0,0	1,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	5,6	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,7	2,6	6,6	13,1	28,7	37,1	0,8	19,0
Verilen Krediler	13,7	64,1	81,3	76,0	54,2	44,3	5,6	54,8
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,7	1,7	7,3	15,0	14,8	0,0	9,1
Diğer Varlıklar	3,4	2,8	0,3	0,1	0,3	0,2	93,6	4,1
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	3,5	4,3	4,0	1,2	0,0	0,0	0,0	3,1
Diğer Mevduat	85,8	78,0	80,2	34,0	2,2	0,9	0,0	59,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,7	8,6	45,1	71,5	78,5	0,0	10,6
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	11,0	4,3	8,6	2,1	3,7	0,0	6,6
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,8	3,5	6,4	3,5	0,0	0,7
Muhtelif Borçlar	4,2	2,9	0,7	2,5	0,2	0,0	0,3	2,2
Diğer Yükümlülükler	6,5	1,3	1,4	5,1	17,6	13,4	99,7	17,0
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.84. 31.3.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	76,4	19,7	3,3	0,6	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	20,8	52,7	6,8	4,1	8,0	7,6	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	4,4	11,4	32,5	31,0	20,3	0,1	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	91,6	8,4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,8	2,4	11,7	56,0	27,6	0,1	100,0
Verilen Krediler	2,0	15,9	10,1	23,6	36,6	11,4	0,4	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,0	1,2	13,7	61,1	23,0	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	6,5	9,3	0,5	0,5	2,8	0,6	79,7	100,0
Toplam Varlıklar	8,0	13,6	6,8	17,0	37,0	14,1	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	12,4	67,0	17,4	3,2	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,4	62,1	17,9	4,4	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	11,9	10,9	33,0	28,5	15,6	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	78,9	8,6	10,0	1,4	1,2	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,1	63,4	4,5	8,8	0,4	0,0	1,7	100,0
Diğer Yükümlülükler	4,1	3,5	1,1	2,3	4,4	1,7	82,9	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,8	47,7	13,3	7,7	4,2	2,1	14,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.85. 31.3.2011 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,9	1,5	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7
Bankalar	0,7	1,7	0,2	0,1	0,3	0,2	0,0	3,3
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,4	0,4	0,3	0,0	1,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,3	0,5	2,2	10,6	5,2	0,0	19,0
Verilen Krediler	1,1	8,7	5,5	12,9	20,0	6,2	0,2	54,8
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,1	1,2	5,5	2,1	0,0	9,1
Diğer Varlıklar	0,3	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,3	4,1
Toplam Varlıklar	8,0	13,6	6,8	17,0	37,0	14,1	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	2,0	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	3,1
Diğer Mevduat	9,2	37,1	10,7	2,6	0,1	0,0	0,0	59,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,3	1,2	3,5	3,0	1,7	0,0	10,6
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,2	0,6	0,7	0,1	0,1	0,0	6,6
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,1	0,3	0,3	0,1	0,0	0,7
Muhtelif Borçlar	0,5	1,4	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	2,2
Diğer Yükümlülükler	0,7	0,6	0,2	0,4	0,7	0,3	14,1	17,0
Toplam Yükümlülükler	10,8	47,7	13,3	7,7	4,2	2,1	14,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 59,8'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 37,1'inin 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 63,8'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.86. 31.3.2011 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	8,0	21,6	28,4	45,4	82,4	96,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,8	58,4	71,8	79,5	83,7	85,8	100,0
Fark	-2,8	-36,9	-43,4	-34,1	-1,4	10,6	
İlgili Vade Diliminin %'si	-26,1	-71,5	-48,9	119,9	775,9	569,0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 2,8'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 26,1'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 36,9'u karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin %71,5'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.87. 30.6.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	79,4	15,1	5,6	0,2	0,0	0,0	0,0	10,6
Bankalar	6,7	10,7	3,4	1,2	0,7	1,7	0,0	3,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	0,6	2,0	2,6	1,4	1,7	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	3,4	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,4	2,4	6,9	9,5	27,0	35,2	0,8	17,2
Verilen Krediler	10,1	64,3	73,9	81,9	56,4	47,6	5,5	55,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	7,0	4,3	14,2	13,7	0,0	8,3
Diğer Varlıklar	3,3	3,2	0,5	0,1	0,3	0,2	93,8	4,1
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,0	3,5	3,0	4,2	0,3	0,0	0,7	3,0
Diğer Mevduat	84,9	73,1	79,8	29,7	2,7	0,8	0,0	57,2
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,5	10,5	42,0	63,8	80,2	0,0	10,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	16,6	4,5	12,8	4,5	3,4	0,0	9,7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,1	0,5	7,1	9,1	6,8	0,0	1,3
Muhtelif Borçlar	3,9	2,9	0,6	0,2	0,2	0,0	0,2	1,9
Diğer Yükümlülükler	7,2	1,3	1,0	4,1	19,3	8,7	99,1	16,3
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.88. 30.6.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	77,8	18,4	3,4	0,4	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	23,4	46,3	7,3	6,9	8,1	8,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,6	5,2	9,4	31,3	35,9	17,5	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,5	90,5	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,8	2,6	9,1	56,4	29,6	0,1	100,0
Verilen Krediler	1,9	15,1	8,7	24,6	36,9	12,5	0,3	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,4	5,5	8,6	61,6	23,8	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	8,5	10,2	0,8	0,6	2,4	0,7	76,9	100,0
Toplam Varlıklar	10,4	12,9	6,5	16,5	35,9	14,4	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	14,8	55,4	14,5	11,8	0,5	0,0	3,0	100,0
Diğer Mevduat	16,4	59,4	19,7	4,4	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	10,8	13,8	33,0	26,1	16,2	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	79,5	6,6	11,1	2,0	0,8	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	22,7	69,5	4,7	1,0	0,4	0,0	1,7	100,0
Diğer Yükümlülükler	4,9	3,8	0,9	2,1	5,2	1,2	82,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,0	46,5	14,1	8,4	4,4	2,2	13,5	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.89. 30.6.2011 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	8,3	1,9	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6
Bankalar	0,7	1,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	3,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,4	0,5	0,2	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,3	0,4	1,6	9,7	5,1	0,0	17,2
Verilen Krediler	1,0	8,3	4,8	13,5	20,3	6,9	0,2	55,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,0	0,5	0,7	5,1	2,0	0,0	8,3
Diğer Varlıklar	0,3	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,1	4,1
Toplam Varlıklar	10,4	12,9	6,5	16,5	35,9	14,4	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	0,4	1,6	0,4	0,3	0,0	0,0	0,1	3,0
Diğer Mevduat	9,4	34,0	11,3	2,5	0,1	0,0	0,0	57,2
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,2	1,5	3,5	2,8	1,7	0,0	10,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	7,7	0,6	1,1	0,2	0,1	0,0	9,7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,1	0,6	0,4	0,1	0,0	1,3
Muhtelif Borçlar	0,4	1,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
Diğer Yükümlülükler	0,8	0,6	0,1	0,3	0,8	0,2	13,3	16,3
Toplam Yükümlülükler	11,0	46,5	14,1	8,4	4,4	2,2	13,5	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 57,2'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 34'ünün 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 72,2'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.90. 30.6.2011 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	10,4	23,3	29,8	46,3	82,2	96,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,0	57,5	71,6	80,0	84,4	86,5	100,0
Fark	-0,6	-34,2	-41,8	-33,7	-2,2	10,1	
İlgili Vade Diliminin %'si	-5,5	-72,2	-54,1	96,1	722,6	569,6	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 0,6'sını karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 5,5'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 34,2'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 72,2'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.91. 30.9.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	75,4	16,4	4,9	0,4	0,0	0,0	0,0	10,1
Bankalar	9,2	12,9	2,4	1,3	0,7	1,8	0,0	3,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	1,0	4,3	3,6	1,5	1,8	0,0	1,8
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,6	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	1,8	1,7	9,7	27,0	34,2	0,8	16,7
Verilen Krediler	10,7	61,8	85,4	79,2	56,9	49,1	6,1	55,7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	0,7	5,6	13,6	12,9	0,0	7,8
Diğer Varlıklar	4,2	4,3	0,3	0,3	0,4	0,3	93,1	4,2
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,9	3,7	3,4	3,1	0,3	0,0	0,7	3,1
Diğer Mevduat	84,3	70,0	79,4	36,2	3,7	0,8	0,0	56,1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,6	7,2	44,0	62,4	78,8	0,0	11,2
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	18,4	5,7	8,1	4,3	2,9	0,0	10,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	2,2	3,8	8,9	7,7	0,0	1,4
Muhtelif Borçlar	3,7	3,2	0,6	0,2	0,1	0,0	0,2	1,9
Diğer Yükümlülükler	7,1	1,7	1,6	4,6	20,3	9,8	99,0	16,3
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.92. 30.9.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	75,8	20,4	3,1	0,7	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	27,4	47,5	4,6	6,2	6,9	7,4	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	6,7	15,2	33,4	30,8	13,7	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	91,0	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,3	0,6	9,9	58,8	28,9	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,0	14,0	9,9	24,2	37,2	12,4	0,4	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	0,6	12,2	63,3	23,4	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	10,2	13,0	0,4	1,1	3,2	0,9	71,2	100,0
Toplam Varlıklar	10,2	12,6	6,5	17,0	36,4	14,1	3,2	100,0
Bankalar Mevduatı	17,1	52,2	17,6	9,6	0,4	0,0	3,1	100,0
Diğer Mevduat	16,3	54,5	22,6	6,2	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	10,0	10,4	37,9	26,3	15,4	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	80,4	9,1	7,8	2,0	0,6	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	21,1	71,3	4,7	1,0	0,3	0,0	1,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	4,7	4,6	1,5	2,7	5,8	1,3	79,2	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	43,6	16,0	9,6	4,7	2,2	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.93. 30.9.2011 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	7,7	2,1	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	10,1
Bankalar	0,9	1,6	0,2	0,2	0,2	0,3	0,0	3,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,3	0,6	0,6	0,3	0,0	1,8
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,2	0,1	1,7	9,8	4,8	0,0	16,7
Verilen Krediler	1,1	7,8	5,5	13,5	20,7	6,9	0,2	55,7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,0	0,0	0,9	4,9	1,8	0,0	7,8
Diğer Varlıklar	0,4	0,5	0,0	0,0	0,1	0,0	3,0	4,2
Toplam Varlıklar	10,2	12,6	6,5	17,0	36,4	14,1	3,2	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	1,6	0,5	0,3	0,0	0,0	0,1	3,1
Diğer Mevduat	9,2	30,5	12,7	3,5	0,2	0,0	0,0	56,1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,1	1,2	4,2	2,9	1,7	0,0	11,2
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	8,0	0,9	0,8	0,2	0,1	0,0	10,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,1	0,3	0,4	0,4	0,2	0,0	1,4
Muhtelif Borçlar	0,4	1,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
Diğer Yükümlülükler	0,8	0,8	0,3	0,4	1,0	0,2	12,9	16,3
Toplam Yükümlülükler	10,9	43,6	16,0	9,6	4,7	2,2	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 56,1'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,5'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 72,4'lük ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.94. 30.9.2011 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	10,2	22,8	29,2	46,3	82,7	96,8	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	54,5	70,5	80,1	84,8	86,9	100,0
Fark	-0,7	-31,7	-41,2	-33,8	-2,1	9,8	
İlgili Vade Diliminin %'si	-6,4	-71,1	-59,6	77,2	675,3	546,1	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 0,7'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 6,4'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 31,7'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 71,1'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık

sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.95. 31.12.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	70,2	16,6	3,5	0,8	0,0	0,0	0,0	8,2
Bankalar	10,4	12,6	2,8	1,2	0,6	1,8	0,0	3,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	1,8	2,7	2,1	1,4	1,3	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	2,8	5,6	7,7	26,7	32,2	0,8	16,6
Verilen Krediler	15,0	55,3	75,6	85,4	57,5	51,9	7,2	57,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	9,5	2,6	13,5	12,8	0,0	7,9
Diğer Varlıklar	3,7	2,5	0,4	0,3	0,3	0,1	92,0	3,8
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	5,5	4,6	3,4	2,5	0,3	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	86,4	72,5	79,8	32,8	2,3	0,6	0,0	56,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,5	9,9	48,0	61,1	78,5	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	15,4	2,9	6,9	4,7	4,3	0,0	8,5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,5	1,1	5,7	11,9	7,2	0,0	1,6
Muhtelif Borçlar	3,1	3,3	0,7	0,2	0,2	0,0	0,3	2,0
Diğer Yükümlülükler	5,1	1,3	2,2	3,9	19,6	9,4	99,7	16,1
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.96. 31.12.2011 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	65,4	30,0	3,0	1,6	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	22,4	52,7	5,6	5,4	6,7	7,2	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	17,8	12,7	22,2	34,9	12,3	0,1	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,5	2,4	7,4	59,6	27,7	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,0	14,3	9,2	23,8	37,3	13,0	0,4	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,6	8,3	5,3	62,8	22,9	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	7,4	9,6	0,7	1,2	2,4	0,4	78,3	100,0
Toplam Varlıklar	7,6	14,8	7,0	16,0	37,1	14,3	3,2	100,0
Bankalar Mevduatı	17,9	62,4	12,5	6,7	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	16,9	59,8	17,9	5,2	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	10,1	10,9	37,6	25,4	16,0	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	84,4	4,4	7,3	2,7	1,2	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	16,6	75,6	4,6	0,9	0,4	0,0	2,0	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,5	3,8	1,7	2,2	5,9	1,4	81,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,1	46,8	12,7	9,0	4,8	2,4	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 3 aya kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.97. 31.12.2011 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,3	2,5	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	8,2
Bankalar	0,8	1,9	0,2	0,2	0,2	0,3	0,0	3,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,3	0,2	0,3	0,5	0,2	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,4	0,4	1,2	9,9	4,6	0,0	16,6
Verilen Krediler	1,1	8,2	5,3	13,7	21,3	7,4	0,2	57,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,7	0,4	5,0	1,8	0,0	7,9
Diğer Varlıklar	0,3	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,0	3,8
Toplam Varlıklar	7,6	14,8	7,0	16,0	37,1	14,3	3,2	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,1	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	9,6	34,0	10,1	3,0	0,1	0,0	0,0	56,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,2	1,3	4,3	2,9	1,9	0,0	11,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	7,2	0,4	0,6	0,2	0,1	0,0	8,5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,2	0,1	0,5	0,6	0,2	0,0	1,6
Muhtelif Borçlar	0,3	1,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,6	0,3	0,4	0,9	0,2	13,1	16,1
Toplam Yükümlülükler	11,1	46,8	12,7	9,0	4,8	2,4	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 56,8'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 34'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 73,8'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.98. 31.12.2011 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,6	22,4	29,4	45,4	82,5	96,8	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,1	57,9	70,7	79,7	84,5	86,9	100,0
Fark	-3,5	-35,5	-41,3	-34,3	-2,0	9,9	
İlgili Vade Diliminin %'si	-31,4	-68,4	-45,0	76,8	672,6	505,7	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,5'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 31,4'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 35,5'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 68,4'üne karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.99. 31.3.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	71,9	17,8	3,0	0,8	0,0	0,0	0,0	8,7
Bankalar	8,8	11,5	2,8	0,9	0,7	1,4	0,0	3,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	1,5	1,1	2,5	1,2	1,2	0,0	1,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	1,8	1,6	10,1	27,1	35,1	0,8	17,2
Verilen Krediler	15,4	60,8	90,5	82,6	57,4	50,5	7,0	58,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	0,6	3,1	13,4	11,7	0,0	7,2
Diğer Varlıklar	3,2	2,2	0,4	0,1	0,2	0,1	92,2	3,9
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	6,4	4,4	3,6	2,2	0,7	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	85,4	73,1	74,1	35,9	2,8	0,6	0,0	56,4
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,0	11,0	44,9	55,9	74,3	0,0	11,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	14,4	6,3	4,9	5,7	6,0	0,0	8,4
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,4	2,5	7,3	13,9	7,1	0,0	2,0
Muhtelif Borçlar	2,8	3,4	0,7	0,4	1,1	0,0	0,3	2,1
Diğer Yükümlülükler	5,4	1,3	1,8	4,3	20,0	11,9	99,7	16,8
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.100. 31.3.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	67,1	29,2	2,2	1,5	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	22,8	52,1	5,6	4,5	8,7	6,2	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	17,0	5,5	31,1	33,1	13,1	0,1	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,5	0,6	9,5	59,0	28,9	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,2	15,0	9,9	23,2	37,0	12,4	0,4	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,9	0,5	6,9	68,8	22,9	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	6,8	8,0	0,7	0,5	1,9	0,3	81,7	100,0
Toplam Varlıklar	8,2	14,3	6,3	16,3	37,3	14,2	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	19,4	59,7	14,4	5,6	0,9	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	15,8	60,3	18,2	5,4	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	12,8	13,9	34,6	23,7	14,9	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	79,7	10,5	5,0	3,2	1,6	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	13,8	75,6	4,7	1,5	2,3	0,0	2,2	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,4	3,6	1,5	2,2	5,6	1,6	82,2	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,5	46,5	13,9	8,5	4,7	2,2	13,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.101. 31.3.2012 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,9	2,6	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	8,7
Bankalar	0,7	1,6	0,2	0,1	0,3	0,2	0,0	3,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,2	0,1	0,4	0,4	0,2	0,0	1,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,3	0,1	1,6	10,1	5,0	0,0	17,2
Verilen Krediler	1,3	8,7	5,7	13,4	21,4	7,2	0,2	58,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,0	0,5	5,0	1,7	0,0	7,2
Diğer Varlıklar	0,3	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	3,2	3,9
Toplam Varlıklar	8,2	14,3	6,3	16,3	37,3	14,2	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	0,7	2,0	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	8,9	34,0	10,3	3,0	0,1	0,0	0,0	56,4
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,4	1,5	3,8	2,6	1,6	0,0	11,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	6,7	0,9	0,4	0,3	0,1	0,0	8,4
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,2	0,3	0,6	0,6	0,2	0,0	2,0
Muhtelif Borçlar	0,3	1,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,6	0,2	0,4	0,9	0,3	13,8	16,8
Toplam Yükümlülükler	10,5	46,5	13,9	8,5	4,7	2,2	13,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 56,4'lük ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 34'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,2'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.102. 31.3.2012 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	8,2	22,5	28,8	45,1	82,4	96,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,5	57,0	70,8	79,3	84,0	86,2	100,0
Fark	-2,3	-34,5	-42,0	-34,2	-1,6	10,4	
İlgili Vade Diliminin %'si	-22,0	-69,2	-54,5	91,8	699,0	542,5	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 2,3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 22'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 34,5'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 69,2'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.103. 30.6.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	66,9	20,3	4,7	0,5	0,0	0,0	0,0	8,2
Bankalar	9,0	10,2	2,5	0,6	0,7	1,2	0,0	2,9
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,6	1,6	2,4	1,3	1,2	0,1	1,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	7,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,7	0,4	6,2	12,5	24,8	36,3	0,9	16,6
Verilen Krediler	19,9	58,2	80,7	78,4	61,1	49,8	7,0	58,9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,6	4,0	5,5	11,8	11,4	0,0	7,1
Diğer Varlıklar	3,5	1,8	0,3	0,1	0,2	0,0	92,1	3,8
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	6,0	4,6	4,9	2,2	0,4	0,0	0,0	3,7
Diğer Mevduat	86,5	74,9	69,2	25,7	2,5	0,1	0,0	56,1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,0	14,3	48,8	57,4	69,0	0,0	11,3
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	12,1	6,4	8,8	2,6	9,7	0,0	7,6
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,9	2,7	9,2	15,8	10,1	0,0	2,5
Muhtelif Borçlar	2,8	3,5	0,8	0,5	0,9	0,0	0,4	2,2
Diğer Yükümlülükler	4,7	1,0	1,8	4,9	20,3	11,2	99,6	16,8
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.104. 30.6.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	56,4	38,3	4,0	1,2	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	21,2	54,1	6,1	3,9	8,8	5,9	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	6,9	8,9	34,4	36,8	12,9	0,1	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,1	99,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	0,4	2,7	13,8	52,2	30,6	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,3	15,2	9,7	24,3	36,2	11,8	0,4	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,2	4,0	14,1	58,2	22,4	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	6,5	7,5	0,5	0,5	2,2	0,1	82,8	100,0
Toplam Varlıklar	6,9	15,4	7,1	18,3	35,0	14,0	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	17,9	58,9	18,3	4,5	0,5	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	16,8	62,7	16,9	3,4	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	12,5	17,4	32,0	23,7	14,4	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	75,1	11,6	8,6	1,6	3,0	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	13,9	75,1	4,8	1,6	2,0	0,0	2,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,0	2,9	1,4	2,1	5,7	1,6	83,3	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	47,0	13,7	7,4	4,7	2,4	14,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.105. 30.6.2012 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,6	3,1	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	8,2
Bankalar	0,6	1,6	0,2	0,1	0,3	0,2	0,0	2,9
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,4	0,5	0,2	0,0	1,3
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,1	0,4	2,3	8,7	5,1	0,0	16,6
Verilen Krediler	1,4	9,0	5,7	14,3	21,4	7,0	0,2	58,9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,3	1,0	4,1	1,6	0,0	7,1
Diğer Varlıklar	0,2	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	3,1	3,8
Toplam Varlıklar	6,9	15,4	7,1	18,3	35,0	14,0	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	0,7	2,2	0,7	0,2	0,0	0,0	0,0	3,7
Diğer Mevduat	9,4	35,2	9,5	1,9	0,1	0,0	0,0	56,1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,4	2,0	3,6	2,7	1,6	0,0	11,3
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,7	0,9	0,7	0,1	0,2	0,0	7,6
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,4	0,4	0,7	0,7	0,2	0,0	2,5
Muhtelif Borçlar	0,3	1,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,2
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,5	0,2	0,4	0,9	0,3	13,9	16,8
Toplam Yükümlülükler	10,9	47,0	13,7	7,4	4,7	2,4	14,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 56,1'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 35,2'si 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,5'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.106. 30.6.2012 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	6,9	22,3	29,4	47,7	82,7	96,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,9	57,8	71,6	79,0	83,6	86,0	100,0
Fark	-4,0	-35,5	-42,2	-31,3	-1,0	10,6	
İlgili Vade Diliminin %'si	-36,6	-67,2	-48,4	147,4	647,9	492,5	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 36,6'sını oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 35,5'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 67,2'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.107. 30.9.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	68,2	24,9	4,4	1,2	0,0	0,0	0,0	9,5
Bankalar	9,5	8,4	2,3	0,5	0,7	1,1	0,0	2,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,5	2,8	3,3	1,5	1,0	0,1	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	6,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,8	0,3	4,4	14,2	24,3	34,7	0,9	16,1
Verilen Krediler	18,0	57,1	85,2	74,0	62,5	53,9	9,6	59,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	0,5	6,7	10,7	9,3	0,0	6,3
Diğer Varlıklar	3,6	2,0	0,3	0,1	0,2	0,0	89,5	3,8
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	5,1	5,0	4,2	1,6	0,4	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	88,2	74,5	72,6	31,1	2,9	0,1	0,0	56,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,3	11,2	45,8	51,3	65,7	0,0	10,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	11,8	6,0	7,3	3,9	10,2	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,7	3,3	8,8	19,1	13,3	0,0	2,7
Muhtelif Borçlar	3,2	3,8	0,8	0,4	0,9	0,0	0,3	2,3
Diğer Yükümlülükler	3,5	1,0	1,8	5,0	21,5	10,8	99,7	17,2
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.108. 30.9.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vade siz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıla- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	52,1	42,1	3,2	2,4	0,2	0,0	0,0	100,0
Bankalar	25,3	50,0	5,9	3,7	9,4	5,7	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	5,3	12,4	39,6	33,4	9,0	0,1	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	0,3	1,8	16,1	51,5	29,7	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,2	15,5	9,9	23,0	36,2	12,6	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,3	0,6	19,5	58,3	20,4	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	6,8	8,6	0,6	0,6	1,5	0,1	81,8	100,0
Toplam Varlıklar	7,3	16,1	6,8	18,4	34,2	13,8	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	15,6	63,5	16,4	3,9	0,6	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	17,0	60,2	17,9	4,7	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	13,5	14,1	35,6	21,9	14,9	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	74,0	11,5	8,5	2,5	3,5	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	14,9	74,8	4,9	1,4	1,8	0,0	2,1	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,2	2,5	1,5	2,4	5,8	1,5	84,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,8	45,2	13,8	8,5	4,7	2,5	14,5	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.109. 30.9.2012 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,0	4,0	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	9,5
Bankalar	0,7	1,4	0,2	0,1	0,3	0,2	0,0	2,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,2	0,6	0,5	0,1	0,0	1,5
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,1	0,3	2,6	8,3	4,8	0,0	16,1
Verilen Krediler	1,3	9,2	5,8	13,6	21,4	7,5	0,3	59,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,0	1,2	3,7	1,3	0,0	6,3
Diğer Varlıklar	0,3	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	3,1	3,8
Toplam Varlıklar	7,3	16,1	6,8	18,4	34,2	13,8	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,2	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	9,5	33,7	10,0	2,6	0,1	0,0	0,0	56,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,5	1,5	3,9	2,4	1,6	0,0	10,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,3	0,8	0,6	0,2	0,3	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,5	0,7	0,9	0,3	0,0	2,7
Muhtelif Borçlar	0,3	1,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3
Diğer Yükümlülükler	0,4	0,4	0,3	0,4	1,0	0,3	14,5	17,2
Toplam Yükümlülükler	10,8	45,2	13,8	8,5	4,7	2,5	14,5	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 56'lık ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 33,7'si 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,1'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.110. 30.9.2012 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,3	23,3	30,2	48,5	82,7	96,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,8	56,1	69,8	78,3	83,0	85,5	100,0
Fark	-3,5	-32,7	-39,7	-29,8	-0,3	11,1	
İlgili Vade Diliminin %'si	-32,8	-64,5	-50,4	116,1	633,3	458,1	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,5'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 32,8'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 32,7'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 64,5'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.111. 31.12.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	68,2	24,3	5,7	1,3	0,0	0,0	0,0	10,2
Bankalar	10,1	7,4	2,3	0,6	0,7	1,1	0,0	2,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,5	1,7	1,9	0,8	0,8	0,0	0,9
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	6,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	2,8	6,0	15,7	23,8	34,5	0,8	16,3
Verilen Krediler	16,6	55,1	83,2	71,3	66,3	57,3	9,4	59,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,6	0,8	9,0	8,2	6,3	0,0	5,4
Diğer Varlıklar	4,4	2,6	0,2	0,1	0,1	0,0	89,7	4,1
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,7	4,5	4,4	2,1	0,4	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	87,2	76,3	75,4	31,0	2,1	0,1	0,0	56,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,5	10,4	45,3	51,2	55,4	0,0	10,6
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	10,7	3,4	7,0	2,8	8,5	0,0	6,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,8	3,0	9,3	20,7	18,3	0,0	3,1
Muhtelif Borçlar	2,7	3,6	0,9	0,4	0,9	0,0	0,3	2,1
Diğer Yükümlülükler	5,4	1,5	2,5	4,9	21,8	17,7	99,7	18,7
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.112. 31.12.2012 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	54,1	39,7	3,8	2,4	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	30,4	45,9	5,8	4,0	8,3	5,5	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	8,8	12,2	39,2	28,1	11,5	0,1	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,1	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,9	2,5	18,4	47,2	28,5	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,3	15,5	9,5	22,9	36,2	13,1	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,8	1,0	32,1	49,3	15,8	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	8,8	10,7	0,3	0,5	1,1	0,0	78,5	100,0
Toplam Varlıklar	8,1	16,7	6,8	19,0	32,3	13,5	3,6	100,0
Bankalar Mevduatı	16,1	60,4	17,2	5,8	0,6	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	17,6	60,0	17,3	5,0	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	10,4	12,6	38,3	23,1	15,6	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	76,3	7,1	10,2	2,2	4,1	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	14,4	74,8	5,2	1,5	2,0	0,0	2,1	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,2	3,6	1,7	2,3	5,6	2,8	80,7	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,3	44,0	12,8	9,0	4,8	3,0	15,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.113. 31.12.2012 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,5	4,1	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	10,2
Bankalar	0,8	1,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0	2,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,4	0,3	0,1	0,0	0,9
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,5	0,4	3,0	7,7	4,7	0,0	16,3
Verilen Krediler	1,3	9,2	5,6	13,6	21,4	7,7	0,3	59,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,1	1,7	2,6	0,8	0,0	5,4
Diğer Varlıklar	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	4,1
Toplam Varlıklar	8,1	16,7	6,8	19,0	32,3	13,5	3,6	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	2,0	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	9,9	33,6	9,7	2,8	0,1	0,0	0,0	56,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,1	1,3	4,1	2,4	1,7	0,0	10,6
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	4,7	0,4	0,6	0,1	0,3	0,0	6,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,4	0,8	1,0	0,5	0,0	3,1
Muhtelif Borçlar	0,3	1,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,7	0,3	0,4	1,0	0,5	15,1	18,7
Toplam Yükümlülükler	11,3	44,0	12,8	9,0	4,8	3,0	15,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 56'lık ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 33,6'sı 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,6'lık ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.114. 31.12.2012 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	8,1	24,8	31,6	50,6	82,9	96,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,3	55,3	68,1	77,1	81,9	84,9	100,0
Fark	-3,2	-30,5	-36,6	-26,5	1,0	11,6	
İlgili Vade Diliminin %'si	-28,3	-62,1	-47,2	112,4	578,1	351,7	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,2'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 28,3'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 30,5'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 62,1'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.115. 31.3.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	71,8	26,3	4,3	1,8	0,0	0,0	0,0	11,1
Bankalar	6,5	8,0	2,0	0,7	0,6	1,1	0,0	2,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,6	1,5	1,1	1,3	1,4	0,1	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	7,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,7	2,5	9,8	15,6	21,5	34,0	0,9	15,4
Verilen Krediler	16,2	51,9	74,9	73,4	69,6	58,2	10,3	59,7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,6	7,1	7,3	6,7	5,3	0,0	5,0
Diğer Varlıklar	4,9	2,1	0,2	0,1	0,2	0,0	88,8	4,0
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	5,4	5,5	4,3	1,7	0,4	0,0	0,0	3,8
Diğer Mevduat	88,0	73,2	68,6	42,6	1,9	0,1	0,0	54,7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,8	13,9	38,7	49,9	53,4	0,0	11,2
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	12,1	4,4	4,8	3,6	8,7	0,0	6,8
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,6	5,0	7,2	24,0	21,6	0,0	3,4
Muhtelif Borçlar	2,8	3,7	0,9	0,3	0,8	0,0	0,3	2,2
Diğer Yükümlülükler	3,8	1,1	2,8	4,8	19,4	16,2	99,7	17,9
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 1 yıla kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 1 yıldan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.116. 31.3.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	51,9	42,2	2,8	3,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	20,5	56,1	5,8	4,9	7,1	5,6	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	9,7	10,8	20,8	40,6	17,7	0,3	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,9	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,9	4,6	18,8	43,9	29,3	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,2	15,5	9,0	23,0	36,7	13,0	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	5,8	10,2	27,4	42,4	14,2	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	9,9	9,4	0,4	0,6	1,7	0,1	78,0	100,0
Toplam Varlıklar	8,1	17,8	7,2	18,7	31,5	13,3	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	15,5	65,7	14,1	4,2	0,5	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	17,4	59,6	15,6	7,3	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	15,1	15,5	32,4	22,8	14,2	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	79,0	8,0	6,6	2,7	3,8	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	13,8	75,4	5,3	1,3	1,9	0,0	2,3	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,3	2,7	2,0	2,5	5,5	2,7	82,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,8	44,6	12,4	9,3	5,1	3,0	14,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.117. 31.3.2013 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,8	4,7	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	11,1
Bankalar	0,5	1,4	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	2,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,2	0,4	0,2	0,0	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,4	0,7	2,9	6,8	4,5	0,0	15,4
Verilen Krediler	1,3	9,3	5,4	13,7	21,9	7,8	0,4	59,7
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	0,5	1,4	2,1	0,7	0,0	5,0
Diğer Varlıklar	0,4	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,1	4,0
Toplam Varlıklar	8,1	17,8	7,2	18,7	31,5	13,3	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,5	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	3,8
Diğer Mevduat	9,5	32,6	8,5	4,0	0,1	0,0	0,0	54,7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,7	1,7	3,6	2,5	1,6	0,0	11,2
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,4	0,5	0,4	0,2	0,3	0,0	6,8
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,6	0,7	1,2	0,6	0,0	3,4
Muhtelif Borçlar	0,3	1,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Diğer Yükümlülükler	0,4	0,5	0,4	0,4	1,0	0,5	14,8	17,9
Toplam Yükümlülükler	10,8	44,6	12,4	9,3	5,1	3,0	14,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 54,7'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 32,6'sı 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,1'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.118. 31.3.2013 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	8,1	25,9	33,1	51,7	83,2	96,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	10,8	55,4	67,8	77,1	82,2	85,2	100,0
Fark	-2,7	-29,5	-34,7	-25,4	1,0	11,3	
İlgili Vade Diliminin %'si	-25,4	-60,0	-42,3	100,0	516,6	349,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 2,7'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 25,4'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 29,5'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 60'ına karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer

almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.119. 30.6.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	68,6	27,2	4,7	1,0	0,0	0,0	0,0	10,6
Bankalar	8,3	7,5	2,6	0,7	0,5	1,0	0,0	2,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	1,2	2,5	1,5	1,0	0,8	0,1	1,1
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	7,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	1,0	7,9	16,1	19,8	33,2	0,9	14,9
Verilen Krediler	19,1	53,4	77,0	73,0	73,2	59,8	9,9	61,6
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	4,4	7,6	5,2	5,2	0,0	4,2
Diğer Varlıklar	3,4	2,4	0,8	0,1	0,3	0,1	89,1	3,9
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,9	4,5	3,8	3,2	0,4	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	88,2	72,2	70,8	35,2	2,3	0,0	0,0	54,3
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	4,2	13,1	41,0	49,1	52,4	0,0	11,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	13,5	6,5	7,2	5,4	8,6	0,0	8,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,7	3,3	8,1	24,9	23,9	0,0	3,6
Muhtelif Borçlar	2,4	3,8	0,8	0,3	0,7	0,0	0,4	2,2
Diğer Yükümlülükler	4,5	1,2	1,7	4,9	17,2	15,0	99,6	16,9
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.120. 30.6.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	53,9	41,3	2,8	1,9	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	27,7	48,7	6,5	5,8	5,6	5,7	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,6	17,7	14,6	27,4	28,7	10,7	0,3	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,2	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,1	3,4	21,8	40,8	32,4	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,6	14,0	8,0	24,0	36,6	14,2	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,7	6,6	36,6	38,2	17,9	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	7,4	9,8	1,3	0,7	2,1	0,2	78,5	100,0
Toplam Varlıklar	8,4	16,2	6,4	20,3	30,8	14,6	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	16,1	59,4	14,7	9,1	0,6	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	17,9	58,7	17,0	6,2	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	15,8	14,7	33,4	22,3	13,9	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	74,1	10,6	8,5	3,6	3,3	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	12,4	76,9	4,8	1,3	1,8	0,0	2,8	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,9	3,1	1,3	2,8	5,4	2,7	81,8	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,0	44,2	13,1	9,5	5,3	3,1	13,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.121. 30.6.2013 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,7	4,4	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	10,6
Bankalar	0,7	1,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	2,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,0	1,1
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,2	0,5	3,3	6,1	4,8	0,0	14,9
Verilen Krediler	1,6	8,6	4,9	14,8	22,6	8,7	0,3	61,6
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,0	0,3	1,5	1,6	0,8	0,0	4,2
Diğer Varlıklar	0,3	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,0	3,9
Toplam Varlıklar	8,4	16,2	6,4	20,3	30,8	14,6	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	2,0	0,5	0,3	0,0	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	9,7	31,9	9,2	3,3	0,1	0,0	0,0	54,3
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,8	1,7	3,9	2,6	1,6	0,0	11,7
Para Piyasalarından Borçlar	0,0	6,0	0,9	0,7	0,3	0,3	0,0	8,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,4	0,8	1,3	0,7	0,0	3,6
Muhtelif Borçlar	0,3	1,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,2
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,5	0,2	0,5	0,9	0,5	13,8	16,9
Toplam Yükümlülükler	11,0	44,2	13,1	9,5	5,3	3,1	13,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 54,3'lük ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 31,9'u 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 76,5'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.122. 30.6.2013 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	8,4	24,5	30,9	51,2	82,0	96,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,0	55,2	68,3	77,8	83,0	86,1	100,0
Fark	-2,7	-30,7	-37,3	-26,6	-1,1	10,5	
İlgili Vade Diliminin %'si	-24,4	-63,4	-51,0	113,5	482,8	373,5	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 2,7'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 24,4'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 30'7'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 63,4'üne karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.123. 30.9.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	70,3	30,2	4,7	0,9	0,0	0,0	0,0	11,4
Bankalar	8,5	6,8	2,9	0,7	0,4	0,9	0,0	2,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	1,1	2,1	1,8	1,3	0,7	0,3	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	2,9	4,8	14,7	17,5	28,6	1,0	13,5
Verilen Krediler	15,7	48,5	78,6	75,0	75,4	60,6	10,0	61,6
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,8	6,4	6,7	5,0	9,2	0,0	4,8
Diğer Varlıklar	5,0	3,3	0,5	0,1	0,3	0,0	88,6	4,0
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,8	4,6	4,1	2,0	0,4	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	86,8	72,6	70,2	34,8	1,9	0,0	0,0	54,5
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,3	11,4	46,9	50,0	54,4	0,0	12,1
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	12,9	6,3	6,0	5,5	8,8	0,0	7,5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,6	5,2	5,6	24,1	22,4	0,0	3,6
Muhtelif Borçlar	2,9	4,1	0,7	0,2	0,7	0,0	0,5	2,3
Diğer Yükümlülükler	5,5	1,9	2,1	4,4	17,4	14,3	99,5	16,7
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.124. 30.9.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	51,3	44,0	3,0	1,6	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	29,0	46,2	8,6	5,4	5,0	5,8	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,6	15,9	12,6	29,2	31,3	9,4	0,9	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	3,6	2,6	21,3	37,3	34,7	0,2	100,0
Verilen Krediler	2,1	13,1	9,3	23,7	35,2	16,1	0,5	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,6	9,6	27,0	29,9	30,8	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	10,5	14,0	0,8	0,7	2,4	0,1	71,5	100,0
Toplam Varlıklar	8,4	16,6	7,3	19,5	28,8	16,3	3,2	100,0
Bankalar Mevduatı	16,6	58,3	18,4	6,1	0,6	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,5	55,8	19,1	6,4	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	11,4	14,0	38,6	21,8	14,2	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	72,0	12,5	7,9	3,9	3,7	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	14,9	75,2	4,5	1,1	1,6	0,0	2,7	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,8	4,7	1,8	2,6	5,5	2,7	78,8	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,6	41,9	14,8	10,0	5,3	3,2	13,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.125. 30.9.2013 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB Bankalar	5,9	5,0	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	11,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,7	1,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	2,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,2	0,2	0,3	0,4	0,1	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Verilen Krediler	0,0	0,5	0,3	2,9	5,0	4,7	0,0	13,5
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	1,3	8,1	5,7	14,6	21,7	9,9	0,3	61,6
Diğer Varlıklar	0,0	0,1	0,5	1,3	1,5	1,5	0,0	4,8
Toplam Varlıklar	0,4	0,6	0,0	0,0	0,1	0,0	2,8	4,0
Toplam Varlıklar	8,4	16,6	7,3	19,5	28,8	16,3	3,2	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	1,9	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	10,1	30,4	10,4	3,5	0,1	0,0	0,0	54,5
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,4	1,7	4,7	2,6	1,7	0,0	12,1
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,4	0,9	0,6	0,3	0,3	0,0	7,5
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,8	0,6	1,3	0,7	0,0	3,6
Muhtelif Borçlar	0,3	1,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,3
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,8	0,3	0,4	0,9	0,5	13,2	16,7
Toplam Yükümlülükler	11,6	41,9	14,8	10,0	5,3	3,2	13,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 54,5'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,4'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,1'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.126. 30.9.2013 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	8,4	25,0	32,3	51,7	80,5	96,8	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,6	53,5	68,3	78,3	83,6	86,8	100,0
Fark	-3,3	-28,5	-36,1	-26,6	-3,1	10,1	
İlgili Vade Diliminin %'si	-28,1	-60,2	-51,0	94,9	444,1	416,0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 28,1'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 28,5'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 60,2'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.127. 31.12.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	72,1	30,5	4,5	1,8	0,0	0,0	0,0	11,7
Bankalar	9,9	8,3	3,0	0,5	0,4	1,0	0,0	2,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	1,5	1,9	1,7	1,2	0,7	0,2	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,4	1,8	7,4	11,2	15,3	29,1	1,0	12,0
Verilen Krediler	12,5	49,1	77,4	79,4	77,5	53,2	12,3	62,1
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	5,3	5,3	5,3	15,9	0,0	5,5
Diğer Varlıklar	5,0	2,1	0,4	0,1	0,4	0,1	86,5	3,8
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,8	4,9	4,9	1,2	0,3	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	87,2	73,6	74,9	31,6	1,3	0,0	0,0	54,3
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,6	9,7	50,1	49,6	55,0	0,0	12,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	13,0	4,0	5,4	6,3	8,6	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,7	3,9	7,2	27,1	21,1	0,0	3,9
Muhtelif Borçlar	3,1	4,0	0,8	0,2	0,6	0,0	0,6	2,3
Diğer Yükümlülükler	4,9	1,3	1,8	4,2	14,7	15,2	99,4	16,0
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.128. 31.12.2013 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	51,8	42,1	2,9	3,2	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	30,4	48,9	8,0	3,4	4,1	5,3	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,4	20,0	11,6	29,3	29,0	9,1	0,5	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,4	4,6	18,9	37,5	36,0	0,3	100,0
Verilen Krediler	1,7	12,7	9,2	26,0	36,9	12,7	0,7	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,4	7,2	19,8	28,6	43,1	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	11,0	9,0	0,8	0,4	3,0	0,5	75,2	100,0
Toplam Varlıklar	8,4	16,1	7,4	20,3	29,6	14,9	3,3	100,0
Bankalar Mevduatı	16,1	59,4	19,7	4,2	0,6	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,3	56,0	18,8	6,8	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,2	10,3	45,3	21,8	14,4	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	74,5	7,6	8,8	5,0	4,1	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	15,8	73,4	4,5	1,1	1,6	0,0	3,5	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,5	3,3	1,5	3,1	5,2	3,2	80,2	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,4	41,3	13,6	11,7	5,7	3,4	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.129. 31.12.2013 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	6,0	4,9	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	11,7
Bankalar	0,8	1,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	2,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,2	0,1	0,4	0,3	0,1	0,0	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,3	0,5	2,3	4,5	4,3	0,0	12,0
Verilen Krediler	1,0	7,9	5,7	16,2	22,9	7,9	0,4	62,1
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,4	1,1	1,6	2,4	0,0	5,5
Diğer Varlıklar	0,4	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	2,9	3,8
Toplam Varlıklar	8,4	16,1	7,4	20,3	29,6	14,9	3,3	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	2,0	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	9,9	30,4	10,2	3,7	0,1	0,0	0,0	54,3
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,1	1,3	5,9	2,8	1,9	0,0	12,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,4	0,5	0,6	0,4	0,3	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,5	0,8	1,5	0,7	0,0	3,9
Muhtelif Borçlar	0,4	1,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,3
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,5	0,2	0,5	0,8	0,5	12,8	16,0
Toplam Yükümlülükler	11,4	41,3	13,6	11,7	5,7	3,4	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 54,3'lük ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,4'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 74,1'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.130. 31.12.2013 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	8,4	24,5	31,9	52,2	81,8	96,7	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,4	52,7	66,3	78,0	83,7	87,1	100,0
Fark	-3,0	-28,2	-34,4	-25,8	-1,9	9,6	
İlgili Vade Diliminin %'si	-26,3	-61,0	-45,8	73,9	420,9	339,2	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 26,3'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 28,2'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 61'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda açıkça yer

almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.131. 31.3.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	77,9	29,3	5,2	1,5	0,0	0,0	0,0	11,6
Bankalar	9,5	9,0	1,9	0,4	0,3	0,8	0,0	2,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	1,0	2,3	1,3	1,1	0,7	0,1	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	7,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	2,0	10,7	8,7	15,9	28,3	0,8	12,1
Verilen Krediler	6,9	47,4	75,8	83,3	77,0	55,1	11,1	62,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,3	3,5	4,7	5,1	15,0	0,0	5,3
Diğer Varlıklar	5,1	2,3	0,4	0,1	0,5	0,1	88,0	4,0
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	5,5	4,6	3,3	2,0	0,3	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	85,9	71,6	67,6	32,5	1,4	0,0	0,0	53,2
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,7	16,2	50,2	49,2	57,2	0,0	13,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	14,4	4,7	4,8	7,4	6,6	0,0	8,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	1,0	5,0	6,3	26,6	20,8	0,0	3,9
Muhtelif Borçlar	3,5	3,8	0,6	0,2	0,7	0,0	0,7	2,3
Diğer Yükümlülükler	5,1	1,9	2,6	3,9	14,5	15,4	99,3	16,4
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.132. 31.3.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	51,9	42,0	3,6	2,5	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	27,3	55,5	5,8	3,1	3,2	5,2	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,3	15,7	17,8	24,2	29,8	11,7	0,5	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,7	7,1	14,0	37,2	38,3	0,2	100,0
Verilen Krediler	0,9	12,7	9,8	26,2	35,2	14,6	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	4,1	5,3	17,2	27,3	46,1	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	9,7	9,2	0,8	0,4	3,4	0,5	75,9	100,0
Toplam Varlıklar	7,7	16,6	8,0	19,5	28,3	16,4	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	18,3	61,9	13,1	6,3	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	17,8	59,1	16,8	6,2	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	9,2	16,5	39,2	20,6	14,4	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	78,6	7,7	6,1	5,0	2,7	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	17,0	72,7	3,8	1,0	1,6	0,0	3,9	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,4	5,2	2,1	2,4	4,8	3,1	79,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,0	43,9	13,2	10,1	5,4	3,3	13,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.133. 31.3.2014 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	6,0	4,9	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	11,6
Bankalar	0,7	1,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	2,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,2	0,2	0,2	0,3	0,1	0,0	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,3	0,9	1,7	4,5	4,6	0,0	12,1
Verilen Krediler	0,5	7,8	6,1	16,2	21,8	9,0	0,4	62,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	0,3	0,9	1,5	2,5	0,0	5,3
Diğer Varlıklar	0,4	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,1	4,0
Toplam Varlıklar	7,7	16,6	8,0	19,5	28,3	16,4	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,0	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	9,5	31,4	8,9	3,3	0,1	0,0	0,0	53,2
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,2	2,1	5,1	2,7	1,9	0,0	13,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	6,3	0,6	0,5	0,4	0,2	0,0	8,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,4	0,7	0,6	1,4	0,7	0,0	3,9
Muhtelif Borçlar	0,4	1,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,3
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,8	0,3	0,4	0,8	0,5	12,9	16,4
Toplam Yükümlülükler	11,0	43,9	13,2	10,1	5,4	3,3	13,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 53,2'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 31,4'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 74,1'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.134. 31.3.2014 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,7	24,2	32,3	51,8	80,1	96,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,0	54,9	68,1	78,3	83,7	87,0	100,0
Fark	-3,3	-30,7	-35,9	-26,5	-3,6	9,5	
İlgili Vade Diliminin %'si	-30,2	-62,3	-39,3	92,5	420,4	403,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 30,2'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 30,7'si karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 62,3'üne karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.135. 30.6.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	80,1	29,7	5,6	0,9	0,0	0,0	0,0	11,6
Bankalar	7,5	6,6	1,7	0,6	0,7	0,0	0,0	2,1
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,3	1,2	1,1	0,9	0,8	0,1	0,8
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	7,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	2,0	5,5	8,1	14,8	33,7	0,8	12,0
Verilen Krediler	6,3	50,5	82,4	85,6	78,3	49,7	11,2	63,1
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,3	3,2	3,6	5,0	15,8	0,0	5,1
Diğer Varlıklar	5,6	2,3	0,2	0,1	0,3	0,1	87,9	4,0
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	6,1	4,7	4,0	1,9	0,1	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	85,6	71,0	73,5	29,3	1,3	0,0	0,0	53,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,6	12,9	49,3	47,4	55,4	0,0	12,8
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	14,0	3,4	4,2	7,3	6,5	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,2	0,6	3,8	11,0	29,0	22,3	0,3	4,4
Muhtelif Borçlar	2,9	4,2	0,6	0,3	0,6	0,0	0,6	2,3
Diğer Yükümlülükler	5,2	2,0	1,8	4,0	14,2	15,7	99,2	16,9
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.136. 30.6.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	51,5	43,4	3,4	1,6	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	26,4	52,9	5,7	5,4	9,6	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,4	7,6	10,9	30,5	34,5	15,7	0,4	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,9	3,3	13,7	35,6	44,0	0,2	100,0
Verilen Krediler	0,7	13,6	9,3	27,5	35,9	12,3	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	4,4	4,5	14,3	28,2	48,6	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	10,4	9,7	0,4	0,5	1,8	0,3	76,9	100,0
Toplam Varlıklar	7,5	17,0	7,2	20,3	28,9	15,7	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	20,9	55,1	18,1	5,6	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	19,0	53,8	21,6	5,5	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	11,2	15,6	37,9	21,6	13,7	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	78,0	7,4	5,7	6,0	2,9	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	15,1	74,7	4,0	1,2	1,7	0,0	3,4	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,7	4,7	1,7	2,4	4,9	2,9	79,8	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,8	40,2	15,6	9,9	5,8	3,2	13,6	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yıl üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.137. 30.6.2014 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB Bankalar	6,0	5,1	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	11,6
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,6	1,1	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	2,1
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,1	0,0	0,8
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Verilen Krediler	0,0	0,3	0,4	1,6	4,3	5,3	0,0	12,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,5	8,6	5,9	17,3	22,7	7,8	0,4	63,1
Diğer Varlıklar	0,0	0,2	0,2	0,7	1,4	2,5	0,0	5,1
Toplam Varlıklar	0,4	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,1	4,0
Toplam Varlıklar	7,5	17,0	7,2	20,3	28,9	15,7	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,7	1,9	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	10,1	28,5	11,4	2,9	0,1	0,0	0,0	53,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,4	2,0	4,9	2,8	1,8	0,0	12,8
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,6	0,5	0,4	0,4	0,2	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,2	0,6	1,1	1,7	0,7	0,0	4,4
Muhtelif Borçlar	0,3	1,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,3
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,8	0,3	0,4	0,8	0,5	13,4	16,9
Toplam Yükümlülükler	11,8	40,2	15,6	9,9	5,8	3,2	13,6	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 53'lük ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 28,5'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,1'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.138. 30.6.2014 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,5	24,5	31,6	51,9	80,8	96,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,8	52,0	67,6	77,4	83,3	86,4	100,0
Fark	-4,3	-27,5	-35,9	-25,6	-2,5	10,1	
İlgili Vade Diliminin %'si	-36,7	-57,7	-54,0	105,2	395,5	395,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 36,7'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 27,5'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 57,7'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.139. 30.9.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	79,3	29,6	5,0	1,1	0,0	0,0	0,0	11,7
Bankalar	8,5	8,6	2,0	0,4	0,7	0,0	0,0	2,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,8	1,5	1,2	0,9	0,7	0,0	0,9
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	2,1	1,4	6,7	14,9	34,0	0,8	11,7
Verilen Krediler	5,9	49,2	89,3	87,6	78,2	49,8	11,8	63,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,1	0,7	2,8	4,9	15,5	0,0	4,7
Diğer Varlıklar	5,8	2,2	0,1	0,2	0,3	0,1	87,3	4,0
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	5,4	5,6	4,3	1,2	0,2	0,0	0,0	3,7
Diğer Mevduat	82,8	71,9	69,9	31,6	1,5	0,0	0,0	52,6
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,8	3,3	14,1	49,2	46,4	55,5	0,0	13,1
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	13,1	3,8	4,6	7,3	7,6	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,4	1,0	5,2	9,8	30,8	22,1	0,0	4,8
Muhtelif Borçlar	5,9	3,3	0,8	0,2	0,6	0,0	0,5	2,3
Diğer Yükümlülükler	4,7	1,8	2,0	3,4	13,2	14,7	99,5	16,3
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir

Tablo 1.140. 30.9.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	51,6	43,6	2,8	1,9	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	25,5	58,0	5,2	3,4	7,9	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	16,4	11,4	27,7	31,7	12,6	0,1	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	3,0	0,8	11,2	37,0	47,4	0,2	100,0
Verilen Krediler	0,7	13,4	9,3	27,1	36,0	12,9	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	4,0	1,0	11,4	30,1	53,4	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	11,0	9,6	0,2	0,8	2,3	0,5	75,6	100,0
Toplam Varlıklar	7,6	17,2	6,6	19,6	29,1	16,4	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	17,3	64,0	15,1	3,3	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,6	57,8	17,3	6,2	0,2	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,7	10,8	14,0	38,5	20,9	15,1	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	76,9	6,9	6,5	6,0	3,8	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	30,0	60,1	4,3	1,1	1,5	0,0	3,0	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,4	4,7	1,6	2,1	4,8	3,2	80,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,8	42,3	13,0	10,3	5,9	3,6	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.141. 30.9.2014 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	6,0	5,1	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	11,7
Bankalar	0,6	1,5	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	2,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,1	0,0	0,9
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,4	0,1	1,3	4,3	5,6	0,0	11,7
Verilen Krediler	0,5	8,5	5,9	17,2	22,8	8,2	0,4	63,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	0,0	0,5	1,4	2,5	0,0	4,7
Diğer Varlıklar	0,4	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,0	4,0
Toplam Varlıklar	7,6	17,2	6,6	19,6	29,1	16,4	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,4	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	3,7
Diğer Mevduat	9,8	30,4	9,1	3,2	0,1	0,0	0,0	52,6
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	1,4	1,8	5,1	2,7	2,0	0,0	13,1
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,1	0,4	0,7	1,0	1,8	0,8	0,0	4,8
Muhtelif Borçlar	0,7	1,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,3
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,8	0,3	0,3	0,8	0,5	13,0	16,3
Toplam Yükümlülükler	11,8	42,3	13,0	10,3	5,9	3,6	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,6'lık ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,4'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler 5 yıl ve üzeri, verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.142. 30.9.2014 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan
Toplam Varlıklar	7,6	24,8	31,4	51,0	80,2	96,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,8	54,1	67,1	77,4	83,3	86,9	100,0
Fark	-4,2	-29,3	-35,7	-26,4	-3,2	9,7	
İlgili Vade Diliminin %'si	-35,7	-59,3	-49,4	91,2	392,2	359,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,2'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 35,7'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 29,3'ü karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 59,3'üne karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.143. 31.12.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	80,2	30,7	4,2	1,2	0,0	0,0	0,0	11,4
Bankalar	9,1	8,9	2,0	0,4	0,6	0,0	0,0	2,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,9	1,2	1,0	0,9	0,5	0,0	0,8
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	1,0	6,8	6,3	14,5	34,3	0,9	12,0
Verilen Krediler	5,5	50,2	81,4	89,6	79,1	50,1	11,6	64,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	4,2	1,3	4,6	15,0	0,0	4,5
Diğer Varlıklar	4,6	1,9	0,1	0,1	0,2	0,1	87,5	3,8
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	5,3	5,1	4,8	1,2	0,1	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	84,7	72,3	69,5	31,6	2,3	0,0	0,0	52,5
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,2	13,2	49,7	45,0	59,5	0,0	13,2
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	13,8	4,7	3,3	6,7	5,0	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,8	5,5	10,6	32,5	20,7	0,0	5,0
Muhtelif Borçlar	5,8	3,4	0,6	0,2	0,6	0,0	0,5	2,3
Diğer Yükümlülükler	4,1	1,4	1,6	3,4	12,9	14,8	99,5	16,3
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.144. 31.12.2014 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	49,8	45,4	2,7	2,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	25,1	58,7	5,9	2,8	7,5	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	19,3	11,9	23,2	34,1	11,2	0,1	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,8	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,4	4,3	9,9	36,1	47,8	0,3	100,0
Verilen Krediler	0,6	13,2	9,5	26,2	36,8	13,1	0,6	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,6	7,0	5,6	30,9	56,0	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	8,5	8,3	0,3	0,6	1,7	0,3	80,3	100,0
Toplam Varlıklar	7,1	16,8	7,5	18,7	29,8	16,7	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	17,3	59,2	19,8	3,6	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,4	56,1	19,1	6,1	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	10,0	14,4	38,0	20,8	16,8	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	77,8	9,3	4,6	5,7	2,6	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	29,2	61,4	3,8	0,9	1,6	0,0	3,0	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,9	3,4	1,5	2,1	4,9	3,4	81,9	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,4	40,8	14,4	10,1	6,1	3,7	13,4	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.145. 31.12.2014 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,7	5,2	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	11,4
Bankalar	0,6	1,5	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	2,5
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,1	0,0	0,8
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,2	0,5	1,2	4,3	5,7	0,0	12,0
Verilen Krediler	0,4	8,5	6,1	16,8	23,6	8,4	0,4	64,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,0	0,3	0,2	1,4	2,5	0,0	4,5
Diğer Varlıklar	0,3	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	3,1	3,8
Toplam Varlıklar	7,1	16,8	7,5	18,7	29,8	16,7	3,5	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,1	0,7	0,1	0,0	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	9,7	29,5	10,0	3,2	0,1	0,0	0,0	52,5
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,3	1,9	5,0	2,8	2,2	0,0	13,2
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,6	0,7	0,3	0,4	0,2	0,0	7,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,8	1,1	2,0	0,8	0,0	5,0
Muhtelif Borçlar	0,7	1,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,3
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,6	0,2	0,3	0,8	0,6	13,4	16,3
Toplam Yükümlülükler	11,4	40,8	14,4	10,1	6,1	3,7	13,4	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,2'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 29,5'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 76'lık ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler 5 yıl ve üzeri vade diliminde, verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.146. 31.12.2014 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,1	23,9	31,3	50,0	79,8	96,5	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,4	52,2	66,6	76,7	82,8	86,6	100,0
Fark	-4,4	-28,3	-35,2	-26,7	-3,0	9,9	
İlgili Vade Diliminin %'si	-38,2	-58,7	-48,2	85,0	386,1	345,5	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,4'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 38,2'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 28,3'ü karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 58,7'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.147. 31.3.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	71,4	30,2	4,5	0,9	0,0	0,0	0,0	11,4
Bankalar	9,3	9,8	2,3	0,2	0,6	0,0	0,0	2,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	1,0	2,6	1,9	1,2	0,7	0,0	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	1,7	5,3	4,5	15,6	32,8	1,0	11,6
Verilen Krediler	13,8	48,9	83,6	91,2	77,8	52,0	12,6	64,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,6	1,4	1,0	4,5	14,3	0,0	4,1
Diğer Varlıklar	5,0	1,9	0,3	0,2	0,4	0,2	86,5	3,9
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,9	4,7	5,7	1,9	0,3	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	84,1	72,6	67,3	31,5	2,9	0,0	0,0	52,2
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,2	15,0	49,8	42,0	58,8	0,0	13,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	13,6	4,4	3,6	8,0	4,4	0,0	7,4
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,9	5,8	9,5	33,8	20,0	0,0	5,1
Muhtelif Borçlar	6,4	3,5	0,2	0,3	0,6	0,8	1,0	2,5
Diğer Yükümlülükler	4,5	1,4	1,6	3,5	12,4	15,9	99,0	15,8
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.148. 31.3.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	51,5	44,3	2,7	1,5	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	27,2	58,6	5,6	1,6	7,0	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	14,0	15,3	30,2	29,9	10,3	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	2,4	3,1	7,1	40,6	46,2	0,3	100,0
Verilen Krediler	1,8	12,7	8,8	26,1	36,7	13,3	0,7	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,6	2,4	4,4	33,1	57,5	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	10,6	8,3	0,5	1,0	3,1	0,6	75,8	100,0
Toplam Varlıklar	8,2	16,7	6,8	18,3	30,3	16,4	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	15,8	57,2	20,9	5,6	0,6	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,0	58,8	16,6	6,2	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	10,0	14,3	38,0	20,6	17,1	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	77,8	7,7	5,0	7,1	2,3	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	29,0	60,6	1,2	1,3	1,5	1,3	5,2	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,2	3,9	1,3	2,3	5,2	4,0	80,2	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,2	42,3	12,9	10,3	6,6	3,9	12,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.149. 31.3.2015 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,9	5,0	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	11,4
Bankalar	0,8	1,6	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	2,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,2	0,2	0,4	0,3	0,1	0,0	1,2
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,3	0,4	0,8	4,7	5,4	0,0	11,6
Verilen Krediler	1,1	8,2	5,7	16,7	23,5	8,5	0,4	64,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,1	0,2	1,3	2,3	0,0	4,1
Diğer Varlıklar	0,4	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	2,9	3,9
Toplam Varlıklar	8,2	16,7	6,8	18,3	30,3	16,4	3,4	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,0	0,7	0,2	0,0	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	9,4	30,7	8,7	3,2	0,2	0,0	0,0	52,2
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,3	1,9	5,1	2,8	2,3	0,0	13,5
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,7	0,6	0,4	0,5	0,2	0,0	7,4
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,4	0,7	1,0	2,2	0,8	0,0	5,1
Muhtelif Borçlar	0,7	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	2,5
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,6	0,2	0,4	0,8	0,6	12,7	15,8
Toplam Yükümlülükler	11,2	42,3	12,9	10,3	6,6	3,9	12,8	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,2'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,7'si 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,8'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.150. 31.3.2015 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	8,2	24,9	31,7	50,0	80,3	96,6	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,2	53,5	66,3	76,7	83,3	87,2	100,0
Fark	-3,0	-28,6	-34,7	-26,7	-3,0	9,4	
İlgili Vade Diliminin %'si	-26,6	-60,6	-47,4	77,5	357,3	317,0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 26,6'sını oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 28,6'sı karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 60,6'sına karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.151. 30.6.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	71,0	31,6	5,9	0,6	0,0	0,0	0,0	11,3
Bankalar	10,2	10,1	1,7	0,2	0,6	0,0	0,0	2,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,9	1,6	1,5	1,1	0,7	0,0	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	5,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,5	0,3	2,4	3,8	16,4	31,6	0,9	11,1
Verilen Krediler	12,7	49,7	87,4	92,5	76,3	55,1	12,2	65,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	0,6	1,1	5,1	12,4	0,0	3,8
Diğer Varlıklar	5,5	2,2	0,3	0,2	0,4	0,2	86,9	4,2
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,9	4,9	4,8	2,3	0,2	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	86,3	71,8	69,6	28,0	2,8	0,0	0,0	52,3
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,9	14,7	53,1	43,1	63,3	0,0	13,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	13,8	3,6	3,5	8,3	2,2	0,0	7,3
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,9	5,8	9,4	33,1	17,9	0,0	5,0
Muhtelif Borçlar	3,1	4,0	0,2	0,6	1,9	0,7	1,1	2,4
Diğer Yükümlülükler	5,7	1,7	1,2	3,1	10,6	15,8	98,9	15,6
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.152. 30.6.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	50,3	45,3	3,3	1,0	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	29,3	58,3	3,9	1,6	6,9	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	14,4	10,5	28,8	35,5	10,7	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,4	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	0,5	1,4	6,4	46,1	45,0	0,3	100,0
Verilen Krediler	1,6	12,4	8,6	26,5	36,8	13,4	0,7	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,9	1,0	5,4	41,7	51,0	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	10,7	8,5	0,5	1,0	3,1	0,8	75,5	100,0
Toplam Varlıklar	8,0	16,2	6,4	18,6	31,3	15,8	3,6	100,0
Bankalar Mevduatı	15,6	59,3	17,9	6,8	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,6	58,1	17,3	5,6	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,9	13,8	39,6	20,7	17,0	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	79,9	6,3	5,0	7,6	1,1	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	14,1	69,9	1,2	2,7	5,3	1,1	5,7	100,0
Diğer Yükümlülükler	4,2	4,6	1,0	2,0	4,5	3,8	79,9	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,3	42,3	13,0	10,4	6,7	3,7	12,6	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.153. 30.6.2015 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,7	5,1	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	11,3
Bankalar	0,8	1,6	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	2,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,3	0,4	0,1	0,0	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,1	0,2	0,7	5,1	5,0	0,0	11,1
Verilen Krediler	1,0	8,1	5,6	17,2	23,9	8,7	0,4	65,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,0	0,0	0,2	1,6	2,0	0,0	3,8
Diğer Varlıklar	0,4	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	3,1	4,2
Toplam Varlıklar	8,0	16,2	6,4	18,6	31,3	15,8	3,6	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	2,1	0,6	0,2	0,0	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	9,7	30,4	9,1	2,9	0,2	0,0	0,0	52,3
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,2	1,9	5,5	2,9	2,4	0,0	13,9
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,8	0,5	0,4	0,6	0,1	0,0	7,3
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,4	0,8	1,0	2,2	0,7	0,0	5,0
Muhtelif Borçlar	0,3	1,7	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	2,4
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,7	0,2	0,3	0,7	0,6	12,4	15,6
Toplam Yükümlülükler	11,3	42,3	13,0	10,4	6,7	3,7	12,6	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,3'lük ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,4'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 76,1'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.154. 30.6.2015 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	8,0	24,2	30,7	49,3	80,6	96,4	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,3	53,6	66,6	77,0	83,7	87,4	100,0
Fark	-3,3	-29,3	-35,9	-27,7	-3,1	9,0	
İlgili Vade Diliminin %'si	-29,0	-61,6	-50,7	79,5	366,5	324,5	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,3'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 29'unu oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 29,3'ü karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 61,6'sına karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.155. 30.9.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	66,1	39,0	4,9	1,0	0,0	0,0	0,0	12,4
Bankalar	15,0	8,4	2,5	0,2	0,7	0,0	0,0	3,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	1,3	2,7	2,0	1,6	0,9	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,4	0,7	1,7	4,2	15,3	29,3	0,8	10,3
Verilen Krediler	12,1	46,1	87,3	90,6	76,8	56,6	13,3	64,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	0,5	1,5	4,8	12,9	0,0	3,8
Diğer Varlıklar	6,3	2,0	0,4	0,4	0,7	0,3	85,9	4,4
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,7	5,0	4,1	3,1	0,1	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	86,2	71,7	72,5	31,9	6,2	0,1	0,0	52,7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	3,0	13,3	51,9	42,0	63,6	0,1	14,6
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	13,2	3,2	3,3	7,4	2,4	0,0	6,7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	1,0	5,2	5,9	32,1	17,1	0,0	4,8
Muhtelif Borçlar	3,2	4,3	0,3	0,7	2,1	0,2	0,9	2,5
Diğer Yükümlülükler	5,9	1,7	1,4	3,2	10,0	16,6	99,0	15,2
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.156. 30.9.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	42,0	53,6	2,7	1,5	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	38,8	47,1	5,8	1,5	6,7	0,1	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,2	15,5	13,3	26,9	34,4	9,7	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,2	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,3	1,2	1,1	7,6	44,7	44,8	0,3	100,0
Verilen Krediler	1,5	12,2	9,4	26,5	35,8	13,8	0,8	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,6	0,8	7,5	37,5	52,7	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	11,3	7,6	0,6	1,7	4,7	1,2	72,9	100,0
Toplam Varlıklar	7,9	17,0	6,9	18,8	29,9	15,7	3,7	100,0
Bankalar Mevduatı	15,9	57,0	16,6	10,1	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	19,3	53,6	19,3	6,9	0,9	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,1	12,8	40,6	20,8	17,7	0,1	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	78,2	6,7	5,7	8,0	1,4	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	15,3	69,0	1,5	3,2	6,3	0,4	4,3	100,0
Diğer Yükümlülükler	4,6	4,5	1,3	2,4	4,8	4,4	78,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,8	39,4	14,0	11,4	7,2	4,1	12,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 5 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.157. 30.9.2015 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,2	6,7	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	12,4
Bankalar	1,2	1,4	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	3,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,2	0,2	0,4	0,5	0,1	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,1	0,1	0,8	4,6	4,6	0,0	10,3
Verilen Krediler	1,0	7,9	6,1	17,0	23,0	8,9	0,5	64,3
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,0	0,3	1,4	2,0	0,0	3,8
Diğer Varlıklar	0,5	0,3	0,0	0,1	0,2	0,1	3,2	4,4
Toplam Varlıklar	7,9	17,0	6,9	18,8	29,9	15,7	3,7	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,0	0,6	0,4	0,0	0,0	0,0	3,5
Diğer Mevduat	10,2	28,3	10,2	3,6	0,5	0,0	0,0	52,7
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,2	1,9	5,9	3,0	2,6	0,0	14,6
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,2	0,4	0,4	0,5	0,1	0,0	6,7
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,4	0,7	0,7	2,3	0,7	0,0	4,8
Muhtelif Borçlar	0,4	1,7	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	2,5
Diğer Yükümlülükler	0,7	0,7	0,2	0,4	0,7	0,7	11,9	15,2
Toplam Yükümlülükler	11,8	39,4	14,0	11,4	7,2	4,1	12,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,7'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 28,3'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 74,6'lık ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.158. 30.9.2015 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,9	24,9	31,9	50,7	80,6	96,3	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,8	51,2	65,2	76,7	83,9	88,0	100,0
Fark	-3,9	-26,3	-33,4	-26,0	-3,4	8,3	
İlgili Vade Diliminin %'si	-33,3	-56,8	-50,4	64,1	313,2	285,3	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 3,9'unu karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 33,3'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 26,3'ü karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 56,8'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.159. 31.12.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	64,6	36,3	5,1	1,1	0,0	0,0	0,0	11,3
Bankalar	12,4	8,8	2,4	0,2	0,6	0,0	0,0	2,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,8	1,8	1,1	1,2	0,7	0,0	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	3,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,9	0,6	2,8	4,3	16,0	29,8	1,4	10,9
Verilen Krediler	16,1	47,8	86,5	91,9	76,5	56,1	12,3	65,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,5	1,0	1,1	5,0	13,1	0,0	4,0
Diğer Varlıklar	5,9	1,8	0,2	0,3	0,6	0,3	86,3	4,4
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,3	4,9	4,5	2,5	0,1	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	87,0	72,2	73,2	30,1	2,5	0,0	0,0	52,6
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,4	13,3	54,9	47,2	62,2	0,0	14,3
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	14,3	2,9	2,7	7,6	3,0	0,0	7,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,8	4,4	7,3	31,5	17,5	0,0	4,6
Muhtelif Borçlar	3,3	4,1	0,2	0,3	1,7	1,4	0,8	2,4
Diğer Yükümlülükler	5,4	1,3	1,5	2,2	9,4	15,9	99,2	15,7
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.160. 31.12.2015 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	40,8	54,2	3,0	1,9	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	31,9	53,5	5,8	1,5	7,3	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,4	13,3	12,5	22,0	39,5	12,2	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	98,6	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	1,0	1,7	7,4	46,0	42,8	0,5	100,0
Verilen Krediler	1,8	12,3	8,8	26,4	36,5	13,5	0,7	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,3	1,7	5,1	39,3	51,6	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	9,6	6,7	0,2	1,2	4,0	1,0	77,3	100,0
Toplam Varlıklar	7,1	16,8	6,6	18,7	31,1	15,6	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	14,5	59,1	18,6	7,6	0,1	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,6	55,9	19,2	5,9	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	7,0	12,9	39,8	23,5	16,9	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	81,4	5,6	3,8	7,5	1,6	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	15,3	70,6	0,9	1,5	5,0	2,2	4,5	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,9	3,3	1,4	1,5	4,3	3,9	81,7	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,2	40,7	13,8	10,3	7,1	3,9	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.161. 31.12.2015 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	4,6	6,1	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	11,3
Bankalar	0,9	1,5	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	2,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,2	0,4	0,1	0,0	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,1	0,2	0,8	5,0	4,7	0,1	10,9
Verilen Krediler	1,1	8,1	5,7	17,2	23,8	8,8	0,5	65,2
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,1	0,2	1,6	2,0	0,0	4,0
Diğer Varlıklar	0,4	0,3	0,0	0,1	0,2	0,0	3,4	4,4
Toplam Varlıklar	7,1	16,8	6,6	18,7	31,1	15,6	3,9	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	2,0	0,6	0,3	0,0	0,0	0,0	3,4
Diğer Mevduat	9,8	29,4	10,1	3,1	0,2	0,0	0,0	52,6
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,0	1,8	5,7	3,3	2,4	0,0	14,3
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,8	0,4	0,3	0,5	0,1	0,0	7,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,6	0,8	2,2	0,7	0,0	4,6
Muhtelif Borçlar	0,4	1,7	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	2,4
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,5	0,2	0,2	0,7	0,6	12,8	15,7
Toplam Yükümlülükler	11,2	40,7	13,8	10,3	7,1	3,9	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,6'lık ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 29,4'ü 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 76,1'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.162. 31.12.2015 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılamayan
Toplam Varlıklar	7,1	23,9	30,6	49,3	80,4	96,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,2	52,0	65,8	76,1	83,2	87,1	100,0
Fark	-4,1	-28,0	-35,2	-26,8	-2,8	9,0	
İlgili Vade Diliminin %'si	-36,7	-58,7	-52,2	81,3	339,1	303,6	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,1'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 36,7'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 28'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 58,7'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.163. 31.3.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB Bankalar	68,1	37,1	5,8	0,9	0,0	0,0	0,0	11,7
GUD Farkı K/Z Yans. MD	13,0	8,7	2,4	0,4	0,5	0,0	0,0	2,8
Para Piyasalarından Alacaklar	0,1	0,8	1,3	1,5	1,1	1,1	0,0	1,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	2,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Verilen Krediler	1,0	0,2	1,9	5,3	16,1	29,9	1,3	10,8
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	11,5	48,1	87,5	90,2	76,6	56,9	12,4	65,0
Diğer Varlıklar	0,0	0,2	0,9	1,6	5,3	11,8	0,0	3,8
Toplam Varlıklar	6,4	2,0	0,1	0,1	0,4	0,2	86,3	4,4
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	5,0	5,2	3,9	4,4	0,4	0,1	0,0	3,7
Diğer Mevduat	86,4	73,0	70,4	32,8	2,8	0,0	0,0	52,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	2,9	16,8	49,7	43,1	60,2	0,1	13,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	12,6	3,0	2,9	12,2	7,9	0,0	7,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	1,0	4,1	6,8	30,6	14,2	0,0	4,3
Muhtelif Borçlar	3,4	4,1	0,2	0,7	1,2	0,2	0,9	2,4
Diğer Yükümlülükler	5,1	1,3	1,7	2,7	9,7	17,4	99,0	16,0
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.164. 31.3.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	42,6	52,2	3,4	1,6	0,1	0,0	0,0	100,0
Bankalar	34,3	51,5	5,9	2,7	5,6	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,4	12,9	8,6	28,1	34,0	16,0	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	98,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	0,3	1,2	9,6	44,9	42,8	0,5	100,0
Verilen Krediler	1,3	12,2	9,4	27,2	35,6	13,5	0,8	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,9	1,7	8,0	41,6	47,8	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	10,5	7,5	0,1	0,7	2,9	0,8	77,5	100,0
Toplam Varlıklar	7,3	16,4	7,0	19,6	30,3	15,5	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	15,7	58,6	13,5	11,4	0,7	0,1	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,9	57,8	17,1	5,9	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	8,9	15,7	34,5	22,5	18,3	0,1	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	74,0	5,3	3,9	12,2	4,6	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	16,4	70,7	1,3	2,6	3,6	0,4	4,9	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,7	3,4	1,4	1,6	4,3	4,5	81,1	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,5	41,8	12,8	9,5	7,1	4,2	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.165. 31.3.2016 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,0	6,1	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	11,7
Bankalar	1,0	1,4	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	2,8
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,3	0,3	0,2	0,0	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,1	0,0	0,1	1,0	4,9	4,6	0,1	10,8
Verilen Krediler	0,8	7,9	6,1	17,7	23,2	8,8	0,5	65,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,0	0,1	0,3	1,6	1,8	0,0	3,8
Diğer Varlıklar	0,5	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	3,4	4,4
Toplam Varlıklar	7,3	16,4	7,0	19,6	30,3	15,5	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	0,6	2,2	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	3,7
Diğer Mevduat	10,0	30,5	9,0	3,1	0,2	0,0	0,0	52,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,2	2,1	4,7	3,1	2,5	0,0	13,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,3	0,4	0,3	0,9	0,3	0,0	7,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,4	0,5	0,6	2,2	0,6	0,0	4,3
Muhtelif Borçlar	0,4	1,7	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	2,4
Diğer Yükümlülükler	0,6	0,5	0,2	0,3	0,7	0,7	13,0	16,0
Toplam Yükümlülükler	11,5	41,8	12,8	9,5	7,1	4,2	13,1	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,8'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,5'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,8'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl ve üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.166. 31.3.2016 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	7,3	23,7	30,7	50,3	80,6	96,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,5	53,3	66,2	75,6	82,8	86,9	100,0
Fark	-4,2	-29,6	-35,5	-25,3	-2,2	9,1	
İlgili Vade Diliminin %'si	-36,7	-60,7	-45,8	107,0	325,1	271,7	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,2'sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 36,7'sini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 29,6'sı karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 60,7'sine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.167. 30.6.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	69,5	39,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9
Bankalar	11,2	6,9	2,2	0,4	0,5	0,0	0,0	2,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	0,8	1,4	1,5	1,0	1,2	0,0	1,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	1,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	0,8	5,3	3,8	15,6	30,1	0,8	10,6
Verilen Krediler	12,5	47,3	88,4	93,2	77,0	56,6	12,2	65,6
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,3	2,0	0,9	5,3	11,9	0,0	3,8
Diğer Varlıklar	6,2	2,1	0,2	0,2	0,5	0,2	87,0	4,5
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,3	4,4	4,4	3,2	0,3	0,0	0,0	3,2
Diğer Mevduat	88,2	72,1	72,9	30,2	3,1	0,0	0,0	52,9
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	2,8	14,7	53,4	42,8	63,8	0,1	13,8
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	13,6	2,2	2,6	7,9	3,2	0,0	6,8
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,8	3,9	7,4	34,2	12,6	0,0	4,5
Muhtelif Borçlar	3,0	4,3	0,3	0,5	1,4	0,2	0,9	2,4
Diğer Yükümlülükler	4,3	1,9	1,7	2,8	10,4	20,1	99,0	16,4
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.168. 30.6.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	42,3	57,6	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	33,8	50,0	6,2	3,4	6,5	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,5	13,0	9,4	28,4	32,0	16,8	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	96,8	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,4	1,4	3,4	7,0	45,8	41,7	0,3	100,0
Verilen Krediler	1,4	12,3	9,2	27,3	36,5	12,6	0,7	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	1,4	3,7	4,5	44,0	46,4	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	9,9	7,8	0,4	0,8	3,6	0,6	76,8	100,0
Toplam Varlıklar	7,2	17,1	6,8	19,3	31,1	14,6	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	15,5	56,0	18,5	9,3	0,7	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	19,4	56,2	18,6	5,3	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	8,5	14,4	36,4	21,9	18,6	0,1	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	82,2	4,3	3,5	8,1	1,9	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	14,4	72,9	1,5	1,9	4,0	0,4	4,9	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,1	4,8	1,4	1,6	4,5	4,9	79,7	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,6	41,2	13,5	9,4	7,0	4,0	13,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.169. 30.6.2016 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB Bankalar	5,0	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,8	1,2	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	2,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,1	0,1	0,3	0,3	0,2	0,0	1,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Verilen Krediler	0,0	0,1	0,4	0,7	4,8	4,4	0,0	10,6
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,9	8,1	6,0	17,9	23,9	8,3	0,5	65,6
Diğer Varlıklar	0,0	0,1	0,1	0,2	1,7	1,7	0,0	3,8
Toplam Varlıklar	0,4	0,4	0,0	0,0	0,2	0,0	3,4	4,5
Toplam Varlıklar	7,2	17,1	6,8	19,3	31,1	14,6	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	1,8	0,6	0,3	0,0	0,0	0,0	3,2
Diğer Mevduat	10,3	29,7	9,9	2,8	0,2	0,0	0,0	52,9
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,2	2,0	5,0	3,0	2,6	0,0	13,8
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	5,6	0,3	0,2	0,6	0,1	0,0	6,8
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,5	0,7	2,4	0,5	0,0	4,5
Muhtelif Borçlar	0,3	1,8	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	2,4
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,8	0,2	0,3	0,7	0,8	13,1	16,4
Toplam Yükümlülükler	11,6	41,2	13,5	9,4	7,0	4,0	13,2	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,9'luk ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 29,7'si 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 76,2'lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.170. 30.6.2016 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	7,2	24,3	31,1	50,4	81,4	96,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,6	52,8	66,3	75,7	82,8	86,8	100,0
Fark	-4,4	-28,5	-35,2	-25,3	-1,3	9,3	
İlgili Vade Diliminin %'si	-38,1	-58,5	-49,8	105,6	341,1	264,0	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,4'ünü karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 38,1'ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 28,5'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 58,5'ine karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.171. 30.9.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	70,1	39,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9
Bankalar	10,2	7,2	2,3	0,6	0,4	0,0	0,0	2,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	0,5	1,7	1,2	1,0	1,2	0,0	0,9
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	4,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	0,1	2,5	5,1	14,9	28,9	0,9	10,0
Verilen Krediler	13,1	46,6	92,6	91,7	77,3	58,0	12,9	65,9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,2	0,5	1,2	5,8	11,7	0,0	3,8
Diğer Varlıklar	6,0	2,0	0,2	0,2	0,4	0,2	86,2	4,4
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	4,3	5,0	3,8	2,3	0,4	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	87,8	71,8	75,6	29,6	3,3	0,0	0,0	52,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,2	2,6	13,5	54,8	43,7	64,2	0,0	13,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	14,5	1,0	2,6	7,2	3,4	0,0	7,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,5	4,4	8,7	33,5	11,7	0,0	4,5
Muhtelif Borçlar	3,2	4,0	0,2	0,2	1,9	0,4	1,0	2,4
Diğer Yükümlülükler	4,6	1,6	1,5	1,8	10,0	20,2	99,0	16,2
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.172. 30.9.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılmayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	42,8	57,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	30,7	52,0	6,7	5,0	5,6	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,7	9,1	12,5	24,3	34,8	18,6	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	98,3	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,4	0,2	1,8	9,8	46,2	41,3	0,4	100,0
Verilen Krediler	1,4	12,2	9,8	26,8	36,4	12,6	0,8	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,7	0,9	6,0	48,1	44,4	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	9,8	7,7	0,2	1,0	2,9	0,6	77,7	100,0
Toplam Varlıklar	7,2	17,2	7,0	19,2	31,0	14,3	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	14,7	63,0	15,0	6,4	0,9	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	18,9	56,9	18,5	5,3	0,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,2	8,0	12,7	37,5	22,8	18,8	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	85,6	1,7	3,5	7,2	1,9	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	15,3	70,8	1,1	0,8	5,6	0,7	5,6	100,0
Diğer Yükümlülükler	3,2	4,2	1,2	1,0	4,4	5,0	81,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,4	41,9	12,9	9,4	7,1	4,0	13,3	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.173. 30.9.2016 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,1	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,9
Bankalar	0,7	1,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	2,4
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,2	0,0	0,9
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,0	0,2	1,0	4,6	4,1	0,0	10,0
Verilen Krediler	0,9	8,0	6,5	17,6	24,0	8,3	0,5	65,9
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,0	0,0	0,2	1,8	1,7	0,0	3,8
Diğer Varlıklar	0,4	0,3	0,0	0,0	0,1	0,0	3,5	4,4
Toplam Varlıklar	7,2	17,2	7,0	19,2	31,0	14,3	4,0	100,0
Bankalar Mevduatı	0,5	2,1	0,5	0,2	0,0	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	10,0	30,1	9,8	2,8	0,2	0,0	0,0	52,8
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	1,1	1,7	5,1	3,1	2,6	0,0	13,7
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	6,1	0,1	0,2	0,5	0,1	0,0	7,1
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,2	0,6	0,8	2,4	0,5	0,0	4,5
Muhtelif Borçlar	0,4	1,7	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	2,4
Diğer Yükümlülükler	0,5	0,7	0,2	0,2	0,7	0,8	13,2	16,2
Toplam Yükümlülükler	11,4	41,9	12,9	9,4	7,1	4,0	13,3	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 52,8'lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,1'i 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,9'luk ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.174. 30.9.2016 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtıl-mayan
Toplam Varlıklar	7,2	24,5	31,4	50,7	81,7	96,0	100,0
Toplam Yükümlülükler	11,4	53,3	66,2	75,6	82,7	86,7	100,0
Fark	-4,1	-28,8	-34,7	-24,9	-1,0	9,3	
İlgili Vade Diliminin %'si	-36,3	-58,9	-45,9	104,9	334,5	257,4	

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz'de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,1'ini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 36,3'ünü oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 28,8'i karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 58,9'una karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Tablo 1.175. 31.12.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin Aynı Vade Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	71,4	35,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	11,2
Bankalar	12,2	7,9	2,3	0,4	0,5	0,0	0,0	2,6
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,1	1,3	2,5	1,8	1,5	1,0	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,6	0,9	3,1	4,5	13,3	26,0	1,0	9,4
Verilen Krediler	11,1	47,8	90,3	92,0	77,8	60,6	12,2	66,1
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,7	1,4	0,9	6,3	12,1	0,0	4,2
Diğer Varlıklar	4,7	1,7	0,2	0,3	0,6	0,3	86,8	4,5
Toplam Varlıklar	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Bankalar Mevduatı	6,9	4,3	3,7	1,9	0,6	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	86,9	75,6	72,7	30,7	2,1	0,0	0,0	53,1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,2	2,1	14,4	53,9	45,3	64,4	0,0	14,6
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	11,9	2,4	3,0	7,3	3,5	0,0	6,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,7	4,7	7,4	33,6	12,9	0,0	4,7
Muhtelif Borçlar	3,0	4,1	0,3	0,4	2,2	0,7	1,4	2,5
Diğer Yükümlülükler	2,9	1,3	2,0	2,7	8,9	18,5	98,6	15,6
Toplam Yükümlülükler	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde bankacılık sektörünün yükümlülükleri içinde en büyük ağırlığın 3 aya kadar olan vade dilimi içinde diğer mevduat olduğu görülmektedir. 3 aydan uzun vadeli yükümlülük diliminde ise diğer mali kuruluşlardan sağlanan fonlar ön plana çıkmaktadır.

Varlık tarafında ise en büyük pay verilen kredilerdedir. Menkul değerlerden satılmaya hazır menkul değerler ile uzun vadeli alınanların da ağırlığı oldukça yüksektir.

Tablo 1.176. 31.12.2016 İtibariyle Aktif ve Pasif Kalemlerin İlgili Kalem Grubu İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	47,1	52,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Bankalar	34,7	50,9	5,8	3,0	5,5	0,0	0,0	100,0
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,5	15,3	12,0	25,7	34,7	11,8	0,0	100,0
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	99,6	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,4	1,5	2,2	9,2	43,8	42,4	0,4	100,0
Verilen Krediler	1,2	12,0	9,0	26,5	36,4	14,1	0,8	100,0
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	2,6	2,3	4,0	46,5	44,5	0,0	100,0
Diğer Varlıklar	7,7	6,4	0,3	1,3	4,2	1,0	79,2	100,0
Toplam Varlıklar	7,4	16,6	6,6	19,0	31,0	15,4	4,1	100,0
Bankalar Mevduatı	25,5	54,1	12,5	6,5	1,4	0,0	0,0	100,0
Diğer Mevduat	19,8	58,3	15,2	6,5	0,3	0,0	0,0	100,0
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,1	5,8	10,9	41,2	23,6	18,3	0,0	100,0
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	79,0	4,3	5,4	9,0	2,4	0,0	100,0
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muhtelif Borçlar	14,8	67,4	1,2	1,8	6,6	1,2	7,1	100,0
Diğer Yükümlülükler	2,3	3,4	1,4	2,0	4,4	4,9	81,7	100,0
Toplam Yükümlülükler	12,1	40,9	11,1	11,2	7,6	4,2	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıdaki tablo ise aynı dönem için yükümlülük tarafında 1 yıla kadar vadede en büyük ağırlığa sahip olan mevduatın vadesinin 1 aya kadar olan vade diliminde yoğunlaştığını ifade etmektedir.

Varlık tarafında ise en büyük ağırlığa sahip olan verilen kredilerin vadesinin 3 ay üzerindeki vade diliminde bulunduğunu ifade etmektedir. Satılmaya hazır menkul değerler ile vadeye kadar elde tutmak amaçlı alınan menkul değerlerin de vade ağırlığının 1 yılın üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Tablo 1.177. 31.12.2016 İtibariyle Vadelerine Göre Aktif ve Pasif Kalemlerin Toplam Aktif ve Pasif İçerisindeki Payı

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan	Toplam
Nakit Değerler ve TCMB	5,3	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,2
Bankalar	0,9	1,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	2,6
GUD Farkı K/Z Yans. MD	0,0	0,2	0,2	0,4	0,5	0,2	0,0	1,4
Para Piyasalarından Alacaklar	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Satılmaya Hazır Menkul Değerler	0,0	0,1	0,2	0,9	4,1	4,0	0,0	9,4
Verilen Krediler	0,8	8,0	5,9	17,5	24,1	9,3	0,5	66,1
Vadeye Kadar Elde Tutu. Yatırım.	0,0	0,1	0,1	0,2	1,9	1,9	0,0	4,2
Diğer Varlıklar	0,3	0,3	0,0	0,1	0,2	0,0	3,5	4,5
Toplam Varlıklar	7,4	16,6	6,6	19,0	31,0	15,4	4,1	100,0
Bankalar Mevduatı	0,8	1,8	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	3,3
Diğer Mevduat	10,5	30,9	8,1	3,4	0,2	0,0	0,0	53,1
Diğer Mali Kuruluş. Sağl. Fon.	0,0	0,9	1,6	6,0	3,5	2,7	0,0	14,6
Para Piyasalarına Borçlar	0,0	4,9	0,3	0,3	0,6	0,1	0,0	6,2
İhraç Edilen Menkul Değerler	0,0	0,3	0,5	0,8	2,6	0,5	0,0	4,7
Muhtelif Borçlar	0,4	1,7	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	2,5
Diğer Yükümlülükler	0,4	0,5	0,2	0,3	0,7	0,8	12,8	15,6
Toplam Yükümlülükler	12,1	40,9	11,1	11,2	7,6	4,2	12,9	100,0

Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Diğer taraftan genel olarak varlık ve yükümlülüğün toplam içindeki payı ve vade dağılımına bakıldığında tüm yükümlülükler içinde % 53,1’lik ağırlığa sahip diğer mevduatın yaklaşık % 30,9’u 1 aya kadar vadeli gruptadır. Varlık tarafında ise % 75,5’lik ağırlığa sahip olan satılmaya hazır menkul değerler ile verilen kredilerin vade yoğunlaşması 1 yıl üzeri vade dilimindedir.

Tablo 1.178. 31.12.2016 İtibariyle Varlık ve Yükümlülüklerin Vade Dağılımı (Kümülatif)

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılma- mayan
Toplam Varlıklar	7,4	24,0	30,6	49,6	80,6	95,9	100,0
Toplam Yükümlülükler	12,1	53,0	64,1	75,3	82,9	87,1	100,0
Fark	-4,7	-29,0	-33,5	-25,7	-2,3	8,9	
İlgili Vade Diliminin %’si	-39,1	-59,3	-40,7	70,0	306,8	268,6	

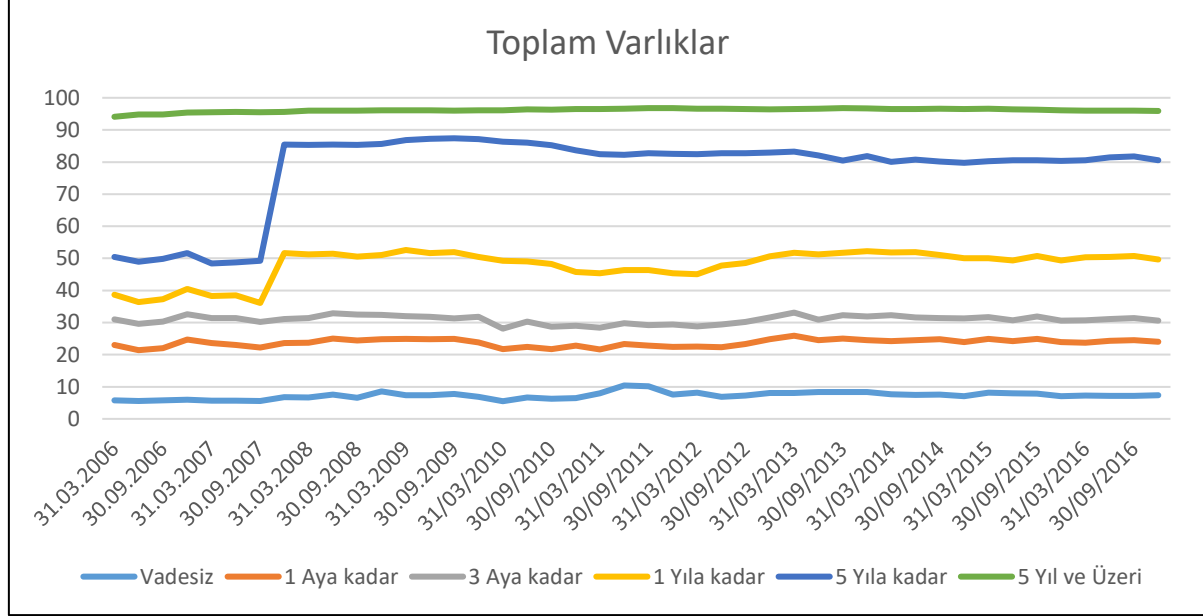
Kaynak: Tablo tarafımızca oluşturulmuştur.

Tüm bu değerlendirmeler sonucunda yukarıdaki özet tablodan da izleneceği üzere sektörün vadesiz’de yükümlülüklerini karşılamada yetersiz kaldığı görülmektedir. Sektör toplam yükümlülüklerinin % 4,7’sini karşılamada yetersiz kalırken, bu oran vadesiz yükümlülüklerin % 39,1’ini oluşturmaktadır.

1 aya kadar olan vade diliminde tüm yükümlülüklerin % 29’u karşılıksız kalırken, ilgili rakam 1 aya kadar vadeli dilimin % 59,3’üne karşılık gelmektedir. Bankacılık sektörünün vade açığının 3 aya kadar olan dilimde kendini gösterdiği yukarıdaki tabloda

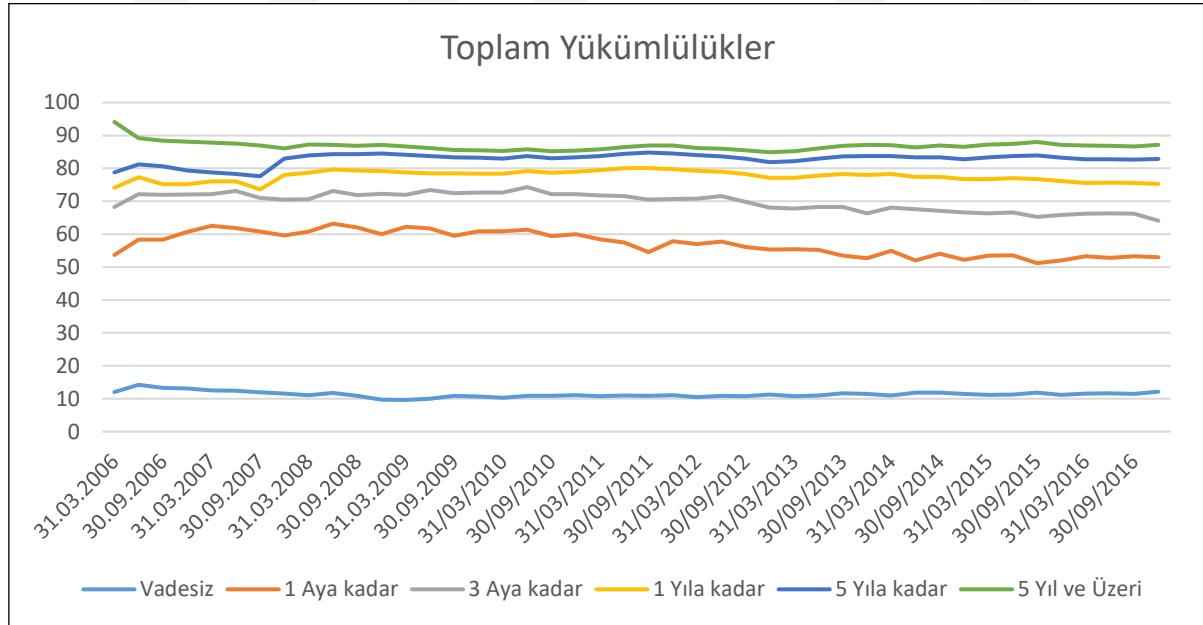
açıkça yer almaktadır. Nitekim 3 aya kadar olan vade dilimine kadar likidite açığı devam ederken, sonraki vade dilimlerinde bu açık fazlaya dönüşmektedir.

Şekil 1.7. Vadelerine Göre Varlıkların Yıllara Göre Değişimi (Kümülatif)

Kaynak: Şekil tarafımızca oluşturulmuştur.

Şekil 1.8. Vadelerine Göre Yükümlülüklerin Yıllara Göre Değişimi (Kümülatif)

Kaynak: Şekil tarafımızca oluşturulmuştur.

Yukarıda şekil 3.2. ve şekil 3.3. bankaların varlık ve yükümlülüklerinin vadelerine göre kümülatif olarak seneler içinde değişimini tek bir grafik üzerinde göstermektedir.

3.2.4. Sonuç

Analiz kısmında sektördeki bankaların; aktif ve pasif kalemlerin aynı vade grubu içerisindeki payı, aktif ve pasif kalemlerin ilgili kalem grubu içerisindeki payı, aktif ve pasif kalemlerin toplam aktif ve pasif içerisindeki payı, varlık ve yükümlülüklerin vade dağılımı (kümülatif) hesaplanarak çeşitli tablolar oluşturulmuştur. Vadelerine göre kalemlerin payları hesaplanarak toplam içerisindeki büyüklüklerine bakılmıştır. Analiz bölümünde her tabloda varlık ve yükümlülüklerin payları ve birbirlerini karşılama oranları hesaplanmıştır. Hesaplamalardan görüldüğü üzere 3 aya kadar vadeli dilimde likidite açığı mevcuttur. 3 aydan fazla vadeye sahip dilimlerde ise bu açık fazaya dönüştüğü görülmektedir. Şekil 1.7 ve Şekil 1.8 ile varlık ve yükümlülüklerin vadelerine göre son on sene içerisindeki seyri gösterilmiştir.

Aynı zamanda net likidite açıkları Ekteki tablolarda hesaplanmıştır. Net likidite açığı bankaların varlıkları ile yükümlülükleri arasında ki negatif yada pozitif boşluğu ifade etmektedir. Bankaların likidite açığı genel olarak şu şekilde hesaplanır;

$$\text{Net Likidite Açığı} = \text{Varlıklar} - \text{Yükümlülükler}$$

Ek'teki tabloda ki veriler her banka için 2006 ile 2016 yılları arasında ki varlıklarından yükümlülüklerinin çıkarılmasıyla elde edilen net likidite açıkları toplanarak sektörün likidite açığı hesaplanmıştır.

Net likidite açıklarına bakıldığında zaman vadesiz kalemler, 1 aya kadar vadeli olan kalemler ve 1 ila 3 ay arası vadeli olan kalemler de bankaların varlıkları yükümlülüklerinden az olduğu için sürekli bir net likidite açığı mevcuttur. 3 ile 6 ay arası vadeli kalemler, 6 ile 12 ay arası vadeli kalemler ve 1 yıl ve üzeri vadesi olan kalemlerde likidite fazlası mevcuttur. Bu durum daha önce ki bölümlerde bahsesilen türk bankacılık sektöründe bulunan bankaların kısa vadeli buldukları kaynakları uzun süreli olarak kredi ve benzeri şekillerde değerlendirdiklerinin doğruluğunu göstermektedir. Tasarruf sahiplerinin ellerindeki mevduatları genellikle kısa vadeli olarak değerlendirmelerinden kaynaklı olarak 6 aylık vadeli kalemlerde genel olarak net likidite açığı mevcuttur.

Net likidite riskinin negatif olduğu durumlarda bankalar bu likidite ihtiyacının hepsini karşılamak zorunda kalmazlar. Ekte ki Tablo'dan görüleceği üzere vadesiz ve 3 aya kadar vadeli kalemlerde sektörde sürekli bir likidite açığı mevcuttur. Bu açığın en büyük bölümünü de mevduatlar yer almaktadır. Daha önce 3.1.1.1' de bahsedildiği gibi bankalar likidite açığının hepsini kapatacak kadar nakiti kasalarında bulundurmazlar. Bunun sebebi ;

- Vadesi gelen miktarın tamamının çekilmemesi bir miktarının bankada kalması,
- Açılan kredi limitlerinin tamamının aynı anda değil zamana yayılarak çekilmesi,
- Çekilen kaynağın en azından bir bölümünü karşılayacak yeni kaynak girişı olmasıdır.

İhtiyaç duyulan durumlarda bankalar karşılaştıkları net likidite açığını daha uzun vadeli kalemlerde oluşan net likidite fazlası ile karşılamaktadırlar. Aynı zamanda yeni kaynak bulunması, vadesi gelen mevduatların bankada kalmaya devam etmesi net likidite açığının seviyesini düşürmektedir.

Daha önce ki bölümlerde de bahsedildiği üzere likidite riski bankaların karşılaştığı en önemli ve dikkat edilmesi gereken risklerden bir tanesidir. Bankalar faiz riski, kur riski, piyasa riski ve operasyonel risk gibi riskler ile karşılaştıklarında dikkat edilmediği durumlarda sonucu likidite riskine ve sonunda bankanın iflasına kadar gidebilecek bir süreç içine girebilirler. Bu gibi durumları önlemek için etkili bir risk yönetimi sisteminin kurulması bankalar açısından önem arz etmektedir. Etkin bir risk yönetim sistemi oluşturulup her bir risk türü için eylem planları oluşturulmalıdır. Aynı zamanda belirli periyotlar ile risk hali oluşmasa bile çeşitli stres testleri uygulanarak bankanın risklere karşı aldığı önlemler test edilmelidir. Bu şekilde bankanın kaldırabileceği risk miktarı ve risk altında atılan aksiyonların ne derece etkili olduğu raporlanmalıdır.

Türk bankacılık sektörünün genel yapısı daha öncede belirtildiği üzere kısa vadeli kaynaklar ile uzun vadeli yatırımları veya kredileri plase edildiği şekildedir. Bu sebep nedeniyle likidite riskinin yönetilmesi türk bankaları açısından önem arz etmektedir. Hızlı kredi büyümelerine karşılık bankaların ayırlam zorunda olduğu zorunlu karşılıklar bankaların likidite riskine karşı dayanıklı bir şekilde durmalarına yardım etmektedir.

Türk bankacılık sektörünün son on yıllık verilerine bakıldığında 3 aya kadar vadeli kalemlerinde karşılayabilecekleri ölçüde likidite açığı mevcuttur. Diğer tarafta 3 aydan daha fazla vadeli kalemlerde likidite fazlası mevcuttur. Bütün kalemlerin toplamına bakıldığında net likidite açığı bulunmamaktadır. Net likidite açığı yeni kaynak bulunması veya bankadan çekilmeyen mevduatlar ve net likidite fazlası olan kalemlerle karşılanmaktadır.

Likidite kazası, uçak kazasına benzer, daha önce olmaması bir sonraki uçuşta olmayacağı anlamına gelmez (Babuşcu, 2016:94). Bu sebep ile bankaların likidite riskine karşı sürekli hazırlıklı olmaları gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Akan, N.B. 2008. Likidite Riski Ölçümü. Bankacılar Dergisi, 66:66.

Akın, F. ve Diğerleri. 2015. Bankacılık Giriş ve İlkeleri. İstanbul: Beta Basın Yayım Dağıtım A.Ş.

Altay, E. 2015. Bankacılıkta Risk: Piyasa Riski, Kredi Riski, ve Operasyonel Riskin Ölçümü ve Yönetimi. İstanbul: Derin Yayınları

Altıntaş, M. A. 2006. Bankacılıkta Risk Yönetimi ve Sermaye Yeterliliği: 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu, Basel I ve Basel II Düzenlemeleri Çerçevesinde. Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları.

Altıntaş, M. A. 2017. Bankacılıkta Risk ve Sermaye Yönetimi: Sermaye Piyasalarında Finansal Piyasa Altyapıları, Merkezi Karşı Taraf Uygulaması ve Risk Yönetimi Dahil. https://books.google.com.tr/books?id=vXssDwAAQBAJ&pg=PA146&lpg=PA146&dq=likidite+gap+analizi&source=bl&ots=NMHKVu96BE&sig=A_VT1uoVF7ydQbdMbDPLKml44jU&hl=tr&sa=X&ved=0ahUKEwizs_2_-DXAhVOKRQKHRGfDRkQ6AEITjAH#v=onepage&q&f=false

Babuşçu, Ş. 2005. Basel II Düzenlemeleri Çerçevesinde Bankalarda Risk Yönetimi. Ankara: Akademi Consulting&Training

Babuşçu, Ş. 2016. Aktif-Pasif Yönetimi Ders Notları. Ankara: Başkent Üniversitesi

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. 2003. Türk Bankacılık Sektörünün Güçlendirilmesine Yönelik Çabalar ve İmar Bankası Olayı Sunumu.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. 2010. Sorularla Basel III. Ankara. Risk Yönetimi Dairesi

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. 2016. Likidite Riskinin Yönetimine İlişkin Rehber. Ankara.

Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmelik

Bankaların Likidite Karşılama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik

Bankaların Likidite Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik

Bankların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik

Basel Bankacılık Komitesi. 2004.Sermaye Ölçümü ve Sermaye Standartlarının Uluslararası Düzeyde Birbiriyle Uyumlaştırılması (Yeni Basel Sermaye Uzlaşısı)-Gözden Geçirilmiş Düzenleme (Türkçe Çeviri). Basel. Bank for International Settlements

Başar, M. ve Coşkun, M. 2006. Bankacılık Uygulamaları. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi

Bolgül, K.E. , ve Akçay, B. 2016. Risk Yönetimi Türk Finans Piyasalarında Entegre Risk Ölçüm ve Yönetim Uygulamaları. İstanbul: Scala Yayıncılık.

Boyacıoğlu, M.A. 2002. Operasyonel Risk ve Yönetimi. Bankacılar Dergisi, 43:51.

Bozkurt, C. 2016. Risk, Kurumsal Risk Yönetimi ve İç Denetim. Denetişim Dergisi, 4:18.

Çelik, S. ve Akarım Y.B. 2012. Likidite Riski Yönetimi: Panel Veri Analizi ile İMKB Bankacılık Sektörü Üzerine Ampirik Bir Uygulama. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13(1):1-17

Delikanlı, İ.U. 2000. Bankalarda Etkili ve Uluslararası Standartlara Uygun Risk Yönetimi (Risk Management) ve Kontrol Modeli. İstanbul: İktisadi Araştırmalar Vakfı Semineri.

Emhan, A. 2009. Risk Yönetimi ve Risk Yönetmekte Kullanılan Teknikler. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 23(3):209-220.

Karasoy, A. ve Çavuşoğlu, E.Ö.Ö. 7 Nisan 2017. <https://tcmbblog.org/tr/bankacilik-sektoru-likidite-olcumunde-yeni-donem-net-istikrarli-fonlama-orani/>

Kırkbeşoğlu, E. 2015. Risk Yönetimi ve Sigortacılık. Ankara: Gazi Kitabevi

Milliyet Blog. 28 Kasım 2016. <http://blog.milliyet.com.tr/kelimelerin-tarihi---risk--kelimesinin-etimolojisi/Blog/?BlogNo=225803>

Sayım, F. ve Er S. 2009. Risk Kavramı ve Bankacılıkta Risk. Çatı Dergisi,22:12.

Şimşek, K.Ç. 2007. Bankacılıkta Risk ve Risk Ölçüm Yöntemleri. Ankara. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.

Türk Dil Kurumu. 2009. Türkçe Sözlük. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları

Türkiye Bankalar Birliği. 2 Aralık 2017. <https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/banka-ve-sektor-bilgileri/istatistiki-raporlar/59>

Ulakbim. 1 Aralık 2016. <dergipark.ulakbim.gov.tr/ausbf/article/download/5000053862/5000051178>
Vikipedi Özgür Ansiklopedi. Odysseia. 28 Kasım 2016. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Odysseia>

5411 sayılı bankacılık kanunu

EKLER

Sektördeki Bankaların Toplam Net Likidite Açığı

Yıllar	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-6- Ay	6-12 Ay	1 Yıl ve Üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Mart 2006	-25,669	-100,331	-27,002	8,004	28,667	147,643	-30,142	1,170
Haziran 2006	-39,021	-128,432	-25,692	7,734	39,477	172,722	-25,653	1,136
Eylül 2006	-34,365	-132,457	-24,613	17,523	32,689	172,062	-29,658	1,181
Aralık 2006	-33,945	-140,033	-16,942	23,561	33,495	170,128	-35,150	1,115
Mart 2007	-33,641	-159,683	-9,046	15,474	36,224	190,526	-38,335	1,520
Haziran 2007	-34,384	-165,149	-14,451	21,763	40,911	194,094	-41,203	1,582
Eylül 2007	-33,055	-168,829	-11,201	17,332	47,553	195,022	-45,206	1,617
Aralık 2007	-25,918	-175,263	-18,661	73,305	161,461	39,667	-52,942	1,649
Mart 2008	-26,894	-198,540	-12,394	70,890	176,593	45,811	-53,785	1,680
Haziran 2008	-25,684	-214,906	-12,758	75,733	185,893	49,341	-55,865	1,754
Eylül 2008	-28,611	-216,775	-11,853	69,102	195,884	53,715	-59,665	1,797
Aralık 2008	-7,700	-239,646	-32,498	82,111	206,812	56,126	-63,400	1,805
Mart 2009	-15,722	-252,925	-19,823	100,391	209,353	48,912	-68,315	1,871
Haziran 2009	-18,404	-252,065	-35,463	108,568	224,424	47,889	-73,036	1,913
Eylül 2009	-23,224	-240,578	-49,055	111,024	235,085	48,213	-79,555	1,910
Aralık 2009	-30,303	-264,701	-29,886	102,443	255,214	53,688	-84,495	1,961
Mart 2010	-39,815	-281,537	-43,824	126,820	267,558	62,236	-89,457	1,982
Haziran 2010	-37,144	-300,951	-43,112	120,118	282,742	72,209	-91,896	1,966
Eylül 2010	-40,806	-291,996	-51,816	116,406	288,432	79,934	-98,171	1,984
Aralık 2010	-44,129	-313,386	-57,738	96,070	321,689	103,862	-106,369	0

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği (TBB) , <https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/banka-ve-sektor-bilgileri/istatistiki-raporlar/59>

Sektördeki Bankaların Toplam Net Likidite Açığı

Yıllar	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3- Ay	3-6- Ay	6-12 Ay	1 Yıl ve Üzeri	Dağıtılamayan	Toplam
Mart 2011	-28,104	-340,327	-65,242	92,784	327,387	119,808	-106,305	0
Haziran 2011	-6,654	-368,051	-83,652	88,589	345,929	134,656	-110,817	0
Eylül 2011	-8,052	-359,347	-110,336	85,942	367,640	138,238	-114,084	0
Aralık 2011	-40,448	-372,133	-66,397	80,652	374,852	138,416	-114,942	0
Mart 2012	-26,955	-376,576	-88,386	91,167	382,513	140,065	-121,828	0
Haziran 2012	-48,322	-382,175	-80,517	132,059	367,087	140,762	-128,894	0
Eylül 2012	-44,011	-362,374	-86,317	122,556	366,529	140,873	-137,255	0
Aralık 2012	-41,455	-354,838	-78,603	130,761	357,759	136,386	-150,008	0
Mart 2013	-37,049	-360,955	-70,824	126,059	355,763	139,740	-152,734	0
Haziran 2013	-38,861	-404,199	-96,252	155,580	368,405	166,328	-151,002	0
Eylül 2013	-50,868	-392,863	-117,934	147,624	365,593	205,090	-156,642	0
Aralık 2013	-48,891	-412,316	-101,809	141,408	391,117	187,885	-157,394	0
Mart 2014	-56,514	-465,188	-88,278	159,350	388,968	223,898	-162,236	0
Haziran 2014	-74,743	-401,326	-145,473	179,589	399,387	216,346	-173,780	0
Eylül 2014	-77,207	-457,934	-117,218	170,765	424,032	233,943	-176,382	0
Aralık 2014	-82,295	-451,878	-131,354	162,184	446,768	244,043	-187,468	0
Mart 2015	-59,910	-516,247	-123,144	161,252	476,759	250,609	-189,318	0
Haziran 2015	-68,879	-549,526	-139,062	173,907	517,660	254,673	-188,772	0
Eylül 2015	-89,247	-508,865	-160,259	166,673	515,544	263,824	-187,670	0
Aralık 2015	-92,090	-534,162	-161,419	187,830	537,766	262,984	-200,908	0
Mart 2016	-96,619	-579,767	-134,115	231,740	528,540	257,984	-207,763	0
Haziran 2016	-104,116	-565,934	-158,065	232,456	564,516	248,924	-217,781	0
Eylül 2016	-99,532	-595,498	-142,950	237,259	575,935	248,717	-223,931	0
Aralık 2016	-122,497	-630,349	-117,233	203,302	606,050	290,545	-229,817	0

Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği (TBB) , <https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/banka-ve-sektor-bilgileri/istatistiki-raporlar/59>